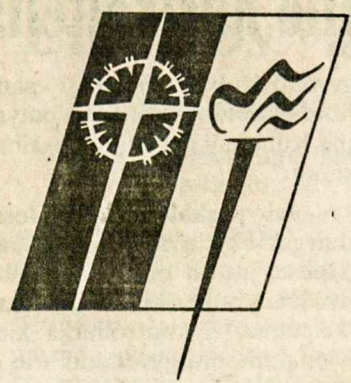

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (2612) 2000 KOVAS-MARCH 28

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Dabarties globalizacija

Mūsų laikais nuostabi pažanga padaryta ryšių – telekomunikacijos srityje. Koks šuošis nuo pirmojo, primityvaus telegrafo, išrasto 1837 m., nuo telefono atsiradimo 1875 m. Dvidešimtame amžiuje tiek paplito ir dar tobulėja ryšių priemonės – televizija, telefaksas, satelitai, kompiuteriai, internetas, jog beveik neįmanoma įsivaizduoti gyvenimą be jų.

VAIZDINIAI, garso ir žodžio ryšiai, ypač šimtmečiais baigiantis, tapo visokeriopai naudingi, labiau prieinami vis gausėjantiems skaičiumi žmonių. Šis reiškinys išplito pasauliniu mastu pagal prieš 40 m. rašiusio filosofo Marshall McLuhan pranašystę apie technologinio ryšio įtaką žmonių galvėjimui, sutelkimą pasaulio kraštų į "globalinį kaimą" (*global village*). Taip ir yra. Griaunamos griežtos tarpvalstybinės sienos, mažinami nuotoliai tarp tautų. Vadinamos globalizacijos pasekmėje susižinojimo galimybės yra beveik beribės. Per akimirksnį apie įvykius pranešama tarptautiniu žinių srautu, transliuojamu elektroniniu paštu, satelitu, televizija. Kompiuterio ryšiu – interneto tinklu besinaudojantiems atsiveria begalės informacijos visose srityse. Įmanoma surinkti pasaulio žinias, "lankyti" miestus, galerijas, susiršti su draugais bei giminėmis, beveik neribotai pirkti-parduoti, žaisti, susirasti, išmokyti... Apsivietę, glaudžiau jungiami visų tautų žmonės tokiu būdu jaučiasi artimesni vieni kitiems, galintys labiau ir greičiau teikti pagalbą, paslaugas, ypač nelaimių atvejais. Daugiau negu bet kada yra įmanomas tarptautinis supratimas, teisių apsaugojimas, dialogas, rūpimų klausimų išryškėjimas. Pasaulis tikrai tampa glaudesne, vieningesne bendruomene. Idealiuoje santvarkoje tokiu būdu galima būti, siekti ir labiau tikėtis tarptautinės santarvės bei susiklausymo.

YRA teigiančių, kad globalizacijos didžiausia nauda yra tik ekonominė, sudaranti palankiausias sąlygas prekybai, bet didinanti prarają, tarp pasiturinčiųjų ir vargšų, jungianti tik privilegijuotuosius. Aišku, technologinė pažanga mažiausiai padeda ar paveikia skurstančius, kuriems labiausiai rūpi duonos kėsnis. Teigiame tikslams vartojant tarptautinį ryšį galima būtų suorganizuoti platesnę talką vargstantiems. Deja, šiandienos kultūra virsta grynai savanaudiška, vartotojiška galvosena. Bet daugiau negu materializmas, daiktų turėjimo noras, plinta manija vartoti tik tam tikros gamybos, "dėdžiųjų" firmų produktus. Japonijoje, Meksikoje, Lietuvoje, kur nerasi "Nike" arba "Coca Cola", vis tiek stengiamasi neišsiskirti, nes ne madinga. Taip atsiranda panašios mados, panaši, apgailėtina tingi galvosena.

GLOBALINĖ rinka pastebimai keičia tradicinę tautos ir valstybės svarbą bei galią, jos vaidmenį, vykdo kultūrinį suvienodinimą. Visose srityse akys krypta į JAV-bes, lyginamasi su jų pasiekimais, trokštama išmokyti globalizacijos bendrą kultūrinę kalbą – anglų. Tai yra nešvenjami šiandieninio gyvenimo polinkiai. Ne visi yra blogi, nors ne visi ir sektini. Daugiau negu bet kada žmonės turi didžiulį galimybių pasirinkimą. Kiekvienam ateina apsisprendimo momentai, kartais net lūžis, kada reikia pasirinkti lengvesnį ar sunkesnį, kūrybingą ar šablonišką taką. Plačiajai prasme ir tautos, ir jų kraštų piliečiai renkasi geras ar blogus darbus, daro ir paprastesnius sprendimus – dėl laisvalaikio, aukos, žodžio. Linkėtina, kad ne tik vyresnioji lietuvių išeivijos karta, bet ir jos įtakoje jaunesni panorėtų rinktis aukštesnio idealo ir savitos kultūros kelią. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

Politinės varžybos

Dažnai partijų suvažiavimai baigiasi naujų vadovų rinkimu, o kartais esamo vadovo patvirtinimu. Liberalų partijos vadovo kėdėje dar tvirtai sėdi dabartinis ministras pirmininkas J. Chretien, nors jau atsirado stiprus konkurentas Paul Martin, kuris irgi turi nemažai rėmėjų. P. Martin pasižymėjo Kanados finansų tvarkyme, yra jaunesnis ir todėl turi daugiau rėmėjų jaunų liberalų tarpe, ir jie norėtų, kad J. Chretien jau išeitų rožių auginti. Atvirai P. Martin remia J. Chretien, bet jo rėmėjai to nepaiso. Liberalų šūlai sako, kad partijos stiprybė remiasi vienybe. Spėjama, kad prieš rinkimus P. Martin gali pasitraukti iš politikos. J. Chretien savo kalboje pareiškė, kad vadovavimas yra jo gyvenimo prasmė ir kad tie, kurie jį nori pakeisti, nieko jam negali padaryti. Jis tvirtino, kad vedė kraštą per nelengvą laikotarpį ir ves toliau partiją per ateinančius rinkimus, nors ir būdamas 66 metų. Anot jo, opozicija negalės atsukti laiko įvykių atgal, jiems nebus leista per privatizaciją sužlugdyti sveikatos priežiūros tvarkos, arba visiems turtingiems ir nedaug uždirbantiems, vienodai būti mokesčiais apkrautiems. Dar priminė apie

teisę moterims apsispręsti dėl abortų darymo, nepritare priemonėms dėl ginklų kontrolės, sustabdė Kvebeko atsiskyrimą. Dabar kraštas stovi ant stiprių finansinių pamatų. Vieni tvirtino, kad J. Chretien kalba neseiniai įvykusiame partijos suvažiavime buvo išsami, kiti minėjo, kad jis nieko naujo nepasakė, nepasiūlė naujų idėjų, lyg Vakarų Kanada jau nedaug ką reikianti.

Spaudoje buvo minimi ir kiti J. Chretien vietai užimti kandidatai, kurių tarpe labiau vertinamas Newfoundland'o premjeras B. Tobin. Provincijos pasiryžus reikalauti iš federacinės valdžios daugiau pinigų sveikatos apsaugai. Yra nepasitenkinimo, kad J. Chretien atsisakė susitikti su provincijų premjerais ir tą reikalą aptarti. Jis reikalauja turėti paruoštą ilgalaikį planą ir tik tada sutikyti tartis. Provincijos šiuo metu pertvarko sveikatos apsaugos nuostatus.

Kvebekas gedi žuvusių vaikų. Mokyklų žiemos atostogų metu įvykusi tragedija Kvebeke, kur žuvo 7 vaikai, rodo, kad ir vaikų saugumą automobiliuose ir autobusuose reikia kreipti daugiau dėmesio. Pasirodo, kad tame autobusiuke nebuvo vartojami saugumo diržai, nors pa-

LIETUVOS DIENOSE ROMOJE š.m. kovo 1 - 4 dalyvavo ir Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS su žmona ALMA (stovi tarp vėlavų), vyskupai ir visi pareigūnai. Jiems buvo surengtas priėmimas lietuvių viešbutyje "Villa Lituania". Iš dešinės: Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, Vilniaus arkivyskupas J. Žemaitis, Maskvos arkivyskupas T. Kondrusevičius ir kiti. Sveikinimo žodį Prezidentui skaito Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. A. Bartkus

Ar Baltijos-Atlanto tiltas išsilaikys?

Lietuvos seimo pirmininko Vytauto Landsbergio kalba Vašingtone amerikiečiams

"Lietuviai priešinosi tironijai ištisą XX šimtmetį. Jie išliko išpareigoję demokratijai bei laisvei ir dvidešimtmį, š.m. kovo 8-tą Vašingtone pasakytoje kalboje pareiškė prof. Vytautas Landsbergis. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dešimmetį Vašingtone minint, susitikimą su seimo pirmininku Brookings'o institute surengė JAV Atlanto taryba (Atlantic Council). Kalba buvo pavadinta "Baltijos-Atlanto tiltas: Šūlai ir iššūkiai".

Prieš 10 metų Lietuva taikingai nubalsavo atstatyti demokratiją bei nepriklausomybę ir tapo pavyzdžiu tautoms, dar uždarytomis sovietų ar rusų imperializmo kalėjime, – kalbėjo Landsbergis. Mūsų taikingos nepriklausomybės sukaktis teikia progą apmąstyti mūsų bendrą istoriją ir pažvelgti į ateities iššūkius.

Pasak seimo pirmininko, Lietuva jau dešimtį metų stato tvirtus pamatus, keisdama ir gerindama lietuviams per 50 metų bruktą kultūrą bei galvosena – leidžia naujus įstatymus, kuria naujas valdžios struktūras, laisvą rinkos ūkį, naujai lavina ir

plėtoja ginkluotą pajėgą. Ir dabar Lietuva siekia ne tik taisyti sugrįžti į Europos valstybių bendruomenę, bet ir būti pavyzdžiu kitiems, įskaitant Rusiją.

V. Landsbergis aptarė tris svarbius žingsnius Lietuvos santykiuose su Atlanto bendruomene. Pirmia, Lietuva savo iniciatyva vykdo pasiryšimo SAS (NATO) narystei planą – jos išpareigojimai bendram Europos-Atlanto saugumui nepriklausomai nuo Briuselio biurokratijos nuosprendžių.

Antra, Lietuva buvo pernai pakviesta įsijungti į derybas dėl ištisimo į Europos sąjungą. Visai logiška tikėtis, kad dar šį dešimtmetį Lietuva, Latvija ir Estija taps pilnutinėmis tos sąjungos narėmis.

Ir, trečia, Lietuvos seimas vasario mėnesį priėmė Baudžiamojo Kodekso pataisą, kuria remiantis bus galima teisti genocidą ar karo nusikaltimus teisiamuosius asmenis jiems ir negalinti fiziškai būti teismo salėje. Tai svarbus žingsnis, užtikrinantis, kad pokomunistinė Europa bus statoma ant tvirtų moralinių pagrindų.

V. Landsbergis atmetė kai kurių vakariečių argumentą, kad mainais už Rusijos padorų elgesį Baltijos valstybių įjungimas į Vakarų ūkines ar saugumo struktūras turėtų būti laikinai ar visiškai sustabdytas. Demokratijos turi įgimtą teisę jungtis bendrai gynybai.

Kalbėdamas apie Rusijos vingiuotą kelią į demokratiją ir jos klystkelius, Seimo pirminin-

kas priminė, jog nerimą keliantys pranešimai iš Čekėnijos turi daug gilesnį atgarsį Lietuvoje, kur tebėra gyvi skaudūs sovietinės okupacijos prisiminimai. Kaip čėčėnai, taip ir lietuvių laisvės kovotojai pokario metais būdavo vadinami "banditais".

JAV nuoseklus atsisakymas pripažinti Lietuvos okupaciją buvo didžiausia pasipirtis jos nepriklausomybės atstatymui, – pareiškė V. Landsbergis. Net ir Rusija, galiausiai 1991-1992 m. sutartyje su Lietuva pasmerkė tą neteisėtą aneksiją.

Kalbėtojas tvirtino, kad Lietuva nuosekliai stengėsi pagerinti savo santykius su Rusija. Bet tokios pastangos turi būti abšalės. Lietuviai suprato, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė ir saugumas tegali būti užtikrintas joms pilnutinai įsijungus į Europos-Atlanto sritį. Būtina, kad Rusija atsikratytų savo "imperijinių pagundų" ir imtų glaudžiai bendrauti su pilnutine ir rūsia Europos-Atlanto bendruomene.

Kaip ir per pastaruosius 60-tį metų, mes ir dabar laukiame, kad JAV stiprintų Atlanto sąjungą ir jai vadovautų. Mes vertiname visa, ką jūs padarėte. Praejęs dešimtmetis mus priartino prie mūsų tikslų. Drauge mes daug pasimokėm. Aš tikiuosi, kad ateitis ir toliau skaidrės ir kad tiltas tarp JAV ir Europos išlaikys XXI-ojo šimtmečio iššūkius. Telaimina Dievas mūsų visus, – baigė savo kalbą Vašingtone seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. (LER)

Kanados lietuvių grupė, dalyvavusi Lietuvos dienosose Romoje. Iš kairės: R. Choromanskis, R. Smolskis, A. Pajaujienė, V. Baltrušaitienė, kun. E. Putrimas, E. Merkelytė, D. Didžbalienė su palydėjusia dukrele, D. Švažienė. Nuotrauka daryta Toronto oro uoste

Savaitė Lietuvoje

Rinkimų rezultatai

Lietuvoje kovo 19 d. įvyko eiliniai miestų ir rajonų savivaldybių tarybų rinkimai. Varžėsi 28 partijos dėl vietų 60-tyje tarybų, kurių dydis, priklausomai nuo gyventojų skaičiaus, svyravo nuo 21 iki 51 vietos. Į tarybas patenka kandidatai tų partijų, kurios gauna ne mažiau kaip 4% balsų, arba koalicijos kandidatų sąrašas – ne mažiau kaip 6% rinkėjų balsų, rašo BNS (per LGTIC).

Pradiniais duomenimis, daugiausia mandatų – 270 – gavo Naujoji sąjunga (socialliberalai), vadovaujama A. Paulausko. Lietuvos valstiečių partijos ir Krikščionių demokratų sąjungos koalicija gavo 226, o Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) – 199. Ketvirtoje vietoje yra 172 mandatus gavusi Centro sąjunga, LDDP – 169, Liberalų sąjunga – 166, socialdemokratai – 105, krikščionys demokratai – 99, Lenkų rinkimų akcija – 53.

Savivaldybių tarybų rinkimuose dalyvavo 1,346,503 rinkėjai, apie 52-53% visų rinkėjų. Rinkimuose 9,900 kandidatų buvo pasiūlytos 28 partijos ir 10 koalicijų, rašo "Lietuvos aidas".

Paleistas parlamentaras

BNS skelbia, kad po pustrėčių metų kalinimo už kyšio ėmimą bei pasikėsinimą sukdauti stambiu mastu, kovo 20 d. iš Vilniaus sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijos buvo paleistas seimo atstovas, buvęs Centro frakcijos sąjungos narys Audrius Butkevičius. Jis buvo sulaikytas 1997 m. paėmęs iš bendrovės "Dega" vadovo 15,000 JAV dolerių. Jis pareiškė, kad prieš jį buvo įvykdyta "politinė provokacija", kurią jo manymu pradėjęs seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Parlamentaras yra pateikęs Europos žmogaus teisių teismui ieškinį prieš Lietuvos valstybę.

A. Butkevičius, buvęs vienas iš Sąjūdžio organizatorių, Sąjūdžio seimo narys, 1988 m. įsteigė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių organizaciją. Jis buvo nuteistas kalėti 5,5 metų, 50,000 litų bauda ir turto atėmimu, tačiau teismui buvo pateiktas pataisos darbų kolonijos teikimas, kad atlikus du trečdalius bausmės, jis "pasitaisęs". Kovo 21 d. A. Butkevičius, kurio mandato atėmimui pritrūko 15 balsų seime, grįžo į seimo posėdį. Jis rudenį negalės dalyvauti seimo rinkimuose, nes buvo teisistas.

Registruojasi KGB agentai

Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovas Mečys Laurinkus pranešė, kad vasario mėnesį, pagal prasidėjusią "ilustraciją", numatyta įstatyme, kurį seimas priėmė 1990 m. lapkričio mėn., jau įsiregistravo apie 100 buvusių KGB agentų. Įstatyme numatyta, jog asme-

nis, susijęs su Lietuva 1940-1990 m. okupavusios SSRS specialiosiomis tarnybomis per 6 mėnesius gali savanoriškai raštu prisipažinti bendradarbiavę su tomis tarnybomis, atskleisti Lietuvos valstybei žinomą informaciją apie tarnybų veiklą ir perduoti apie tai turimus dokumentus ar daiktus.

Kaip rašo BNS (per LGTIC), savanoriškai prisipažintieji KGB bendradarbiai bus įrašomi įslaptintam įskaitom. Duomenys išslaptinami, jeigu asmenys apkalbinami nusikaltimais žmoniškumui, karo ar genocido nusikaltimais ir vyksta jų tyrimas. Neprisipažinusių, pateikusių klaidingą informaciją arba ją nuslėpusių duomenys skelbiami "Valstybės žiniose"; jiems numatoma galimybė dešimčiai metų taikyti darbinės veiklos apribojimus. Apie buvusiųjų agentų veiklą sprendžia specialiai sudaryta komisija, kurioje dalyvauja du VSD atstovai, du Lietuvos gyventojų tautžudystės ir rezistencijos tyrimo centro atstovai ir vienas iš Generalinės prokuratūros.

Leis atnaujinti bylas

Kaip praneša BNS (per LGTIC), kovo 8 d. įsigaliojo Baudžiamojo proceso kodekso (BPK) pataisos, leidžiančios teisme nagrinėti bylą, kai teisiamasis dėl sveikatos būklės negali dalyvauti procese. Naujos BPK nuostatos bus taikomos kelioms rūšims nusikaltimų, kurias Europos teisė išskiria į atskirą grupę – tautžudystę, karo nusikaltimai, nusikaltimai žmoniui, tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimai – ir jiems netaikoma senatis (teis. laikotarpis). Pataisose numatoma, kad kai teisiamasis dėl fizinės sveikatos būklės negali atvykti į teismo posėdžio vietą, jam sudaromos techninės sąlygos ("video konferencija") dalyvauti teisminiame nagrinėjime. Taip pat teismas gali atvykti į teisiamąjo buvimo vietą ir atlikti tam tikrus procesinius veiksmus.

Pakaitomis įsigaliojus, Generalinei prokuratūrai bus panaikintos kliūtys, dėl kurių buvo sustabdytos žydų tautžudystės kaltinamųjų Aleksandro Lileikio (92 m.) ir Kazio Gimzausko (91 m.) bylos.

Viščių darbų programa

Kaip skelbia BNS (per LGTIC), Lietuvos darbo birža kartu su savivaldybėmis parengė ir pradėjo įgyvendinti viščių darbų programą 2000 metams. Šiais metais viešuosius darbus galės dirbti 25,000 ieškančių darbo asmenų, kurie gaus nuo 430 iki 700 litų mėnesinio atlyginimo. Viščių darbų programa tikslas – didėjančio nedarbo sąlygomis sušvelninti socialines nedarbo pasekmes ir išplėsti laikiną užimtumo galimybių.

(Nukelta į 2-ą psl.)

Šiame numeryje

Dabarties globalizacija

Linkėtina, kad ir jaunesnieji panorėtų rinktis savitos kultūros kelią

Ar Baltijos-Atlanto tiltas išsilaikys?

Saugumas užtikrinamas įsijungus į Europos-Atlanto sritį

Amerika ir Lietuva

Dabartiniam vadams kovos dėl laisvės dvasia nepažįstama

Nėra dabarties be praeities

Į bulves iškeitė paskutinius nusivėžtus drabužius

Atvykome po 50 metų priespaudos patirties

Apsvaigusi laisvę visuomenė išganymą laukia turtoose

Kritiškos pastabos laisvės šventėje

Mažiau gatvės politikavimo, daugiau sveiko proto

Naujieji žodžiai kalboje

Europos sąjungoje Lietuvai teks išlaikyti savitumą

"Lituania" gatvės Argentinos miestuose

Čia lietuviai surado savitą būdą kovoti už Lietuvos laisvę

Lietuvių kalba Italijoje

Suteikiama galimybė šalia senųjų mirusių kalbų pažinti gyvąją

Lietuvos kurortų paukštė

Knyga, kuri padės sėkmingiau gydyti natūraliais veiksniais

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“. **REDAGUOJA:** kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, mėnė – \$53, garbės – \$63. Oro paštu – \$140. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į „TŽ“ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. „Žiburiai“, Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: „Tėviškės žiburiai“, P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Prasmingos Lietuvos dienų atnašos

2000-tųjų metų Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero šventė Romoje kovo 4 d. buvo švenčiama šv. Petro bazilikoje. Šventės Mišiose dalyvavo ne tik Lietuvos vyskupai, bet ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus su Ponia bei pora tūkstančių lietuvių, jubiliejaus kelionės dalyvių. Šventės liturgijai vadovavo Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Gilų ir neišdildomą įspūdį darė Lietuvos atnašų pristatymas. Po duonos ir vyno atnašų, jaunuoliai bei jaunuolės atnešė prie altoriaus ir įteikė liturgijai vadovavusiam arkivyskupui Tamkevičiui aštuonias atnašas. Atnašos paprastos, bet lietuvių akimis ir širdžiai reikšmingos: rankšluostis, žvakė, gintarinis Rožinis, erškėčių vainikas, verba, vanduo, arnotas, kryžius. Atnašų reikšmę įsiminti širdžiai padėjo taiklus poeto prelato Stasio Žilio sukurti atnašas lydintys žodžiai, skaitomi jų įteikimo metu.

Rankšluostis: „Kaip jaunamartė Lietuva šiandien įžengia ne pas svetimą anytą, o į savo Viešpaties šventovę, pakabinoti plonai verptų linų, saulės išbaltintą, užgniauztos laisvės ilgai kočiota, savo išausta rankšluostį“.

Žvakė: „Ne graudulinė, bet svari, mūsų soduose bitelių su-nešta padėkos žvakė. Tedega ji ant altoriaus Kristui, kuris yra, buvo ir bus gyvas mūsų širdyse šiandien, vakar, visada“.

Gintarinis Rožinis: „Mes esame šitas Rožinis – daugybė mažų gintarėlių: esame viena, kaip tądien Baltijos kelyje, ranka rankon, petys petin, malda ir ryžtas širdyje, giesmė lūpose:“

Tėve mūsų, Sveika Marija, Garbė Dievui per amžius“.

Erškėčių vainikas: „Nors esame dygtūs erškėčiai, verčiau žydėkime jų žiedais: kančių spygliai tikėti kviečia, tikrosios laimės pažadais“.

Verba: „Didžiausią ir puošniausią Verbą įteikiame namų Šeimininkei, Dievo Motinai Marijai, kuri prieš du tūkstančius metų pagimdė pasaulio Atpirkėją, Tėvo Sūnų, Marijos Sūnų, – Dabar Bažnyčia atgimdo mus, savo vaikus, Krikšto vandeniu ir šventąja Dvasia, o pas-kui kelia mus ir budina, ne kadagio šakele, o Dievo žodžiu ir sakramentais“.

Vanduo: „Kas gers vandenį, kurį aš duosiu, taps jame versme vandens, – sakė Kristus, – tas nebetros per amžius, ir vanduo, kurį jam duosiu, taps jame versme vandens, trykštančio ir amžinajį gyvenimą“ (Jn 4,14). Krikšto vandeniu atgimdytieji, skelbiame ir liudijame, kad esame naujieji žmonės“.

Amotus yra „puošniausias liturginis drabužis. Juo apšvilkęs kunigas laikys Mišias – Jėzaus Kristaus auką; tepirmena Kristaus meilė mums, tepirmena mūsų ištikimybė Kristui“.

Kryžius: „Tauta susikaupė, sudėjo iškiliausias dainas, kūrė sakmes, audė, skobė, kalė žalvarį ir geležį, išliejo visą savo sielą, statė, stato ir atstato ne tik savo jaukius namus, bet ir kryžius bei koplytėles, kuriuose įkūnyta dar ir meilė Dievui, žmogui, žemei“.

Lietuvos atnašų įteikimas vertė šluostyti ašaras.

Antanas Rubšys,
Manhattan College

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A+ STASĖ MILERIENĖ

Jau praėjo treji metai, kai tu iškeliavai ten, kur metų niekas nebeskaito, palikus mus čia laukti, kol galėsime vėl kartu garbinti šventą Viešpaties vardą.

Vyras Kazys, dukros –
Ramunė ir Dalia

PADĖKA

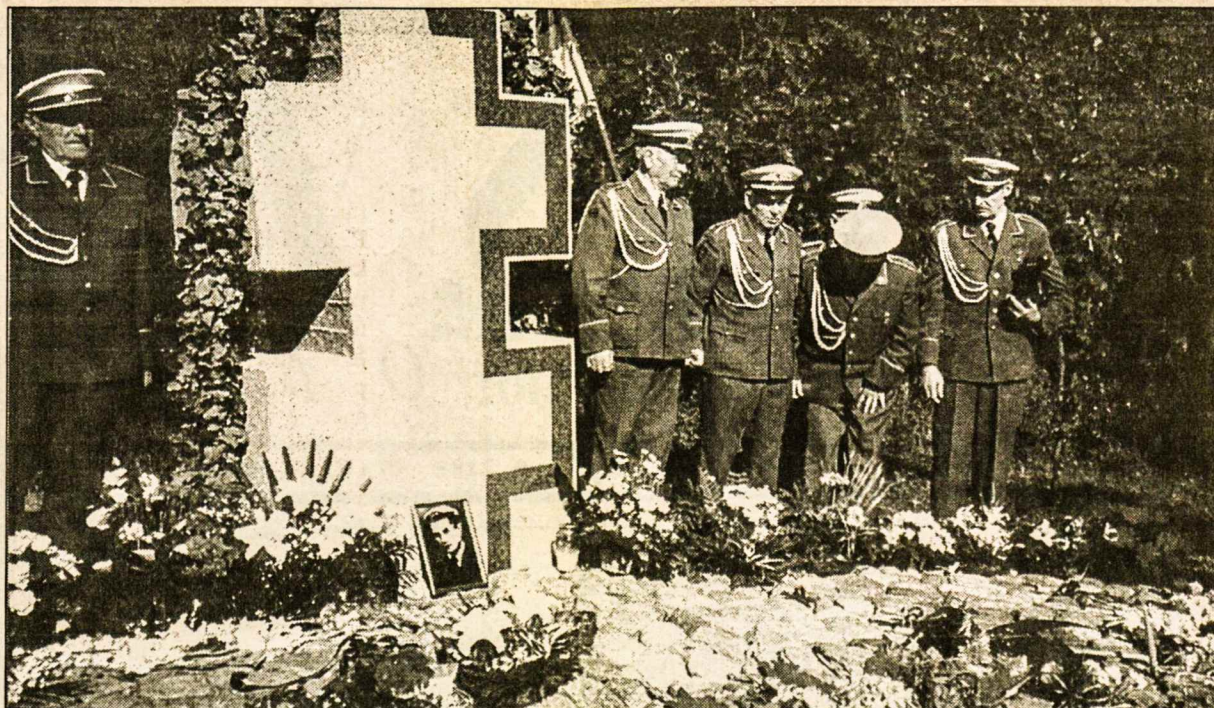
A.a. VLADUI STABINGIUI

mirus, 2000 m. sausio 20 d., nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už maldas kolyčioje, aukotas šv. Mišias bei palidėjimą ir kapines.

Ačiū L. Marcinkutei už muziką ir giedojimą šventovėje. Nuoširdi padėka karsto nešėjams. Dėkojame už pareikštą užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje, už užprašytas šv. Mišias ir dosnias aukas: Tremtinių grįžimo fondui, Vaiko tėviškės namams, Pagalbai Lietuvos vaikams, „Tėviškės žiburiams“, Kanados lietuvių fondui, senelių prieglaudoms Lietuvoje. Ačiū už gražias gėles, dalyvavimą kolyčioje, šventovėje ir velionies palidėjimą ir kapines. Ačiū p.p. Mačiams už skaniai paruoštus pusryčius ir mieloms ponioms už pyragus.

Jūsų nuoširdumas paliks mums visuomet neužmirštas.

Liūdesyje likę – žmona Eugenija, dukterys – Rita ir Aldona su šeimomis, seserys – Marija, Elzbieta bei kiti giminės Lietuvoje

Pašventintas paminklas žuvusiam partizanui JUOZUI LUKŠAI-DAUMANTUI žūties vietoje netoli Pažerų 1999.IX.4; žemiau iš kairės: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas ANTANAS LUKŠA (žuvusio brolis), dr. NIJOLĖ BRAŽENAITĖ-LUKŠIENĖ iš Niujorko (žuvusio žmona)

Amerika ir Lietuva

ANTANAS MAŽEIKAS, Kalifornija

Norint, kad Amerikos užsienio politika būtų palanki Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms, Amerikos baltiečiai turėtų vieningai veikti Amerikos valdžią. Tai nepavydavo jama talka Baltijos valstybėms. Tuo keliu ejo Vengrijos, Lenkijos, Čekijos išeiviai ir pasiekė savo tikslą. Ir Lietuvos vyriausybė turėtų atkreipti į tai dėmesį bei skatinti savo išeiviją į politinę talką

Kalifornijos lietuviams respublikonams pavesdus, stengiausi iš kandidatų į JAV prezidentus – sen. John McCain ir gub. George W. Bush išgauti pažadą, kad išrinktas prezidentas remtų Baltijos valstybių įstojimą į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO). Parašiau motyvuotus laiškus kandidatams, susisiečiau su rinkimų štabų vadovais, ieškojau talkos pas jų patarėjus.

Nors sen. John McCain kovo 3 d. ir padarė pareiškimą, nepaminėdamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kad tapęs prezidentu „NATO išplėtimą padarytų svarbiausiu užsienio politikos tikslu“, bet neįsipareigojo. Gub. Bush visai neatsakė.

Atsimuštume į kietą realybę: Amerikos valdžia palankius sprendimus užsienio politikos klausimais daro tada, kai pajunta savo piliečių tokiam sprendimui pritarimą. Žinodamas Amerikos lietuvių istoriją ir turėdamas 40 metų patirtį Baltijos valstybių laisvinimo darbe, įsitikinau: kol baltiečių kilmės amerikiečiai Baltijos valstybių įstojimą į NATO nepadarys savo veiklos pagrindiniu tikslu ir kol Lietuvos vyriausybė šio klausimo rimtai neaptars su politinio darbo Amerikoje ekspertais, vargu ar galima tikėtis, kad JAV išpareigos ir savo gyvybinių interesų zoną įvesti Baltijos valstybes.

Prisiminkime, kaip buvo praaištyje. Vasario 16-sios aktu atkurta Lietuvos nepriklausomybė Amerika de facto pripažino tik 1922, Amerikos lietuviams paspaudus su milijono parašų peticija. Tais laikais surinkti milijoną parašų buvo milžiniškas darbas.

1940 bolševikams užėmus Baltijos valstybes, visų Amerikos lietuvių, išskyrus komunistus, tikslas buvo, kad Amerika pasmerktų okupaciją. Visuose

lietuvių telkiniuose vyko demonstracijos, visame krašte buvo renkamos aukos. Tikslas buvo pasiektas, kai 1940 liepos 23 vyriausybės vardu Sumner Welles pareiškė, kad Amerika nepripažįsta Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos valstybių okupacijos.

Šiuo principu Amerikos lietuviai, latviai ir estai rėmėsi per visą okupacijos laikotarpį, vykdydami laisvinimo darbus. Kai išeivijos laisvinimo veiksniai nusilpo, patriotinė išeivija suvienijo privati iniciatyva ir pasiekė du labai svarbius politinius laimėjimus: 1965-6 JAV kongresas priėmė rezoliuciją, rekomenduojančią Amerikos vyriausybei Jungtinėse Tautose ir kituose tarptautiniuose forumuose kelti Sovietų Sąjungai bylą dėl Baltijos valstybių okupacijos; 1981 kongrese laimėta *Baltiečių laisvės dienos* rezoliucija ir prezidento Reagan'o proklamacija. Tuos laimėjimus visuomenė parėmė didelėmis pinigų sumomis ir šimtais tūkstančių laišku į Vašingtoną.

Lietuvių politinės vadovybės beveik nebėliko 1990, kai prez. Bush delsė pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Vieni metė didelės sumas, kad įsiteiktų Prunskienę, kiti sapnavo apie Lietuvos prezidento, ministrų ar ambasadorių kėdes, treči šoko mokytį Landsbergį. Galima priekaištauti Bush'ui, kad pataikavo Gorbaciovui ir Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą atidėliojo, bet joki būdu negalima pateisinti tų, kurie buvo pasišovę būti vadais. Pastangos delegacijos, kurios neparėmė disciplinuota visos išeivijos valia, Vašingtone nebuvo sėkmingos. Tuo metu bent pusmečiui būtų reikėję profesinės viešųjų santykių firmos talkos ir

kelių tūkstančių laišku kongresui bei prezidentūrai, ir rezultatai būtų buvę kiti.

Man neseniai teko kalbėti su vienu amerikiečiu, buvusiu JAV atominės komisijos nariu, kuris praėjusio dešimtmečio viduryje su delegacija lankėsi Baltijos valstybėse. Jo įspūdžiai neraminantys. Jam nebuvo aišku, kas tose valstybėse yra vyriausios valdžios autoritetas ir kas atsakingas už energetikos ūkį: jam buvo pateikta faktų apie baisią korupciją ir sovietinio palikimo mafijų grupių išgalėjimą. Teismų sistema nepatikiama, vyriausybės nestabilios, didelė bedarbių. Matęs tose tautose norą patekti į ŠAS (NATO). Bet pastangos turėtų būti labiau motyvuotos noru patiemis pasirošti gintis, o ne patekti po Amerikos apsaugos skėčiu.

Mano nuomone, visos baltiečių grupės Amerikoje turėtų susitelkti vieninteliu tikslu – padėti Lietuvai, Latvijai ir Estijai tapti ŠAS (NATO) narėmis. Baltijos valstybių vyriausybės turėtų pripažinti, kad išeivijos vaidmuo tame procese labai svarbus. Iki šiol jos to nėra supratę.

Vienas užsienio reikalų ministras net yra išsireiškęs, kad baltiečių kilmės Amerikos piliečiai į užsienio reikalų politiką neturėtų kištis. Tai fatali klaida. Mes puikiai žinome, kaip Amerikos piliečiai padeda Izraeliui. Jų politikai nuolat su savo rėmėjais čia tariasi. Iš antros pusės, kultūros linkme pasinešusios baltiečių organizacijos įklimpusios į saviaveiklą ir koncertų organizavimų maratonus, visai pamiršusios praaištyje turėtų kovos dėl laisvės dvasią. Gal ir nepamiršo, nes daugelio organizacijų dabartiniai vadai išeivijos rezistenciniuose sąjūdžiuose nėra dalyvavę ir neturi ne tik patirties, bet ir supratimo.

Amerikos lenkai, vengrai ir čekai atliko didelį vaidmenį tų tautų kelyje į ŠAS (NATO). Jų vyriausybės naudojosi savo išeivių patirtimi, entuziazmu, finansine parama. Baltijos valstybių vyriausybės savo išeivius turėtų ne tik pakviesti, bet ir visą akciją kartu rimtai planuoti.

Algimantas Liekis, LIETUVOS LAIKINŲJŲ VYRIAUSYBĖ (1941.06 – 08.05). Monografija. Tėstinis leidinys, 5 knyga. Redagavo ir korektūrą skaitė Z. Kutraitė ir N. Prancūnienė, PĮ „Lietuvos mokslo“ leidinys. Vilnius 1999 m., 429 psl.

Didžiausias pasaulio nusikaltėlis

JUOZAS VITĖNAS

Prancūzijoje išleista ir didelį susidomėjimą sukėlusią knygą dabar pasirodė anglų kalba. Tai „Juodoji knyga apie komunizmą“. (Black Book of Communism). Ją apžvelgdamas „Orlando Sentinel“ (2000.II.13) bendradarbis Charley Reese rašo, jog tai yra istorija apie komunistų terorą, prispauždamas ir žudymus nuo bolševikų revoliucijos laikų iki šių dienų. Joje rašo žinovai – buvę komunistai arba buvę jų bendraminčiai. Anot Reese, ši knyga be abejonės įrodo, kad komunizmas yra didžiausias nusikaltėlis žmonijai dvidešimto amžiuje.

Reese pažymi, kad pagal santūrius apskaičiavimus komunistai yra nužudę šimtą milijonų žmonių arba keturis kartus daugiau negu naciai, o tačiau penkiasdešimčiai metų praėjus po nacizmo sunaikinimo amerikiečiams tebėra pasakojama apie nacizmo baisumus, o komunizmo baisumai ignoruojami. Ir dar daugiau, kairieji amerikiečiai ir nemoralūs „biznieriai“ tebebando piešti žmogišką veidą ant komunistinės pabaisos.

Abi santvarkos, rašo Reese, žudė žmones ne už tai, ką jie yra padarę, bet už tai kas jie yra: naciai žudė pagal rasę, o komunistai – pagal klasę. Be to, anot Reese, knygos autoriai atmeta mitą, esą komunizmo baisumas buvo pasekmė to, kad gerieji komunistai tapo blogi ar, kad kai kurie asmenys išdavė komunizmą.

Komunizmas, anot Reese, savaime yra nusikaltama santvarka, kurios „modus operandi“ yra teroras, prispaužia ir žudynės. Tai rodo komunistų valdžia Sovietų Sąjungoje, Kinijoje, Vietname, Šiaurės Korėjoje, Kuboje ir kitose šalyse, kuriose ji buvo ar tebėra išgalėjusi. Anot Reese, komunistams žudikams pagelbėjo ir pagelbsti jų draugai ir pakalikai, gyvenančių demokratinuose kraštuose, propaganda. Šie neatgailauję komunistai yra vėžio liga kiekviename krašte, kur gyvena.

Toliau Reese rašo, kad neseniai jis kalbėjosi su inteligente moterimi, kuri turėjo progos pa-

gyventi Kuboje. Ji sakė esanti liberali demokratė. Savo patyrimą Kuboje ji pavadino „pasibaistetu“.

Jei paskaitysite Juodosios knygos skyrių apie Kubą, rašo Reese, jūs jai pritarite. Kubos valdžia yra pasibjaurėtina nusikaltama: ji kontroliuoja kiekvieną žmonių gyvenimo sritį. Ji yra palaikoma neapykanta ir paremta prispaužia, cenzūra, propaganda, žudymais.

Reese rašo, kad amerikiečiai neturėtų manyti, kad komunizmas yra miręs. Jis klesti Kuboje, Šiaurės Korėjoje, Vietname ir Kinijoje.

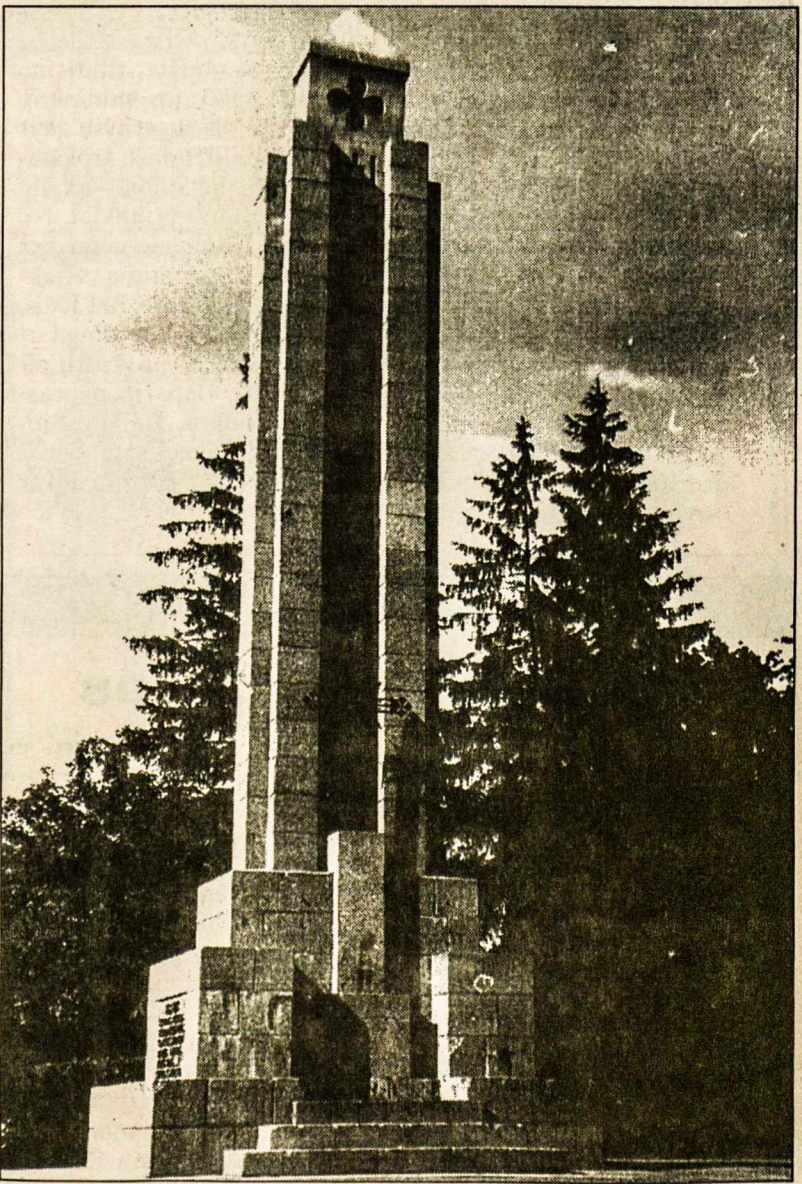
Dėl prezidento Clinton'o neįsivaizduojamo aklumo, anot Reese, Rusija atnaujino savo susidomėjimą Kubą ir jos rėmimą. Ji finansuoja jos vieną branduolinę jėgą. Ji turi platų žvalgybos tinklą Kuboje. Nėra abejonės, kad Rusijos branduoliniai ginklai pasirodytų Kuboje, jei Šiaurės Atlanto sąjunga savo raketą įrengtų Lenkijoje.

Karas su komunistais nebus pasibaigęs, rašo Reese, kol pasakutinis nutikęs komisaras nesudainuos savo mirties dainos. „Atminkite, kad masiniai žudikai yra tarp mūsų šioje planetoje“.

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bes. Per viešuosius darbus bus atstatomos ir remontuojamos šventovės, mokyklos, ligoninės, pensionatai, vaikų darželiai, sodinami ir prižiūrimi miškai, tvarkomi istorijos bei kultūros paminklai, parkai ir kapinės. Šiemet globos ir rūpybos srityje dirbs apie 3,000 asmenų, kurie padės vienišioms seneliams, invalidams, rūpinis socialiai remtinių šeimų vaikų maitinimu, laisvalaikio užimtumu. Vykdančią programą didžiausias dėmesys bus skiriamas aukščiausio nedarbo teritorijoms: Lazdijų, Šalčininkų, Akmenės, Šiaulių, Skuodo rajonuose, Druskininkų mieste, Ignalinos rajono Didžiašalio bei Joniškio rajono Žagarės seniūnijose. RSJ

Paminklas 1863 m. sukilėliams Šiauliuose. Ant šio kalnelio rusų caro budeliai korė mūsų protėvius
Nuotr. H. Paulausko

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikálams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvatinami dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REM KIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Lietuvos vaizdas laiškuose

IGNAS MEDZIUKAS

Vilnius prilįgsta Amerikos didmiesčiui

Kartais iš Lietuvos mus pasiekia įdomūs laišukai, kurių mintimis naudinga pasidalinti su skaitytojais. Viena Amerikos lietuvaitė, dar geros sveikatos, gavusi pensiją, išvyko į Lietuvą ir apsigyveno Vilniaus senamiestyje. Čia nesijautė gerai, todėl pirkė trijų miegamųjų butą priemiestyje. Laiške rašo, kad Vilnius automobilių skaičiumi prilįgsta bet kuriam Amerikos didmiesčiui. Sunku surasti vietą automobiliui. Savaitgaliais restoranaai perpildyti. Norint pavalgyti pietus, tenka laukti valandą ir daugiau. Krautuvėse daugybė įvairių prekių. Gali vežimu vežti. Kas sako, kad Lietuvoje vargas gyventi? Tiesa, jos kaimynystėje yra moterų, kurias vyrai yra palikę su mažais vaikais. Tokioms gyvenimas nėra lengvas, nes reikia eiti į darbą ir vaikus rūpintis.

Kai gynėme televizijos bokštą...

Kitame laiške jau pensinio amžiaus sulaukusi inteligentė rašo: "Man rašai apie lietuvačius, paskutiniu metu atsідūrusius Amerikoje. Sutinku, juos į Ameriką pastūmėjo pinigų siekis, noras patogaus gyvenimo. Tai karjeristai, garbėtroškos, gobšuliai. Bėga iš Lietuvos, nes jiems patriotizmas yra svetimasis. Manai, kad aš optimistė. Ne visada tokia esu. Oi, daug širdyje nuoskaudų ir aš patiriu, matant, kaip vyrai, pasiekę ministerių postus, taip godžiai rūpinasi savo asmeniniu pralobimu, nekreipdami dėmesio į kai kuriuos pusbadžius Lietuvos žmones. Jų atlyginimai tūkstantiniai, o vargšų žmonių labai kuklūs, nes labai kuklios pensijos, o jei šeimoje yra vaikų ir nedarbingų asmenų, tikrai liūdna padėtis, jei dirbančiam neišmokami atlyginimai už 4 ar net 6 mėnesius. O jiems tai nė motais. Nusivyliau valdžios vyrais. Tačiau nesinori apie tai rašyti, nes tai drabstymas į Lietuvos "daržą".

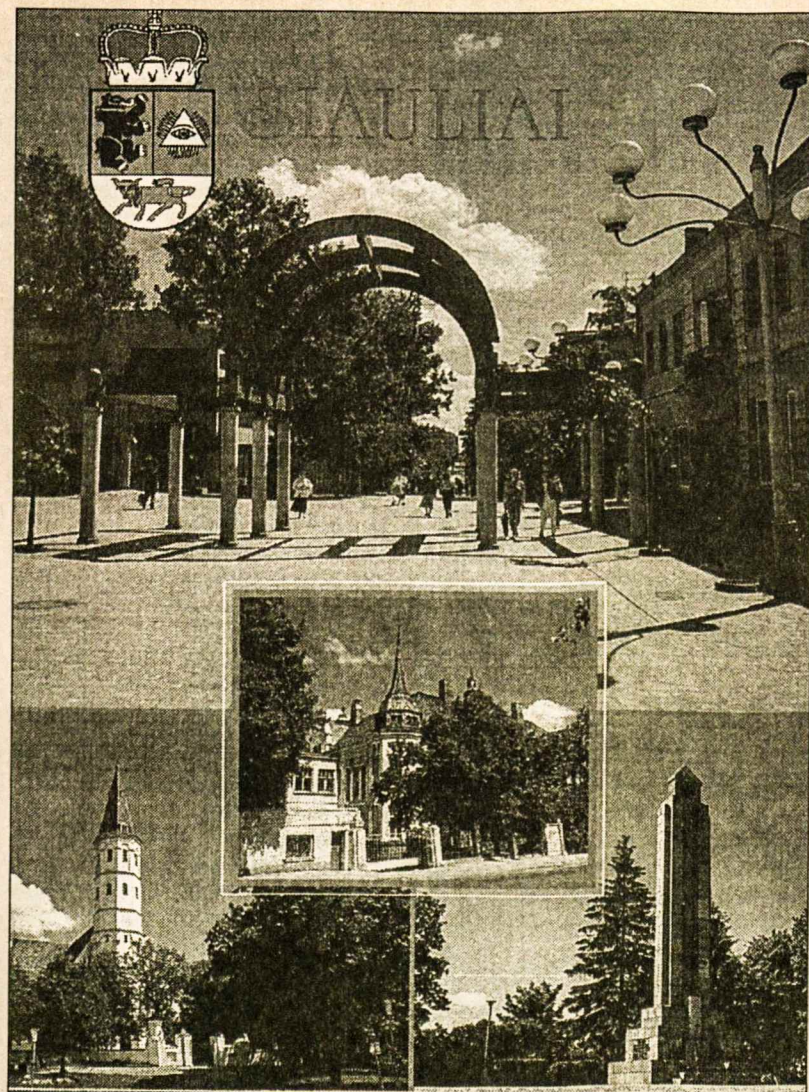
Jei turi kantrybės, prašysiu vaizdelį iš savo aplinkos. Mano kaimynystėje nusipirkto namą nauji gyventojai. Įsirengę pra-

bangiai, išblizgino (tam skyrė apie 50,000 litų). Gali šivaizduoti, kaip sublizgėjo jų namas, nauji priestatai. Net ir šunys veisliniai – kaip veršiai. Dažnai, o ypač mums matant, numeta brangios dėšros gabalus. "Matykite ir skaitykite su mumis", – byloja visas jų elgesys. Šventė gimtadienį. Dieną ir naktį visą savaitę užė prasižėrusių dainos (bliovimas), tranki muzika, riksmas, triaukščiai keiksmažodžiai, nekreipiant dėmesio į kaimynų ramų miegą. Kasdien šašlikų kepimas kieme ir girtavimas. Iš kur turi tiek pinigų? Koks atvairas turtus neša? Kai mes grynėme televizijos bokštą, spaudos rūmus, seimą, jie turbūt tuo metu vogė valstybės turtą. Jiems užžėlė kelias į šventyklą, nepakyla ranka Vasario 16 įskelti trispalvę ar nueiti į minėjimus. Štai kokių netruksta mūsų tėvyneje. Gal be reikalo čia išsiliečiau, juk rašau apie tuos, kurie žemina lietuvių vardą, o taip norėtųsi, kad tokių Lietuvoje būtų mažiau.

Ir širdį užlieja džiaugsmo banga, kad Lietuvoje yra dar ir daug tikrų lietuvių, mylinčių Tėvynę, pasiaukojančių, kantrių, darbščių, nešančių į mūsų gyvenimą daugiausiai saulės, šilumos, meilės. Tegų laimina Dievas jų ryžtą kovojant, kad Lietuva būtų gražesnė. Žmonės turi tik vieną Motiną, tik vieną Tėvynę. Ji mums pati brangiausia, už kurią verta kovoti ir aukotis".

Pakelti lietuvių prestižą

Marijampolietis inžinierius savo laiške rašo: "Imant dėmesin Rusijos lygį, mes gyvename gerai. Esame sveiki, gardžiojamės laisve. Lietuvoje vyksta sudėtingi procesai. Priviso daug partijų, sukurtų buvusių komunistų, kurie, naudodamiesi gražiaisiais šūkiais, grobia viską iš eilės. Lietuvoje labai susilauksniavo visuomenė. Atsirad daug turtingų ir daug vargšų, o mažai vidutinių. Labai trukdomas vidutinis – smulkus verslas. Dar yra daug valdininkų, kuriems reikia duoti kyšius. Lietuvos vadai labai nuolaidžiauja lenkams, žydams, amerikiečiams. Daug geriausio, gabiiausio jaunimo išvyksta į užsienį. Lietuvaitės masiškai teka už įvairių užsieniečių. Bet mes nusimenam. Mūsų tikslas dabar išsivaduoti iš partijų jungo, išvalyti Lietuvą nuo visokio plauko siurblių, pakelti tautiškumą ir lietuvių prestižą. Būkime kartu darbuose ir atsiminimuose".

Šiaulių miesto vaizdai: Vilniaus g., "Aušros" muziejus, Apaštalo Petro ir Povilo šventovė, paminklas 1863 metų sukilėliams Ntr. S. Platūko

Nėra dabarties be praeities

Romanų trilogija rezistencijos temomis

JURGIS USINAVIČIUS

Tada, kai ėjau vos deivintuosius metus, į mūsų gyvenimą, kaip viesulas įsiveržė sovietų okupacija. Ją keitė vokiškoji ir sovietinė. Pati baisiausia mūsų šeimai. Vos frontui nugriaukęs ir vakarus, 1945-ųjų rudenį, mano tėvelis Alfonsas Angulis, savo Pimpikių vienkiemyje, Skapiškio valsčiuje, dabartiniam Panevėžio apskrityje, sutelkė partizanų būrį, apie 50 vyrų, ir stėjo į atvirą kovą prieš okupantus. Mūsų šeima rėmė partizanus.

Tada jau man buvo trylika metų. Tapau tėvelio ryšininku – pranešinėju, kas dedasi apylinkėse.

Vienu metu partizanai užėmė Skapiškį, iš valsčiaus išnešė dokumentus, rašomąsias mašines, kad turėtų kuo rašyti atsišaukimus.

Apylinkėje – Kepuriuose, Laičiuose, Daugiškėse – negalėjo pasirodyti sribai, valsčiaus sovietinis aktyvas, komjaunuoliai. Juos tai vienur, tai kitur apšaudydavo. To, žinoma, negalėjo pakęsti sovietų valdžia. Ir štai 1945-ųjų metų žiemą, berods,

sausio 9 dieną reguliari rusų kariuomenė apsupo Skapagirių mišką, kuriame jau buvo keli būriai partizanų, kokie du šimtai vyrų. Įvyko žiaurios kautynės. Tėvelio būryje žuvo penki ar septyni jaunuoliai. Iš jų netolimi mūsų kaimynai Jonas ir Alfonsas Naujikai iš Daugiškės. Naktį partizanai vienaip ar kitaip sugebėjo palikti giria.

Po tokio smūgio partizanai keitė kovos būdą – priešinosi mažesniems grupėms. Prasidėjo išdavystės. Į sribų ir enkavedistų rankas pateko ir tėvelis. Jį baisiai kankino, kad prisipažintų vadovavęs būriui. Išdavikas Lionginas Mikoliūnas akistatoje liudijo. Stribai, vadovaujami Perkūno, vakare vedė jį į netoliese esančio vienuolyno rūsius nukankinti. To padaryti jiems nepavyko: tėvelis išsiveržė iš pulko sribų, numetė ant kelio kailinius ir kulkom švilpiant, pabėgo. Bet vėliau vėl buvo suimtas ir nuteistas dešimčiai metų katargos be teisės grįžti į Tėvynę.

Perkūnas ir jo draugai negalėjo atleisti mums. 1945 m. rugpjūčio pabaigoje mūsų šeimą ištrėmė į Komiją, Permės sritį, Jusvo rajoną. Mes patekome į Tuchačiovo miškų kirtimo ūkį. Tačiau mūsų šeimoje kirtėjų nebuvo: senelė Ona Klypienė, sena; broliukas Vytkas už mane jaunesnis; motina silpnos sveikatos. Ten mus užklupo badas. Į bulvės iškeitim paskutinius nusivėžtus drabužius. Močiutė visiškai nusilpo ir gulėjo ant gultų, broliukai svaigo galva. Mus nuolat užplūdinėjo rusų vaikai.

Tuo pačiu ešelonu ir į tą pačią vietą vežė ir Rimantą Dichavičių. Pakelėje (Kudimarkė) sunkiai susirgo jo motina ir buvo nuo šeimos atskirta. Ji tenai ir mirė. Rimantas globojo aklą senelį Julijoną. O buvo jam vos aštuoneri metų. Greitai neteko ir senelio, paskui ir tėvo Vlado Dichavičiaus. Pateko internatą. Aš 1947 m. žiemą pabėgau į Lietuvą, slapčiausiai, keičiau pavardę. Taip mes su juo draugavę visą laiką, išsiskyrėm. O likimas mus suvedė vėl praėjus vos ne 50 metų, kai jau buvau parašęs autobiografinį romaną "Išskridusios bitės". Jis šią knygą puikiai iliustravo, už ką esu labai dėkingas. Nenorėdamas likti skolingų, jo ir jo šeimos likimui paskyriau antrąjį romaną "Akmenėjantis angelas". Užbaigti trilogiją noriu "Amžių dialogų" ir įvykiais ties televizijos bokštu, kur pačiam teko pajusti visą tragiškumą sausio tryliktosios naktį.

Dalyvaudamas literatūrinuose vakaruose, susitikdamas su skaitytojais pasijuntu neįjaukiai, kai žmonės negali įsigyti knygų. Neturi jų ir daugelis bibliotekų, mokyklų, Dovanų. Bet vienas lauke ne karys. O rašytojo ir dar pensininko kišenė gana menka. Dėl to mes, keli tremtiniai Lietuvos Teisingumo ministerijoje užregistruome Tremtinių ir išėvių grįžimo į tėvynę fondą "Vytiš", kodu – 9201665. Turi-

Iš Lietuvos dienų Romoje

Atvykome po 50 metų priespaudos patirties

Vyskupo JONO BORUTOS, SJ, žodis Laterano Šv. Jono bazilikoje

Šiandien pradėdame Romos didžiųjų bazilikų lankymą. Pradedame nuo šios seniausios krikščionių bazilikos. Ji buvo pradėta statyti panašioje istorinėje situacijoje kokią mes, Lietuvos ir kitų buvusių komunistų pavergtų kraštų krikščionys, išgyvename šiandien.

Po beveik 300 metų persekiojimų 313 m. imperatoriaus Konstantino ediktu krikščionims buvo grąžinta laisvė. Už persekiojimų metu atimtas krikščionių bažnyčias Romos imperatoriai stengėsi atlyginti statydami ir dovanodami Bažnyčiai naujas. 326 m. čia, ant Laterano kalvos, imperatoriaus šeimai priklausiusiam sklype, šalia rūmų, kuriuose gyveno Konstantino motina šv. Elena, buvo pradėta šios bazilikos bei rūmų Romos vyskupui, šv. Petro ipėdiniui, statyba. IX amžiaus viduryje, bazilika buvo baigta statyti, o rūmai – dar anksčiau; čia apsigyveno popiežiai, o bazilika tapo "Omniū urbis et orbis ecclesiarum mater et caput".

Su džiaugsmu priimta iš pasaulietinės valdžios rankų tikėjimo laisvės ir šventovių bei rūmų dovana teikė daug galimybių Bažnyčios veiklai, tačiau kartu savyje slėpė ir didelių pavojų. Apie juos 420 metais taip kalbėjo Bažnyčios mokytojas šv. Jeronimas: "Anksčiau (persekiojimų laikais) Bažnyčia augo persekiojimų dėka ir buvo išaukštinta kankinystės liudijimo vainiku, o šiandien, kai imperiją valdo krikščionimis save vadinantys imperatoriai, Bažnyčios jėga ir turtai didesni, bet dorybės ir patrauklumas pasidarė mažesni". Prie krikščionų artinosi žmonės nebe tiek iš susižavėjimo Kristumi, kiek kurdami savo žemiškosios karjeros planus.

To metu Bažnyčia ir tikintieji, turėdami 300 metų kankinių liudijimo patirtį, stengėsi būti budrūs. Tapusi turtinga ir galinga, ypač atsigrėžė į vargšus. 363 m. į pagonybę atruktę imperatoriaus Julijonos Apostata rašė: "Kas šiandien yra krikščionybės augimo ir stiprėjimo pagrindas? Pirmiausia filantropija – artimo meilė svetimiešiams, net priešams, rūpinimasis silpnaisiais ir mirštančiais, jų gyvenimo tariamasis tyrumas. Jie išmaitina ne tik savo, bet ir mūsų (pagonyje) elgetas". Tai liudijimas apie krikščionis tuoj po to, kai buvo baigta ir pašventinta ši šventovė. Tai liudijimas apie krikščionis, kurie anuomet dar turėjo jėgos priešintis valdžios ir turto pagundoms, kurie pajėgė įžvelgti iš laisvesnio gyvenimo ir materialinės gerovės kylančius pavojus.

Atvykome į Romą gausių lietuvių maldininkų būrys. Atvykome po 50 metų persekiojimų patirties. Atvykome kaip šių dienų Lietuvos visuomenės atstovai, kuri kažkiek apsvaigusi ir pasimetusi atgautoje laisvėje,

me apvalų antspaudą, fondo sąskaitą nr. 60102 - 28021606 LTB (Lithuanian Savings Bank). Kad ir kukli Jūsų parama šiam fondui būtų labai naudinga leidžiant tremties, rezistencijos ir išėvių populiarią literatūrą. Turėdami daugiau tokių knygų, galėtume jų labdaros būdu pateikti šalies bibliotekoms, mokykloms, Punksio ir Gervėčių bei iš tremties negrįžusiems lietuviams, kurie ilgisi lietuviško žodžio. Galėtume organizuoti labdaros renginius, rašytojų susitikimus su skaitytojais. Rašyti galima šiuo adresu: Tremtinių ir išėvių grįžimo į tėvynę fondas "Vytiš", Architektų 158 - 20, LT-2049 Vilnius, Lithuania. Tel. 22 (370 2) 44 84 66.

Tremtinių globos namai Vilniuje. Nuotraukoje – dvi tremtinės, neseniai grįžusios iš Sibiro

savo svajonėse laimės ir išgany-mo laukianti tik iš materialinės gerovės ir turtų... Ši šventa vieta, ši šventovė savo pradžios istorija beldžiasi į mūsų širdis; nenuvertinkime persekiojimo ir kankinių epochoje sukauptos patirties, nenutraukime ryšių su tos patirties, su persekiojimų metais išsaugotu ir užgrūdintu tikėjimu. Turėdami didesnes galimybes, stenkimės giliau ir intensyviau pažinti savąjį tikėjimą ir to tikėjimo dvasioje energingiau ir uoliau darykime geruosius tikėjimo darbus, išskleiskime meilę visiems, ypač svetimiešiams, neišskiriant nė priešių, nenusigręžiant nuo silpnųjų, senųjų, atrodo, nebeturinčių perspektyvų bei įtakos. Jiems parodyta meilė ir šiandien, ne tik Julijono Apostato laikais, gali būti mūsų tikėjimo stiprėjimo ir brandos pagrindas, Bažnyčios atsinaujinimo ir augimo variklis.

Susirinkome šioje šventovėje, kur 2000 metų Bažnyčios istorijoje įvyko 5 visuotiniai Bažnyčios susirinkimai. Tarp šių sienų, veikiant Šventajai Dvasiai, buvo giliau suvoktos ir įsisąmonintos svarbios Viešpaties apreikštos mūsų tikėjimo tiesos, pagal jas suformuluotos mūsų katalikiškojo religinio gyvenimo taisyklės ir normos; atkreiptas dėmesys į toje ar kitoje epochoje iškilusius pavojus tikrajam autentiškam krikščioniškam tikėjimui. Į a-jame Laterano visuotiniame susirinkime, patvirtinant Varmos konkordatą, įtvirtintas bažnytinis ir pasaulietinės valdžios autonomiškumas, skirtingumas. Atkreiptas dėmesys, kad Bažnyčia ir jos

institucijos negali būti įrankiu pasaulio valdovams, siekiant šiaipusinių, politinių tikslų; III-a-jame (1215 m.) – pakartotinai priminė mokymą apie Švč. Trejybę ir Kristaus dievybę, apie sakramentus, ypač Eucharistiją ir joje įvykstantį tikrą perkeitimą – duonos ir vyno į tikrą Kristaus kūną ir kraują. Čia, tarp šių sienų vykęs susirinkimas, nurodė velykinės išpažinties ir Komunijos pareigą. Čia, V-a-jame Laterano visuotiniame Bažnyčios susirinkime pripažinta, kad kintančiam pasaulyje Bažnyčia turi nuolat atsinaujinti, nušluostydama amžių eigoje susikaupiančias žmogiškųjų tradicijų dulkes, pridengiančias Evangelijos tiesos spindėjimą Bažnyčios liudijime ir gyvenime.

Klausmės Evangelijos pasakojimo, kokia nelengva buvo Jėzaus mokinių paskutinė kelionė į Jeruzalės šventovę Velykų šventei. Kiek daug žmogiško ribotumo sąlygotų problemų, neaiškumų iškilo Jėzaus mokinių širdyse, kaip juos masino ir kelionėje trinkė valdžios, karjeros, puikybės ir pavydo pagundos, sunkumų, kančios ir aukos baimė. Panašios klūtytos, panašios neaiškumų naštos ir mes šioje maldingoje kelionėje iš savo krašto visuomenės atsinešėme...

Viešpatie, tiek kartų šioje garbingoje šventovėje priimtais mutarimais nuskaidrinęs tikinčiųjų sielas ir širdis – šį dvasios praskaidrėjimą ir tikėjimo brandą suteik ir mums... kad šią tavo dvasinę dovana parvežtume į savo Lietuvą, mūsų šeimas ir visuomenę.

O Dvasia, Viešpatie, nuženkl!

Lietuviškoje Pelesos saloje

Pagerbtuvės ištvermingos veikėjos lietuviškame fronte Marijos Kruopienės 80-tojo gimtadienio proga

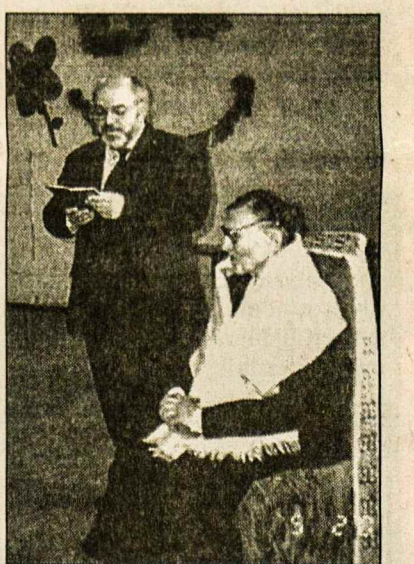
ANTANINA URMANAVIČIENĖ, Alytus

Į Pelesos mokyklą sugužėjo iš miestų ir kaimų vos ne 200 žmonių pasveikinti Marijos Kruopienės, švenčiančios, 80-metį. Pirmiausia šv. Lino šventovėje vyko šv. Mišios. Po jų visi gražioje, šventiška mokytojų ir mokinių papuoštoje salėje sveikino jubilatę. O pasveikinti atvyko garbūs žmonės. Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Gudijoje Jonas Paslauskas, Tautinių mažumų ir išėvių departamento prie LR vyriausybės generalinis direktorius Remigijus Motuzas, Lietuvių bendruomenės Gudijoje pirmininkė V. Tarnauskaitė, Gardino srities lietuvių susivienijimo "Tėvynė" pirm. A. Dirginčius, akademikas, buvęs švietimo ir mokslo min. Z. Zinkevičius, etnografas V. Milius, "Vok-rutos" red. J. Vercinkevičius, Gervėčių lietuvių klubo pirm. A. Angulis, "Lietuvių godų" red. B. Šaknys.

Mariją sveikino mokyklos vadovai, mokiniai. Jos garbei įrengtas stendas, išleistas jai skirtas laikraštėlis "Pelesukas". Nepaprastai gražiomis dainomis atvyko Marijos pasveikinti Jono Pavilonio vadovaujamas choras "Putinas" iš Alytaus.

Daug gražių šiltų žodžių buvo pasakyta dar labai žvaliai, energingai Marijai Kruopienei – lietuviško žodžio saugotojai ir mylėtojai.

Jau daugiau kaip 200 metų Pelesos kraštas svetimųjų rankose. Nesvarbu, kurios šalies tie svetimieji, nesvarbu, kad jie skirtingi, bet jų visų tikslas vienas: iš šios žemės gyventojų širdžių išplėšti Tėvynės meilę, tautiškumą. Atkaklūs lietuviai grynė savo teisę melstis ir vaikus mokyti tik gimtąja kalba. Netruk toje lietuviškoje žemėje švie-

Alytaus rajono švietimo skyriaus vedėjas pasakoja apie jubilatės veiklą Ntr. A. Urmanavičienės

suolių, gimosios kalbos gynėjų.

XX amžiaus pradžioje, prieš 80 metų, Liucijos ir Kazio Kamenčių šeimoje gimė dukra, kurią pavadino Marija. Po jos pasaulį išvydo dar keturios sesutės ir vienas broliukas. Vaikystėje buvo labai jūdi, mėgo knygas, domėjosi literatūra. 1933 m. Marytė Kamenčiūtė baigė Pelesos "Ryto" lietuvių pradinę mokyklą, o vėliau dar trejetą metų mokėsi Rodūnės lenkiškoje mokykloje, nes lenka Rytų Lietuvoje 1927 m. pradėjo uždarinėti lietuviškas mokyklas.

Marija buvo išrinkta šventovės atstatymo pirmininke. Marija Kruopienė – Lietuvos Sąjūdžio žmogus. Giliai į širdį smigo iš suvažiavimo tribūnos pasakyta jos kalba. Ji ir šiandieną menama. Marija – Gudijos lietuvių bendruomenės veikėja, Pasaulio lietuvių dainų švenčių dalyvė. Jai sava ir Gudijos liaudies fronto veikla.

1995 m. Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga Marija Kruopienė apdovanota Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino medaliu. 1997 m. Marijai Kruopienei suteikta Lietuvos pilietybė.

Šiuo metu M. Kruopienė rašo eiles, komponuoja dainas, audžia. Jos audiniai ne kartą buvo džiaugiami parodose Vilniuje. Ji lankiama mokykloje, dalyvauja visuose renginiuose. Visur spėjanti, visiems mokanti patarti. Jos pašaukimas – tarnauti kitiems, šviesti, nepavargti. Ji savo gyvenimo dalį sieja su lietuviškąja Pelesos mokykla, atidaryta 1992 metais.

MAŽOSIOS LIETUVOS VEIDAI IR VAIZDAI

1885-1940 metų ikonografijos albumas

Parengė Domas Kaunas. Dailininkas Alvydas Ladyga.

2000 m. 440 puslapių, 680 nespaltvųjų iliustracijų. Kietas įrišimas.

Tekstai lietuvių ir vokiečių kalbomis.

ISBN 9986-18 064-3

Kaina 60,- Vokietijos markių, arba 30,- JAV dolerių (su įpakavimo bei siuntimo paštu išlaidomis).

Senovinė nuotrauka, atvirukas, dailininko piešinys - istorijos dokumentas, paminklas ir liudytojas. Jis dažnai yra tikroviškesnis už patį žodingiausią tekstą. Daugiatemis ir išsamus Mažosios Lietuvos veidų ir vaizdų albumas Lietuvoje išleistas pirmą sykį. Jame atskleidžiamas įvairiatautės Rytų Prūsijos ir Klaipėdos krašto dvasinis, socialinis ir politinis gyvenimas, įvairiais istorijos tarpniais ir likimo vingiais čionai patekusių tautiškų mišrių gyventojų santykiai, ūkio ir kultūros savitumai bei ryšiai, lydimi nevienalytės visuomenės sambūvio ir priešpriešos sukeltų reiškinių. Savaimi suprantama, kad albumu vyrauja lietuviškoji tema, nes ji, nepaisant šiandieninėje Vokietijoje įvairiose knygose ir periodikoje gausiai skelbiamos ikonografijos, mažiausiai atskleista, o kai kada ir sąmoningai nutyliama. Gerbiama Skaitytojas ir Žiūrovas mūsų albume ras beveik 700 iliustracijų, kurių dauguma - originalios ir platesnei visuomeni visiškai nežinomos nuotraukos. Jas paskelbti maloniai leido muziejai, archyvai ir moksl-

nės bibliotekos, privačių rinkinių ir kuklių šeimyninių albumų savininkai. Nemažai nuotraukų gauta iš buvusių Mažosios Lietuvos gyventojų, išsisklaidusių po artimas ir tolimas valsčiaus šalis. Iliustracijų aprašai detalūs, sudaryti iš trijų dalių: pavadinimo, vaizduojamojo asmens arba įvykio apibūdinimo, iliustracijos, kaip dokumento, charakteristikos - nurodoma jos rūšis, autorius, saugojimo vieta. Visas tekstas pateikiamas ir vokiečių kalba. Albumo pabaigoje įdėtos keturios rodyklės: rekomenduojamos literatūros, vaizduojamųjų asmenų, nuotraukų autorių ir šiandieninių jų savininkų. Leidinį spausdino moderni P.Kalibato įmonė "Petro ofsetas" Vilniuje, užtikrinusi gerą reprodukuojamų iliustracijų kokybę. Šį albumą galima užsisakyti Seimo leidykloje "Valstybės žinios" faksu, elektroniniu paštu arba laišku. Albumą galite nusipirkti ir Seimo leidyklos bei kituose Lietuvos knygynuose.

Leidyklos direktorius Mintautas Daulenskis

Seimo leidykla "Valstybės žinios"

Adresas: Gedimino pr. 53, LT-2002 Vilnius, Lietuva

Tel.: (+370 2) 39 63 01, 39 63 03, faksas (+370 2) 39 63 04, el. paštas: vzinios@lrs.lt

Seimo leidyklos "Valstybės žinios" knygynas

Adresas: Gedimino pr. 60, LT-2001 Vilnius, Lietuva

Tel. (+370 2) 61 77 31, faksas (+370 2) 39 63 04, el. paštas: vzknygos@lrs.lt

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJA RADIO STOTIS

Kaip skelbia ELTA (per LGTIC), kovo 7 d. pradėjo transliacijas pirmoji Lietuvoje tik žinias perduodanti "Žinių radijo" stotis. Stotį įsteigė "Baltijos televizijos" akcininkai. Nuolat atnaujinamame 20 minučių žinių bloke bus perduodamos Lietuvos ir pasaulio naujienos, verslo informacija, žinybų pranešimai, kultūros ir sporto naujienos, spaudos apžvalgos ir pan. Stotyje, įkurtoje Vilniuje, spaudos rūmuose su moderniausia Lietuvoje įranga, dirbs 10 žurnalistų dviem pamainomis, o iš viso 30 žurnalistų – 4 sostinėje ir korespondentai didesniuose Lietuvos miestuose. Vilniuje stotis girdima 97.3 MHz radijo dažniu, nuo 6 v.r. iki 6.45 v.v.

DIEKRAŠTIS ŠLUBUOJA

"Lietuvos rytas" skelbia, kad 45 dienraščio "Lietuvos aidas" darbuotojai kovo 15 d. pareiškė protestą ir atsisakė dirbti, nes jiems nemokami atlyginimai. "Lietuvos aidas" bendrovė yra skolinga darbuotojams apie 300,000 litų. Manoma, kad visos laikraščio skolos gali siekti 7-9 mln. litų. Darbuotojai pareiškime, pasiūstame konservatorių partijos pirmininkui V. Landsbergiui bei kitiems pareigūnams ir akcininkams – A. Pilveliui, turinčiam 39% akcijų, Sauliui Šalteniui 40% ir JAV lietuviui A. Markevičiui – teigė, jog bendrovė stumia į tyčinį bankrotą, o Lietuvai būtinas dešimties pakraipos laikraštis. A. Pilvelis įtikino darbuotojus savaitę atidėti protesto veiksmus. Kovo 17 d. "Lietuvos aidas" internete dar buvo skelbiamas.

NAUJAS CIVILINIS KODEKSAS

Kovo 8 d. Lietuvos vyriausybės pritarė Civilinio kodekso penktosios knygos projektui ir jo teikimui seimui, praneša BNS. Penktosios knygos, skirtos įstatymų pakeitimams, sudarytos galimybės greičiau atsiimti palikimą (per 3 mėnesius), užtikrintas skolų padengimas iš palikimo, ūkiai apsaugojami nuo suirimo padalinio atveju. Praėjusių metų pabaigoje buvo baigtas ruošti Naujasis civilinis kodeksas, kuriame siekiama pritaikyti civilinę teisę prie pasikeitusių Lietuvos ekonominių, socialinių ir politinių sąlygų, sukurti palankesnes teisinės galimybes verslui plėtoti, sustiprinti

asmenų teisių ir laisvių apsaugą bei numatyti veiksmingus pažeistų teisių gynimo būdus ir priemones. Naujasis kodeksas suderintas su Europos sąjungos teise bei tarptautinėmis teisėmis. Iš viso jį sudaro šešios knygos, skiriamos bendrosioms nuostatoms, fizinių ir juridinių asmenų teisėms, šeimos teisėms, daiktinėms teisėms, paveldėjimo teisių santykiams ir prievolių bei sutarčių nustatymui.

SKUNDAS PRIEŠ VALSTYBĘ

Europos žmogaus teisių teismas kovo 14 d. Strasbūre nagrinėjo Kauno nusikaltimo pasaulio vado Henriko Daktaro bylą. H. Daktaras, nuteistas kalėti 7.5 metų dėl turto prievartavimo bei poveikio liudytojui, skundėsi, jog jo byloje Lietuvos aukščiausiasis teismas, nagrinėjęs kasacinį skundą, negalėjo būti laikomas objektyviu ir nešališku, "nes jo bylą nagrinėjusiems teisėjams nurodymus dėl to, koks turėtų būti sprendimas, davė Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas V. Greičius, kuris yra jų viršininkas", rašo "Lietuvos rytas". Nuteistas taip pat teigė, kad prokuroras R. Savickis "pažeidė H. Daktaro nekaltumo prielaidą, nes iki teismo teigė, kad pareiškėjo kaltę įrodėta parengtinio tardymo metu surinktais įrodymais". Žmogaus teisių teismo kolegija posėdžiavo valandą ir 10 minučių, o savo sprendimą teiks tik po poros mėnesių. Tai buvo pirmoji byla prieš Lietuvą Europos žmogaus teisių teisme. Iš viso yra paduota septyniolika bylų, o iš jų keturios priimtos (LA).

SKELBIA KURO BOIKOTA

"Lietuvos aidas" praneša, kad Lietuvos piliečių iniciatyva paskelbtas trijų dienų (kovo 28-30 d.) kuro boikotas, kurį palaiko Liberalų sąjunga. Naftos žaliavų kainoms svyruojant, pakilo benzino kainos, bet naftai atpigus, jos nekritė. Veiklos tikslas – skatinti pilietišumą ir parodyti, kad laisvojoje rinkoje veikia ne tik verslas ir valdžia, bet ir vartotojai, į kurių teises reikia atsižvelgti, pasak Liberalų sąjungos vicepirmininko A. Zuoko. Naftos produktų monopolį turinti bendrovė "Mažeikių nafta" aiškiai negalinti neatsižvelgti į pokyčius tarptautinėje rinkoje, o, kaip ir Lietuva, yra per mažai turėti įtakos kainų kitimui. Tačiau kovo 14 benzino bei dyzelino kuro kainos šiek tiek sumažėjo.

RSJ

Išvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.

Namų tel. 705-429-6428

Elektroninis paštas: salvait@lynx.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.PhM

10% nuolaidos pensininkams
(15% trečiadieniais)

Nemokamas vaistų pristatymas
Sveikatos priežiūros įrankiai

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR
GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR
CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKŲ EISENOS
NESKALDUMAI
► PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ
TAISYMAS ORTOPEDINIAIS
INDEKLAI
► PRIMAME VISUS
PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Du "TŽ" bendradarbiai Otavoje. Kairėje – Viktoras Prisėpionka ir kun. dr. V. Skilandžiūnas pokalbyje

SVEIKINAME

Kazimierą Mankauskienę

š. m. kovo 9 d. sulaukusią

Linkime Jums viso geriausio,
o svarbiausiai sveikatos –

Alina ir Kazys Žilvyčiai su šeima

Sudbury, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS

Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje balandžio 9, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios bus 7 v.v. Susikaupimą ves prel. J. Staškevičius.

Sault Ste. Marie, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS

Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje balandžio 9, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą ves prel. J. Staškevičius.

Vancouver, B.C.

VASARIO 16-tąją, Lietuvos nepriklausomybės 82 metų sukaktį gražiai paminėjome šeštadienį, vasario 27. Į minėjimą St. Mark's anglikonų šventovėje, 1805 Larch St., Kitsalano rajone susirinko nemažas būrys vankūveriečių ir svečių iš White Rock (gaila, kad daug jaunimo buvo išvažinėję atostogų). Minėjimas prasidėjo 3 v.p.p. ir tęsėsi iki 6 v.v. KLB Vankūverio apylinkės pirm. Marytė Račytė pasveikino susirinkusius ir pakvietė Kristina Irggang vadovauti programai. Sugiedojus Kanados ir Lietuvos himnus, minutės tylą buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę didvyriai. Po to Nijolė Cameron skaitė pagrindinę paskaitą "Vasario 16-toji", po kurios kalbėjo apie dr. Vincą Kudirką. Šios sukaktys mums yra labai brangios ir neužmiršamos (jų sąjungimas įvyko taupymo sumetimais, o antra vertus, yra daug vyresnio amžiaus, kuriems atvažiuoti į minėjimą darosi gana sunkus). Dr. Vincą Kudirkos palikimas ir idėjos ir po šimto metų nuo jo mirties mūsų valstybei yra brangesnis už auksą. Kristina Irggang abi paskaitas išvertė į anglų kalbą ir jos buvo rimtai išklaustos ir gerai įvertintos. Abi paskaitas parašė vankūverietis Pranas Berneckas.

Toliau pasirodė Zita Kaulienė su savo tautinių šokių grupe. Ji pristatė šokėjas, paaiškino kiekvieno šokio istoriją. Grupė pasuko tris šokius.

JUOŽAS ir ONA BENDORAIČIAI, atšventę 73-jų metų vedybinę sukaktį Alberto provincijoje Kanadoje. Dabar Juozui Bendoraičiui yra 96-ri, o jo žmonai Onai – 97-ri metai

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334

Siuntiniai į Baltijos valstybes

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Papildomai \$5 už 10 kg asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMU SIUNTINIUS ANTRADIENIAIS IR TREČIADIENIAIS
Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Voyages Poltours Travel (Montrealis) (514) 521-9910

Ottawa, Ont.

ETNINIŲ GRUPIŲ IŠKILMINGOS PAMALDOS (Homelands Mass) įvyko š.m. sausio 16, sekmadienį, atnaujintoje Otavos arkikatedroje, atnaujiant šv. Mišias vietos arkivyskupui Marcel Gervais su 14 įvairių tautybių kunigų, kurių tarpe buvo ir mūsų kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas. Katedra buvo pilna tikinčiųjų 35 tautybių, kurių dauguma buvo apsiėmę savo tautiniais drabužiais. Iškilmės prasidėjo įspūdinga procesija, galingai giedant katedros chorui, palydint stipria vargonų muzika. Priekyje ėjo uniformuoti Kanados Kolumbo riteriai, arkivyskupas su kunigais, įvairių tautybių atstovai su savo tautinėmis vėliavomis, lydimi nešančių tautinių skanėstų dovanelės arkivyskupui – pokyliui po pamaldų. Mūsų Lietuvos vėliava buvo labai gražiai nešama OLB-ės pirm. Rūtos Kličienės, palydint dviem jaunuomenėms.

Visi Mišių skaitiniai buvo atlikti sava, gimtąja kalba: I-j skaitinį skaitė slovėkas Hyacinth Bellini, II-j – kinietė seselė Shirley Wong ir Evangeliją lietuvių kalba – kun. dr. V. Skilandžiūnas. Arkivyskupas savo pamokslė, atsiliepiamas ir popiežiaus Jono Pauliaus II laišką "Taika žemėje Dievo mylimiems žmonėms", kalbėjo tema: "Vienybė įvairybėje". Jis tarė: "Jūs galite turėti vienybę tautine forma, bet vienybė įvairybėje mūsų šventovėse ir mūsų krašte yra tikrai nuostabi. Jis ragino klausytojus matyti save kaip žmogishias būtybes, dalininkus bendro pasaulio, dalyvaujančius bendrame likiminyje tarpusavio meilės kūrime. Otavos arkivyskupijoje vartojama 19 kalbų įvairiose šventovėse kiekvieną sekmadienį, aukojant šv. Mišių auką, bet vieną kartą per metus susirenka visos tautinės grupės arkikatedroje pagerbti savo tautinių tradicijų. Iškilmingos pamaldos visuomet baigiamos Kanados himnu.

Hamilton, Ont.

GIEDRAIČIO KLUBO SODYBOS

pavasarinis aptvarkymas numatytas gegužės mėn. pradžioje. Norintys prisidėti prašomi susitikti su E. Bajoraitiene ar su A. Jusiu. Klubas sodyba priklauso lietuviams. Kiekvienas lietuvis, sumokėjęs \$25 metinio nario mokesčio, tampa sodybos savininku. Naujo nario priėmimui reikalaujama dviejų narių rekomendacija ir tik \$10 įstojimo mokesčio. Klubas sodyba, susitarus, leidžiama naudotis lietuvių organizacijoms ar privatiems asmenims. Metinis klubo narių susirinkimas bus birželio 4 d. klubo sodybos pastato salėje. Siemiet bus renkama klubo valdyba dviejų metų kadencijai. Vasaros sezonui yra numatyti šie renginiai: Hamiltono pensininkų gegužinė – gegužės 21 d. Giedraičio klubo narių metinis susirinkimas – birželio 4 d.; Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopos Joninės – birželio 25 d.; Giedraičio klubo gegužinė – liepos 9 d.; "Talkos" gegužinė – liepos 22 d.; klubo gegužinė – rugpjūčio 13 d.; rugsėjo 10 d. – sezono pabaigos gegužinė.

Sąjūdimo sporto nariai kas sekmadienį treniruojasi sąjūdimo ir moliūnų "paukščius". Tas sportas klubui duoda daugiausia pajamų. Be šito nario mokesčio reikėtų žymiai pakelti draudos ir nuosavybės įvairioms sąskaitoms apmokėti. Šiokiadieniais sodyboje tylu, girdėti tik paukščių čilbėjimas. Trisdešimties metų sodyba su ežeriuku, salele, aukštais medžiais ir pastatais su sale, virtuve, valgomuoju – laukia lietuvių. J.K.

Atitaisymas. "TŽ" 12 nr. paraše po "Aukuro" nuotrauka išspausdinta A. Vaclova. Turi būti A. Venslovas. Klaida įsibrovė dėl klaidingo įrašo rankraštyje.

Windsor, Ont.

KLB WINDSORO APYLINKE aukos Vasario 16-tosios progai: \$50 – D. Naikauskienė; \$30 – Br. Barisas, M. Kizis, E. Leparskas; \$25 – Z. Mistautas; \$20 – Vyt. Barisas, R. Dumčius; \$10 – V. Pundzius, T. Aukštakalnis, P. Eidukas. Iš viso – \$235. D. Naikauskienė

Edmonton, Alta.

RETA SUKAKTIS. Š.m. vasario 14 d. buvo išspausdinti keli ilgi straipsniai su nuotraukom Edmontono ir apylinkių laikraščiuose apie Juozą ir Onos Bendoraičių 73 metų vedybinę sukaktį, kurią jie atšventė 1999 m. lapkričio 14 d.

Juozas Bendoraitis ir Ona Radevičiūtė susituokė katalikų šventovėje Prienuose, Lietuvoje 1926 m. lapkričio 17 d. Juozas atvažiavo į Kanadą 1928 m., o jo žmona Ona su dviem vaikais atvažiavo pas Juozą Kanadoje 1932 m. Atvažiavę į Kanadą Juozas dirbo pas ūkininkus Alberto provincijoje. Vėliau, susitaupęs pinigų nusipirkė ūkį netoli Thorby miestelio prie Edmontono. Ten ūkininkavo iki 1962 m. ir, išėjęs į pensiją, apsigyveno Leduc miestelyje prie Edmontono. Gyvendami Leduc abu su Ona buvo veikūs Edmontono lietuvių teltinyje. Dabar Juozas yra 96 m. amžiaus, Ona – 97.

Gyvendami Kanadoje jie išaugino 5 vaikus. Iš jų keturi taip pat šventė ilgų metų vedybines sukaktis. Duktė Angela – 50 metų, sūnus John – 41 metų; duktė Leona ir sūnus Gus – 38 metų. Viena duktė Shirley yra neištekėjusi. Juozas ir Ona Bendoraičiai taip pat turi 17 vaikaičių ir 41 provaikaičių.

Mes visi džiaugiamės Juozą ir Onos Bendoraičių sukaktimis ir linkime jiems dar daug sveikatos bei sėkmės. V.K.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių klube, St. Petersburg, FL, š.m. sausio 30 d. Lietuvos ambasados patarėjas Darius Degutis pristatė vakarinei Floridai paskirtą Lietuvos garbės konsulą Algimantą A. Karnavičių. Pastarasis padėjo visuomenės veikėjams, kurie jį rekomendavo šioms pareigoms. Taipgi jis pareiškė, kad Lietuvių klubas jam yra nesvetima vieta, kur dar vaiku būdamas deklaravo eilėraščių įvairiomis progomis, o vėliau dainavo klubo vyrų chore.

Šio klubo kultūros būrelis vasario 2 d. surengė popietę, kurioje pranešimą padarė Vytauto Didžiojo universiteto Kaune profesorius dr. Bronius Vaškeles, parvykęs žiemės atostogų į savo St. Pete Beach namus. Profesorius papasakojo apie savo darbą su Lietuvos jaunimu universitete, to darbo sąlygas ir žmonių nuotakas krašte. Be plačiai žiniasklaidos aprašomų blogybių, Lietuvoje yra ir pasigėrėtinų reiškinių. Dauguma žmonių yra kūrybingi ir stengiasi darbuotis dėl savo krašto gerovės. Bet esą nereikia užmiršti, kad kraštas per 50 metų buvo suluošintas visokeriopai, todėl neuostabu, jog reikės laiko, kol atsigaus. ("Lietuvių žinios" 285 nr.).

Argentina

Aušros Vartų šventovėje Buenos Aires mieste 2000 m. sausio 2, sekmadienį, kun. C. Ugaarte atnaušavo Mišias, kuriose daugiausia dalyvavo lietuviai. Mat šiose pamaldose buvo prisimintos Sausio 13-tosios aukos. Apie šią lietuvių tragediją kuniga C. Ugaarte supažindino SLA pirmininkas A. Verbickas. Per pamokslą kunigas paaikšino parapijiečiams apie šią lietuvių tragediją ir paprašė susikaupimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Šventovėje buvo įrengtas altorėlis, ant kurio buvo padėtos žuvusiųjų fotografijos, Lietuvos vėliava perista gedulo kaspinu, ir didelė gėlių puokštė. Lietuviai, priėmę Komuniją, ėjo prie altorėlio pasimelsti už tautos didvyrius. Po pamaldų parapijos salėje vyko sunėstinės vaišės. Ta progai visi sveikinosi, reikšdami linkėjimus Naujų metų progai ("Argentinios lietuvių balsas" 1719 nr.).

A. a. Jonas Kapolas staiga mirė 1999 m. gruodžio 5 d., būdamas tarnybos reikalais Chubut provincijoje. Velionis gimė 1945 m. gruodžio 18 d. Buenos Aires mieste. Buvo veiklus Susivienijimo lietuvių Argentinoje narys. Liko liūdinči žmona Nelida, sūnus Alejandrin ir duktė Analía Rosa.

Australija

Dr. Gintaras Kantvilas, botanikas, su kitu autoriumi S. J. Jarman parašė knygą "Lichens of Rainforest in Tasmania and South-Eastern Australia" (Drėgnų miškų kerpės Tasmanijoje ir pietryčių Australijoje). Knygoje apimtai susipažindinama su kerpėmis, kurių esama 13,500 rūšių. Jos, pasak autorius, duoda visokeriopą naudą. Iš kerpių gaminami dažai skotiškiems sijonėliams, prancūziški kvepalai, o tolimoje šiaurėje kerpėmis minta elniai. Knygoje daugiausia aprašomos Tasmanijos kerpės, kurių yra 209 rūšys; viena jų pavadinama knygos autoriaus vardu "Manegazzia Kantvilasii". Dr. G. Kantvilas gimė 1956 m. Hobart vietovėje, botanikos mokslus studijavo Tasmanijos universitete, įsigydamas bakalauro ir daktaro laipsnius. Dabar jis yra Tasmanijos herbariumo įtaigos (saugančios ir tiriančios au-

galų rinkinius) viršininkas. Jis nuo jaunystės dalyvavo lietuvių bendruomeniniame gyvenime, ypač sporto klubo "Perkūno" veikloje ("Mūsų pastogė" 2000 m. 4 nr.).

Italija

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Lietuvos ambasada Italijoje vasario 16 d. surengė diplomatinę priėmimą. Romos lietuviai Vasario 16-tąją šventė lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje. Prieš minėjimą Mišias aukojó kolegijos dvasios vadas kun. Stasys Žilys kartu su kitais lietuviais kunigais, studijuojančiais Romos universitetuose. Pamokslą pasakė kun. Gintaras Grušas, pažymėdamas, kad kaip Evangelijoje raupsuotais, taip ir Lietuva, atgavusi nepriklausomybę, tapo išgydyta. Po Mišių buvo sugiedota "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas. Lietuvos ambasadorius prie Šv. Sosto pasakė kalbą, išskeldamas Lietuvos laimėjimus siekiant įsijungti į Europos bendrumo. Popietė baigta lietuviškomis dainomis.

Rusija

Kai Lietuvos delegacija 1999 m. rugpjūtį lankėsi Buriatijos krašte Sibire, išpūdziai iš šios kelionės buvo aprašyti žurnale "Gimtoji kalba" 1999 m. 12 nr. Pvz. Novosiljnske prieš 50 metų buvo išlaipintas visas tremtinių vagonas iš Plungės. Į susitikimą su svečiais iš Lietuvos atvyko 20 tautiečių tremtinių, čia gimusiųjų vaikų ir vaikaičių. Vietovės meras, pasveikinęs susirinkusius, pažymėjo: šiandien nereikia ko nors kaltinti. Šalti esą politikai, o liaudis šiandien turinti gventi draugiškai. Tarp savęs nei lietuvių, nei rusai, nei buriatai, nei totoriai neturėtų turėti kokio nors keršto. Ką padarę veikėiai, liaudis esanti nekaltą. Pasak mero, Novosiljnske gyvena kelios dešimtys tautybių; ir jos visos jam esančios vienos. Prie vaišių stalo meras pastebėjęs, kad lietuvių visada buvo darbštūs ir sąžiningi. Stanislovas Dargis, būvęs žemės reformos komiteto pirmininkas, tramdydamas savo ašaras, kalbėjęs žemaitiškai. Išstremtas iš Lietuvos 14 m. amžiaus; nuo 1948 m. gyvena Novosiljnske. Čia mokėsi, kol buvo leidžiama. Baigęs septyniąsias klases, toliau mokytis negalėjęs, išvažiuoti buvo draudžiama, o patekti įvietinį institutą buvę neįmanoma. Vis dėlto mokėsis ir turįs du technikos diplomus.

Lenkija

Kai Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas lankėsi Varšuvoje ir tarėsi su Lenkijos ministru pirmininku J. Buzek, daug dėmesio buvo skirta tautinėms mažumoms. Abu ministrai sutiko, kad abiejose kraštuose mažumų būklė gerėja. Tačiau tai nesiderina su Lenkijos seimo užsienio reikalų komisijos veiksmams. Pataroji siūlo, kad Lenkija turėtų remti Lietuvos stojimą į Europos sąjungą kitą tad, jeigu bus garantuotos lenkų mažumos teisės Lietuvoje. Dėl tokio komisijs pasisakymo, kaip skelbia ELTA, Lenkijos užsienio reikalų ministeris sausio 28 d. turėjęs teisintis spaudos konferencijoje. Jis užtikrinęs žurnalistams, kad Lenkija nekelsi jokių sąlygų išskyrus, kad būtų laikomasi lojalus bendradarbiavimo principų ir valstybės interesų. A. Saudargas pranešė, kad bus nutrauktas Lietuvoje 2000 m. kalendoriaus platšinimas, kuriame pažymėta, jog dalis Lietuvos teritorijos yra okupuota kitų valstybių. Ministerio nuomone, abu kraštai turėtų ieškoti kompromisų. J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.50%
santaukas2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%

PASKOLAS

Asmeninis nuo7.35%
neklm. turto 1007.55%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius3.75%
180 dienų indėlius3.75%
1 m. term. indėlius5.00%
2 m. term. indėlius5.50%
3 m. term. indėlius5.75%
4 m. term. indėlius5.85%
5 m. term. indėlius6.10%
RRSP ir RRIF (Variable)2.50%
1 m. ind.5.35%
2 m. ind.6.00%
3 m. ind.6.25%
4 m. ind.6.35%
5 m. ind.6.60%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 suma draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Kritiškos pastabos laisvės šventėje

Iš Vasario 16-tosios minėjimų Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Tradicinis Vasario 16 minėjimas, rengiamas Čikagos AL-Tos skyriaus, prasidėjo vasario 12 d. Jaunimo centro sodelyje prie Laisvės kovų paminklo, kur buvo pakeltos vėliavos ir pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Programą atliko Čikagos li-tuanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami dir. Jūratės Dovi-lienės.

Pagrindinė minėjimo dalis buvo vasario 13. Švč. M. Mari-jos Gimimo parapijos aikštėje buvo pakeltos vėliavos, dalyvau-jant šauliams ir ramovėnams. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Rimas Gudelis, giedojo solistai Margarita bei Vaclovas Momkai ir parapijos choras, kurio vadovas yra muz. Ričardas Sokas. Pamaldos vyko ir lietuvių liuteronų "Tėviškės" parapijos bei Siono lietuvių evangelikų šventovėse. Akade-minė dalis įvyko Marijos gim-nazijos auditorijoje. Po įvairių apeigų kalbėjo Lietuvos respub-likos gen. konsulas Giedrius

102-sius savo gyvenimo metus suti-kusi Cicerio lietuvių telkinio gyven-toja JADVYGA JELMOKIENĖ su savo duktą Olimpija Bankiene
Nuotr. Ed. Šulaičio

Apuokas: "Norėtusi Lietuvoje matyti mažiau asmeninių ambi-cijų ir grupinių ar partinių in-teresių siekimo, o daugiau nesa-vanaukiško susirūpinimo tautos ir valstybės gerove, mažiau py-kčio ir nepakantrumo, o dau-giau tolerancijos ir noro įsiklau-syti į kito nuomonę, mažiau gat-vės politikavimo ir karštakošiš-ko grūmojimo plyta, o daugiau išminties ir sveiko proto, ma-žiau apkalbų ir iš piršto laužtų kaltinimų, o daugiau paramos, netgi oponentui, jei jis jos nu-sipelno, gilesnio savo ir visuo-menės intereso supratimo. Ta-da galima bus tikėtis, kad spar-čiau bręs mūsų politinės ir vi-suomeninės institucijos, sklan-džiau vyks reformos, greičiau kils krašto ūkis ir kultūra, nyks skurdas ir vargai".

Buvo perskaitytos Čikagos mero Richard M. Daley ir Ili-nojaus gubernatoriaus George N. Ryan deklaracijos.

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Jonas Valaitis. Jis kėlė klausimą, ar šių dienų Lietuva yra tautinė valstybė ir tuo pačiu lietuvių tautos valstybė, o gal tik Lietuvos tautos valstybė? Jis sakė, kad Lietuvoje per paskuti-nius metus darosi populiaru To-mo Venclovos tautos definicija, kurioje tautybė yra tapatinga pi-lietybei ir dėlto kalbama ne apie lietuvių tautą, bet apie Lietu-vos tautą, kurioje visos Lietuvos tautinės bendruomenės yra ly-gios. Kalbėtojas pabrėžė, kad turėtume pasisakyti už dr. Jono

Vasario 16 iškilnėse Čikagos šauliai ir ramovėnai pakeliant vėliavas Švč. M. Marijos Gimimo par. aikštėje; žemiau – Lietuvos vyčių šokėjai ir Meno mokyklėlės mokiniai atlieka meninę programą Nuotr. Z. Degučio

Basanavičiaus definiciją, t.y. lie-tuvių tautą, už tautinę Lietuvos valstybę.

Baigdamas dr. J. V. kėlė du klausimus: kaip Amerikos lietu-viai galėtų dabar ir ateityje pri-sidėti prie Lietuvos valstybin-gumo išlaikymo, prie Lietuvos politinės, ekonominės, socia-linės ir kultūrinės demokratijos, visapusiškos gerovės. Atsa-kydamas į pirmąjį klausimą, sa-kė: tai galime padaryti ypač pa-

dedant Lietuvai tapti NATO nare.

Atsakydamas antrąjį klausimą, aiškino: Lietuvoje per daug politinių partijų. Lietuvos eko-nomijai pagerinti reikia turėti trumpalaikį ir ilgalaikį ūkio at-statymo planą. Trumpalaikiame plane kelti Lietuvoje turizmą, ilgalaikiame plane – skatinti smulkiają pramonę ir užsienio investavimus, įvesti kontroliuo-jamą komercinių bankų siste-mą. Tam padėtų ir Lietuvos įsi-jungimas į Europos sąjungą.

Baigdamas dr. J. Valaitis pabrėžė: "Minėtiems planams įgyvendinti reikia prieš dešimtį metų atsikūrus Lietuvos tautie-čių entuziazmo, papildyto darbš-tumu bei talentu su viena bū-tina sąlyga – baigti mūsų ir jūsų kritika, nes kas gera mums ir jums, turi būti gera ir Lietuvai".

Po pertraukos – meninė

programa. Ją atliko tautinių šo-kių grupė Lietuvos vyčiai, stu-dentai ir Meno mokyklėlės moksleiviai. Lietuvos vyčių grupė vadovauja Ligija Tautkuvienė, direktorius – Frank Zapolis. Meno mokyklėlei irgi vadovauja L. Tautkuvienė. O šios dienos programą paruošė Audrė Bud-rytė ir Angelė Paulaitienė. Ke-lėtą dainų atliko sol. A. Barniš-kis. Programa baigta visiems su-giedant "Lietuva brangi". Pro-gramai vadovavo Vida Sakevi-čiūtė.

Šis minėjimas, nors ir buvo pagrindinis, bet jame dalyvavo tik apie 300 žmonių. Gal dėl ne-palankaus oro, gal ir dėl to, kad minėjimų dalyvių dauguma yra vyresnio amžiaus ir mieliau vyksta į savo kaimynystėje ren-giamus įvairių organizacijų minė-jimus, kurie Čikagoje ir apy-linkėse vyko visą vasario mėnesį.

Nustojo plakti geroji širdis

Palaidotas a.a. kunigas salezietis Pranas Gavėnas

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Pranas Gavėnas išvydo pasaulį 1918 m. spalio 11 d., o likimas lėmė jam tapti kunigu. Iki 1992 m. jam teko būti misijoje Brazilijoje. Būda-mas toli nuo Tėvynės, jos ilgėjosi ir puoselėjo viltį sugrįžti.

1949 m. Turine, Italijoje gavo filosofijos-teologijos licenciatą. Ge-rai įvaldęs pedagogikos-žurnalisti-škos specialybes, tapo žinomu litera-tu ir visuomeninku. Jis – Europos žurnalistų bendruomenės narys-kūrėjas. Išrinktas Pietų Amerikos lie-tuvių kunigų vienybės pirmininku, San Paulo (Brazilija) spaudos są-jungos narys ir San Paulo Istorijos akademijos akademikas, Šv. Kazi-miero (Brazilija) 1977-1987 m. lie-tuvių parapijos klebonas. 1952-1969 m. Italijoje redagavo "Sale-ziečių balsą". Garsindamas savo Tėvynę Brazilijoje 1977-1988 m. re-dagavo žurnalą "Mūsų Lietuva".

Brazilijos lietuvių bendruome-nė, didžiai vertindama kunigo P Gavėno darbus, jam įteikė "Garbės pažymėjimą", 1988 m. apdovanotas Brazilijos vėliavnešio ordino diplo-mu. Esperanto kalba jam padėjo garsinti Lietuvą išsivijoje. Rūpi-ndamasis salezietiška veikla Italijoje, į lietuvių kalbą išvertė knygą apie Don Bosco gyvenimą.

Apkeliavęs daugybę šalių, ne-susizavėjęs jų gerove, grįžo Lietu-von skleistį gėrio, raginti žmones būti dorais, kantriais. Sielovados darbą dirbo nuo 1992 m. Alytaus Šv. Angelų Sargų šventovėje, 1944 m. spalio 24 d. paskirtas Marijos Krikščionių Pagalbos parapijos Garbės klebonu.

Rūpindamasis savo tautiečių dvasingumu, jis atgaivina žurnalą "Saleziečių žinios". Jis – vyriausias redaktorius, 6000 tiražu išleistas įdomus žurnalas skaitomas ir lau-kiamas ne tik Lietuvoje. Lietuvių ugnele palaiko ir Punks, Gdanskio, Gudijos bei Karaliaučiaus krašte gyvenančio lietuvių širdyje.

Savo lėšomis lietuvių kalba iš-leido 10800 tiražu knygą, kupiną meilės apie Šventojo gyvenimą ir Jo tautos kovas "Šventasis Kazi-mieras". Kunigas labai norėjo, kad Lietuvos jaunimas pažintų ir pamil-tų savo Globėją. Kun. Pr. Gavėno rūpesčiu įamžintas ir Lietuvoje geografinis centras. Jo pastangų dėka mokslinei atkreipti dėmesį į Lietuvą – esperanto kalbos gimti-nę. Jis iniciatorius paminklo Liud-vikui Zamenthofui Veisiejuose ir Darbėnuose Petriukui Perkumui.

A.a. kun. PRANAS GAVĖNAS, SDB
Nuotr. A. Vitkausko

Mylėdamas ir rūpindamasis vaikais, išleido jiems daugybę kny-gelių. Beveik kiekvienais metais rengė apleistiesiems neturtingiems vaikams stovyklas Vytėnuose, Nemunaitėje, Rumšiškėse. Jose su-šildavo ir Punks bei Pelesos ma-žieji lietuviukai.

Kunigas tyliai, nesireklamuo-damas dirbo sunkų darbą. Šven-čiančiam savo 80-ties metų jubiliejų Lietuvos respublikos seimo pirm. Vytautas Landsbergis rašė savo sveikinime: "Jūsų tylūs, o dideli darbai sielovados, literatūros, Lie-tuvos istorijos bei kultūros baruose, Jūsų pasišventimas Tėvynei tebūnie pavyzdžiu daugeliui".

Ir dar. Negali nepritari Jani-nos Torrau mintims, skirtoms kunigui: "O išvis sunkiausia suprasti ku-nigo Pr. Gavėno beribę kančioje iš-saugotą meilę Lietuvai, ypač dabar-tinei, nenusipėjimai, su savo asaro-mis ir su savo keista tamsa, kuomet asmuo, žinomas pasauliui, būna tarsi paslėptas Tėvyneje... Tai jo salezietiško būdo žavesys: džiugiai ir nesavanaudiškai darbuotis, pade-dant Marijai krikščionių pagalbai".

Jam, kukliam kunigui, pasi-sekdavo gauti teisę kalbėti apie Lietuvą tarptautiniuose kongresuo-se ar Vatikane.

2000-ųjų vasario 7 d. nustojo plakti vienos iš šviesiausios mūsų miesto asmenybių kunigo Prano Gavėno širdis. Išėjo tyliai, palikęs gilią meilę, didelio gerumo, pras-mingų darbų paminklą. Tylėdamas, nesigarsindamas, mylėdamas Die-vą, Tėvynę, Žmogų, atlikdamas žygdarbius, skleidamas šviesą, gė-rį, nespėjęs įgyvendinti savo idėjų, mus paliko.

Tegul bus ramu ir lengva ilsėtis lietuviškoj žemėlėje, kurios jis nie-kad nebuvo nustojęs mylėti.

Rediscover Lithuania, again and again...

For more information and reservations
call your travel agent today.

Canada's trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe since 1968

Telephone 416 222-0740
Web www.finnair.com

oneworld

Naujieji žodžiai kalboje

INŽ. B. MASIOKAS

Šis naujas mūsų gyvenimo laikotarpis yra ypatingas tuo, kad mūsų kalba turi prisiderinti prie naujų sąlygų politiniame, technologiniame ir visuomeniniame gyvenime, ypač sporte.

Mano jaunystės laikais atsirado "basketbolas", ir mūsų visų nustebeimui, greitai pasidarė mūsų gyvenimo dalis, tačiau mūsų kalbininkai tą sportą tučtuojau "perkrikštijo" ir taip atsirado "krepšinis". O su juo atėjo "bauda", krepšys ir kiti. Buvo bandyta pakeisti "futbolą", bet jis jau buvo giliai įsišaknijęs ir tik kai kurie vardai, susiję su tuo sportu, gavo tikrai lietuviškus vardus: "įvartis, pabauda, vartininkas, puolėjas ir kiti.

"Beisbolas", kaip žaidimas, nebuvo žinomas, nors maži vaikai turėjo kažką panašaus į tą žaidimą ir jį vadino "laptū". Kadangi mes einame Vakarų Europon, o tie kraštai, kurie jau dabar yra Naujosios Europos branduolys, pamažu traukiami į tą sportą, kuris Amerikoje ir Japonijoje yra laikomas pačiu įdomiausiu žaidimu. Lietuva dar labai toli nuo to žaidimo, ir dar negreit pradėsime juo domėtis. Mano nuomone, lietuviškas vardas "orasvydis" būtų tinkamas šiam sportui.

Amerikietiškas futbolas irgi yra panašioje padėtyje, kaip beisbolas, nors kai kurios valstybės Europos sąjungoje jau turi šio sporto rinkines. Lietuva kol kas neturi amerikietiškam futbolo žaidimui tinkamų žodžių, o tiesioginiai vertimai tik pridėdant lietuviškas galūnes nėra tinkami. Pvz., kaip atrodytų, jei pagrindinį šio žaidimo vadovą "quarterback" išsiverstume ir "užpakalinį ketvirtį" arba

"quarterbeką". Tie abu verstiniai žodžiai nenusakytų to žaidimo vadovaujamos padėties pačioje rinktinėje ir pačiame žaidime.

Labai pagarsėjęs ir mėgstamas sportas Lietuvoje yra "tinklinis", tačiau ir jam mes neturime tinkamų lietuviškų žodžių. "Ledo ritulys" buvo žinomas nuo pat pradžių Lietuvos nepriklausomo gyvenimo, ir jis nenustojė gyvavęs sovietų valdymo laikais. Kyla klausimas, ar tam sportui yra sukurtas lietuviškas žodžynas?

Čia trumpai peržvelgtos kelios sporto šakos, kurios turėtų turėti pilną lietuvišką žodyną. Priešingu atveju mes galime patekti į tarptautinį žodžių mišinį, kuris nedarys jokios garbės mūsų sportui, o tik parodys didelę spragą lietuvių kalbos žodyne.

Teko girdėti, kad dr. Kanauka ruošia lietuvišką žodyną NATO terminams. Reikia tikėtis, kad tas žodžynas aprėps naują technologiją, įskaitant visas įmantrias elektronikos šakas.

Kai teko naudotis naujosios technikos priemonėmis, visos reikiamos knygos buvo anglų kalba, ir jas skaitant pamažu jaučiau, kaip grimstu į anglicizmų liūną. Prisiminiau sunkius Lietuvos kūrimosi laikus, kada visos mokslo šakos stokojo lietuviškų žodžių ir teko naudotis visokiais naujadarais, nes kitų tuo laiku nebuvo. Tik žymiai vėliau teko užtikti lietuviškus žodžius žodynuose, kurie buvo mūsų kalbininkų siūlomi, bet tuo laiku nebuvo ryšio su jais ir tie naujadarai taip ir pasiliko tik žodynuose.

Daug buvo galvota, kaip pritaikyti lietuvišką žodį, kuris

tikrai nusakytų tam tikro įrankio paskirtį.

Pamažu atsirado lietuviškų žodžių žiupsnelis, kuris atrodė lyg tinkamas vienam ar kitam dalykui, bet kaip jį įdiegti, kad taptų visiems žinomas ir priimtinas? Lietuvių inžinierių sąjunga Čikagoje ėmėsi to "pagarsinimo" darbo, ir tuos pasiūlymus skelbė "Technikos žodyje". Tai buvo gera pradžia, bet toli gražu iki visuotinio pasiūlyto žodžio įteisinimo.

Štai keletas tokių pirtakų, kurie laukia, kad būtų priimti į techninę žodžių šeimą:

klavišas – vietoj key (Pr. Skardžiaus "Lietuvių kalbos vadovė" – *spaudis*, Red.); **klaviatūra** – vietoj keyboard; **pelytė** – vietoj mouse; **talpinė** – vietoj container (talpintuvus nusako mechaninį įrankį, kuris atlieka krovimą, "talpinė", kaip ir kiti panašūs žodžiai – šovininė, sviestinė, kuprinė, puodynė, taukinė yra surišti su talpa); **vaizdinė** – vietoj screen;

ženklarinis – vietoj word processor;

ženklakeitys – vietoj computer;

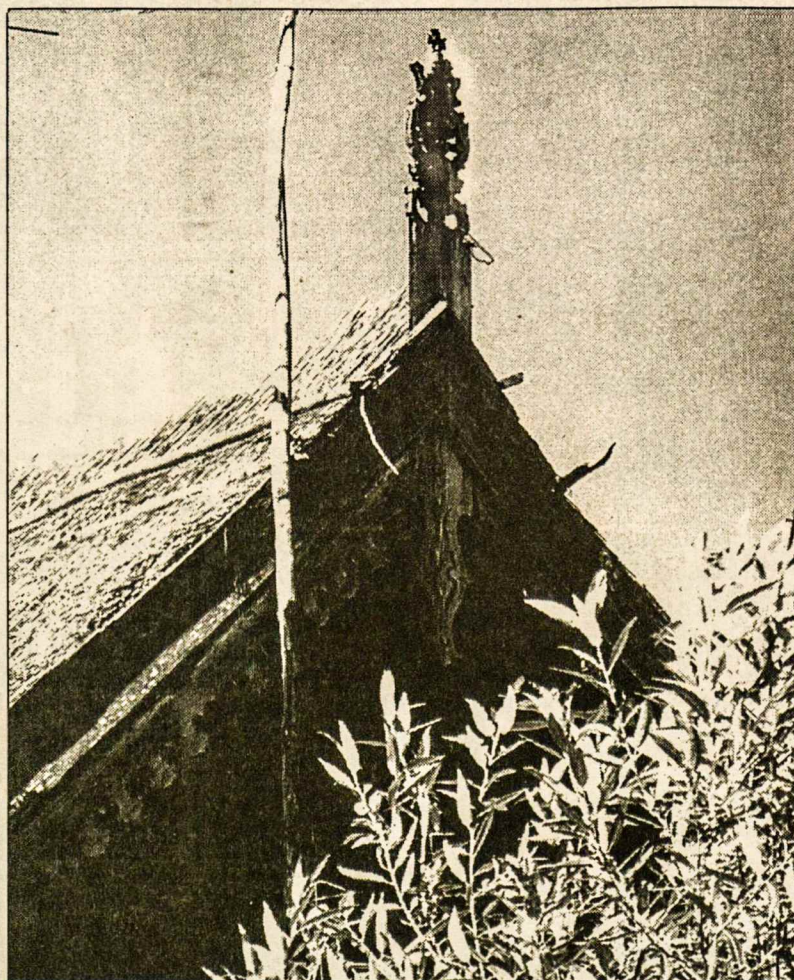
ženklėlynas – vietoj hard drive; Mano nuomone, tie lietuviški vardai turi tą dalelę, kuri primena įrankio atliekamą pagrindinį veiksmą.

Dar neteko matyti, dr. Kanaukos pakaitalų žodyno, nes jo darbas parodytų ar einama teisingu keliu.

Būtų taipgi labai naudinga įrašyti po naujadarų skliausteliuose tą svetimžodį, kuris yra keistinas, nurodant, iš kurios kalbos tas svetimžodis atkeliavo.

Labai daug svetimžodžių yra mūsų naujosios gramatikose, kurie dažnai yra lotynų kilmės ir nebūdavo naudojami pirmosios laisvės laikų gramatikose; pvz. alafonija, fonema, grafema, koreliacija, paradigma, ir daugybė kitų, kurie galėtų turėti lietuvišką vardą, o po jo skliausteliuose svetimžodį. Tai palengvintų skaitantiems susigaudyti apie ką kalbama. Tai ypač svarbu, kai Lietuva taps Europos sąjungos dalis ir reikės stengtis išlaikyti savo savitumą.

Red. pastaba. Šio rašinio autorius yra paruošęs ir išleisdamas, Lietuvoje 1999 m. knyga "Lietuviški posakiai ir jų amerikietiški atitikmenys" (227 psl., 15 JAV dol.). Joje – kirčiuti lietuviški įrašai, angliškais rodyklėmis, kirčiai ir garsų ištarimas. Adresas: B. Masiokas, 13902 Marina Dr., Apt. 404, Aurora, CO 80014-5522, USA.

Mažosios Lietuvos Rūgailių kaimo trobesių paskutinės puošmenos
Nuotr. M. Purvino 1999.IX.4

Meilės ir ilgesio eilės

A. TYRUOLIS

1999 m. pabaigoj Lietuvių rašytojų sąjungos leidykla Vilniuje išleido lietuvių rašytojų vertėjo į vokiečių kalbą Alfredo Franckaičio (Franzkeit) eilėraščių rinkinį "Meilės ir ilgesio eilės". Prie leidėjų pratarės pridėta trumpa autoriaus autobiografinė "Siek tiek apie save".

Franckaičių giminė Rytprūsioje bus įsikūrusi jau gana senais laikais, bet ilgainiui daugiau ar mažiau suvokietėjusi. Tos giminės palikuonis Alfredas Franckaitis gimė Karaliaučiuje 1921 m. spalio 29 d. Netrukus tėvai apsigyveno Kybartuose, o 1926 m. nusikėlė į Kauną. Ten (Šančiuose) Alfredas lankė pradžios mokyklą ir gimnaziją, išmoko lietuviškai, bet gimnazijos Kaune baigti nebesuspėjo dėl repatriacijos į Vokietiją per pirmąjį bolševikmetį. Brandos atestatą gavo Berlyne. Po Antrojo pasaulinio karo evangelikų teologiją studijavo Erlangenio ir Miunsterio universitetuose. Po to pastoriavo ir ilgus metus dirbo labdaros įstaigoje. Dabar kaip pensininkas gyvena Sulingeno miestelyje, Vokietijoje, dirbdamas literatūrinį darbą ir slaugydamas paliegusią žmoną.

"Meilės ir ilgesio eilės" – pirmasis A. Franckaičio poezijos rinkinys lietuvių kalba. Kur kas plačiau žinomi jo vertimai į

vokiečių kalbą – Baranausko, Maironio, Putino, Marcinkevičiaus poezijos, Landsbergio ir Grušo dramų. Būdinga tai, kad dabar išleisti eilėraščiai yra daugiausia iš paskutiniojo dešimtmečio, sutampant su Lietuvos išsilaisvinimu iš sovietinės okupacijos.

Dailiai autoriaus lėšomis išleistas rinkinėlis, kuriame telpa 61 eilėraštis, paskirstyti į tris skyrelius: "Aš", "Aš ir Lietuva", "Aš ir pasaulis". Visa ta poezija susijusi su asmeniniais išgyvenimais, literatūriniu darbu (vertimais), biografijomis žiniomis (pvz. eilėraštis "Štai kaip!"), o ypač su praeities bei tradicijų prisiminimais ir meile Lietuvai. Ilgametė vokiečių aplinka ir nuolatinis vokiečių kalbos vartojimas poetui neišdildė ankstesniųjų išgyvenimų Lietuvoje.

Kukli ir nepretenzinga A. Franckaičio poezija slepia savyje tikrą nuosirdumą ir natūralų paprastumą. Palyginti gerai išlaikyta lietuvių kalba svetimoje aplinkoje, kur netrūksta ir restesnio ar būdingesnio žodžio ar atitinkamos metaforos, padeda išreikšti ne tiek maštytinius, kiek jausminius išgyvenimus, nors jiems ne kartą būdingas ir prozinis posakis. Bet vienokį ar kitokį polinkį ta linkme padeda išlyginti tyra ir skaidri meilė Lietuvai, tartum tikrajai tėvynei. (Nukelta į 7-tą psl.)

Lietuvių muzikų koncertas kitataučiams

Pianistė Iлона Beresnevičienė ir smuikininkas Atis Bankas

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Kovo 5, sekmadienio popietę Toronto Humbercrest United šventovėje įvyko pianistės I. Beresnevičienės ir smuikininko A. Banko koncertas "Romanitiška serenada". Programos lankstinukuose, šalia išvardinto repertuaro, buvo ir trumpas santraukos apie atlikėjų-mėninkų baigtas studijas, koncertus, užimamas pareigas, atliekamą darbą. Pirmasis sakiniams pažymima, kad Atis Bankas yra baigęs Lietuvos Muzikos akademiją, vėliau studijas tęsė Maskvos Čaikovskio konservatorijoje, persikėlęs į Torontą grojo žymiajame Toronto simfoniniame orkestre. Šiuo metu dėsto Lawrence universitete, Wisconsin.

Iлона Beresnevičienė taip pat yra baigusi Lietuvos Muzikos akademijos pianino klasę, koncertavusi su žinomu Lietuvos pianistu P. Geniušu. Jos atliekama muzika skambėjo Ispanijoje, Amerikoje, Kanadoje. Atvykusi į Torontą 1996 m. ir apsisprendusi čia pasilikti Iлона greitai įsijungė į lietuvišką veiklą mokytojaudama, akompanuodama, koncertuodama. Kas arčiau pažįsta Iloną ir Atį, iš karto supras, kad šioms asmenybėms apsirobojimas vien lietuviška veikla lietuvių dešimtmečio, sutampant su Lietuvos išsilaisvinimu iš sovietinės okupacijos.

Minėtasis koncertas – tai dalis "Music at Humbercrest" serijinių renginių, kuriuos rengia "Calyx" grupė. Įvadinį žodį koncerto pradžioje tarė Linda Marcinkutė trumpai apžvelgdama romantinio periodo muzikos ir meno savitumus, primindama kompoz. R. Šumano svarbesnius gyvenimo akimirkinius ir jo kūrinį "Karnavalas Op. 9". Tai 20 dalių turintis fortepiono kūrinys, sukurtas 1834-1835 m. Šiam kūrinui atlikti reikia geros technikos ir lakios atlikėjo interpretacijos ir meninės vaizduotės. Iлона Beresnevičienė šį kūrinį atliko jaunatviškai, gyvai ir įspūdingai. Šuolinis, sunkius akordus "Preambulė" dalyje greitai keitė "piano-forte" kontrastai pasipylę smulkiomis gaidelėmis. Nespėjus pasidžiaugti "Arlequin" išdaigomis, Ilonos atliekama "Valse noble" dalis mūsų vaizduotę jau buvo apgėrusi puošniais karalių drabužiais ir valso žingsniu nešė į prieš dū šimtus metų gyvenusių žmonių pasaulius, jų džiaugsmą,

meilę ir ilgesį.

Ši ilgą ir sudėtingą kūrinių Iлона buvo paruošusi mintinai, todėl koncerto metu daugiau dėmesio galėjo skirti pačiam atlikimui, gilesnei interpretacijai, nuotaikų išraiškai. Klausydami šavėjomis puikiai I. Beresnevičienės skambinimu. Šio kūrinių atlikimas tai didelis suolis Ilonos Beresnevičienės muzikinėje karjeroje, kurią ji šioje koncertų serijoje pradėjo akomponiatorės vaidmenyje.

Po koncerto paklausta, ar ji patenkinta atliktu darbu, ji pasidžiaugė savo pasiektais rezultatais, bet jos užsibrėžti tikslai yra labai aukšti, toliau reikalaujantys nesuskaičiuojamų valandų darbo, kantrybės ir kūrybos.

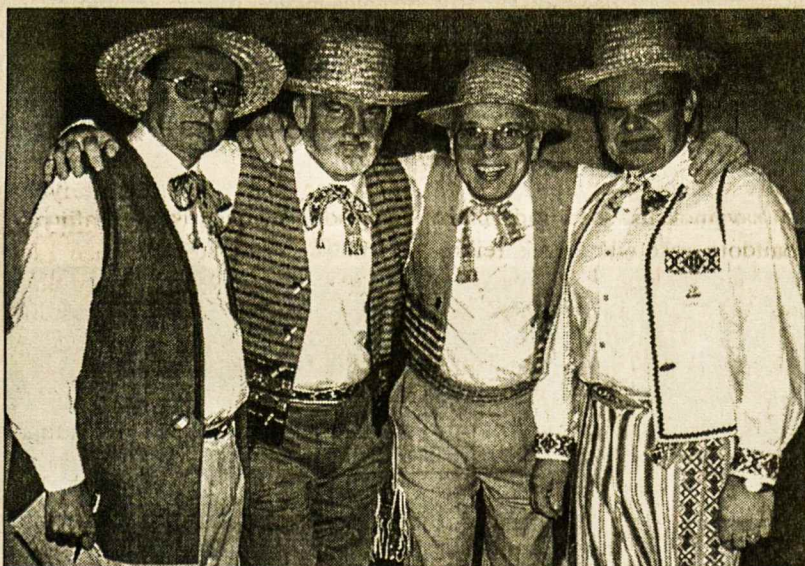
Po trumpos pertraukėlės koncertą tęsė smuikininkas Atis Bankas ir pianistė Iлона Beresnevičienė, atlikdami kamerinės muzikos kūrinius J. Bramso Sonata No.2, A major, Op. 100 ir C. Franko Sonata A major smuikui ir pianinui.

Šios dalies pradžioje pranešė J. L. Marcinkutė trumpai pristatė abu kūrinius, pagrindines sonatos dalis, ir jų kontrastiškumą, pabrėždama, kad abu šie kompozitoriai yra romantiškojo laikotarpio atstovai. Ankstyvos pavasarinės saulės spinduliai, bežaisdami šventovės vitražuose, sudarė jaukią ir ramią nuotaiką klausytis dviejų jaunų atlikėjų muzikavimo. Atis Bankas, meistriškai valdydamas smuiką, mūsų sielas jautriai įvairiai atspalvijo garsais, atliekdamas sonatos formai įprastas dalis.

Reikia prisiminti, kad abu menininkai savo muzikines karjeras pradėjo Lietuvoje, kurios vardą ir toliau garsina neužmiršdami ne tik paminėti savo kilimo vietos programose, bet ir po koncerto, pasigirdus gausiems klausytojų plojimams, prašantiems pakartojimo, Atis ir Iлона atliko lietuvių kompoz. B. Dvariono kūrinį "Prie ežerėlio".

Koncerte lietuvių visuomenės atstovų buvo vos keletas, visą likusią dalį sudarė svetimačiai, gausiausiai plojimais aukštai įvertinę mūsų lietuvių atlikėjų.

Po koncerto, trukusio beveik dvi valandas, pabendrauti su atlikėjais ir pajusti lietuvišką vaivą, visus atsilankiusius rengėjai pakvietė kavutei ir saldumynams.

Toronto "Gintaro" veteranai, pasirošę dalyvauti XI-tojoje išeivijos lietuvių tautinių šokių šventėje Mississauga, Ont. š.m. liepos 2 d. Iš kairės: A. Beresnevičius, A. Svirplys, V. Narušis, M. Leknickas

"Lituania" gatvės Argentinos miestuose

Išgaudami "Lituania" gatvių pavadinimus didžiuosiuose miestuose, Argentinos lietuviai turėjo gerą progą informuoti plačiąją visuomenę sovietmečiu apie Lietuvos pavergimą, jos laisvės kovas. Tuo būdu jie prisidėjo prie Lietuvos išlaisvinimo

ZEFERINAS JUKNEVIČIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Septintoji gatvė

Šio atvejo istorija gerokai skirtinga.

Iki šiol orientavomės į didžiuosius miestus, įsteigtus įvairių tautybių žmonių, daugiausia ispanų. Pagaliau atėjo eilė lietuvių įsteigiam miesteliui Colonia Sarmiento Patagonijos Chubut provincijoje. Štai kaip visa tai įvyko.

Gelbėdamasis nuo caro žandarų, 1896 m. balandžio 7 d. atplaukė iš Lietuvos Izidorius Šlapelis, dalyvavęs sukilime prieš Rusijos carą. Su juo atvyko: jo išteklėjusi dukterė su vyru ir sūnumi, Izidoriaus sūnus Justinas su dviem vaikais mirusios žmonos ir trimis vaikais antrosios, atvykusios kartu su vyru. Argentinoje jai gimė dar šeši vaikai.

Visa ta gausi Šlapelių šeima apsislojo Corrientes provincijoje tarp upės Parana ir Urugvajaus. Jiems ten įsikurti prezidento Avellaneda paskirtose srityje buvo be galo sunku. Visur pelkės, balos, vabzdžiai. Jokių kelių. Pasėlius užplūdavo skėriai iš Brazilijos ir viską sunaikindavo. Tada Šlapeliai paprašė prezidentą gen. Roca perkelti juos į kitą sritį. Prezidentas pasiūlė beveik dar neapgyventą plačią Patagonijos sritį, kur buvo apsislojusios kai kurios indėnų gentys.

Naujakuriai Šlapeliai naujam ūkiui gavo atitinkamus pargus, arklių, karvių, avių, sėklų. Čia Šlapeliams pavyko įsikurti. Jie atsikvietė iš Kupiškio savo gimines bei pažįstamus. Palengva vietovė gausėjo gyventojais naujakuriais. Apsigyveno ir nedidelė draugiška indėnų grupė. Jų vardu ta vietovė ir buvo pavadinta, būtent Cotaguapi. Vėliau ji buvo pavadinta Colonia Sarmiento didžiojo Argentinos prezidento garbei. Atvyko iš Lietuvos net lietuvis mokytojas jaunajai lietuvių kartai auklėti.

Kupiškėnai gerai įsikūrė Patagonijoje. Vieni praturtėjo

augindami avis (tūkstanciai jų ganėsi neribotose plotuose), kiti – pramonėje. Ypač pasižymėjo Lietuvoje gimęs Kazimieras Šlapelis, įsikūręs prie Szenger upės. Ten jis įsteigė dvarą, turėjo gausią šeimą, tapo provincijos ir savivaldybių viešųjų darbų rangovu, nutiesė kelius per visus Patagonijos tyrus. Kai Comoro Rivadavia vietovėje buvo atrastos žibalo versmės, įrengė žibalo ir dujų vamzdynus. Be to, jis vykdė didžiulius miestelio statybas, įrengė uosto užtvartą, kad greitai pasiektų tolimas statybų vietas, įsigijo lėktuvą ir jį pats vairavo. Su kito lakūnu – Jankausku įsteigė aeroklubą. Savo lėšomis pastatė

patalpas viešajai bibliotekai ir paskyrė nuosavos žemės sklypą miestelio kapinėms.

Pirmieji lietuviai kolonizatoriai Argentinoje – Šlapelis, Jankauskas, Kazlauskas, Klebonas, Baltušninkas... Jų atžalynas sukūrė mišrias šeimas su vietiniais žmonėmis, tačiau visiškai nenutauto, jautėsi daugiau ar mažiau lietuviams, palikę ryšius su miestelyje atsilankančiais tautiečiais, girdėjo vyresniųjų pasakojimus apie "Lituaniją" gatvių pavadinimus Buenos Aires ir kitur. Jie didžiavosi lietuviška savo kilme.

Ir kai kilo mintis tą patį padaryti savo miestelyje, jie išgavo savivaldybės leidimą vieną gatvę pavadinti vardu "Lituania" 1975 m. Tuo jie pagrįstai didžiujasi.

Baigminė pastaba

Šio rašinio tikslas – informuoti Lietuvos ir išeivijos tau-

"Lituania" gatvės atidarymo iškilmė Avellaneda mieste 1969.IX.14. Iš dešinės: Z. Juknevičius, kun. J. Petraitis, MIC, mons. E. Segura, meras Carlos Radrizzani, J. Čekauskas

Argentinos lietuviai TERESĖ ir ZEFERINAS JUKNEVIČIAI 60 metų vedybinio gyvenimo sukaktį apšviesti visos šeimos gyvenvietės sode

tiečius apie antros ir trečios kartos lietuvių, gyvenančių tolimoje Argentinoje ir ilgą laiką atskirtus nuo tautos kamieno. Jiems rūpėjo Lietuvos laisvė, kuriai atgauti reikėjo ir išeivijos pastangų. Argentinos lietuviai surado savitą būdą kovoti už Lietuvos laisvę sovietmečiu, būtent išgauti didžiuosiuose miestuose gatvių pavadinimus "Lituania" vardu. Tai buvo gera progą informuoti plačiąją visuomenę apie sovietinį Lietuvos pavergimą, jos kančias, istoriją, geografiją, kalbą, kultūrą, meną ir t.t. Tai buvo savitas kelias, gana sėkmingas, išryškėjęs ir Argentinos lietuvių patriotizmą.

Redakcijos prierasas. Šio rašinio autorius Zeferinas Juknevičius 1999 m. atšventė 60 metų vedybinę sukaktį. Jisai susituokė su Terese Deveikyte 1939 m. balandžio 22 d. Šv. Jono Evangelisto šventovėje Buenos Aires mieste. Sutuo-

tuvių apeigas atliko marijonas kun. Jonas Jakaitis. Šią sukaktį Juknevičiai atšventė savo šeimos apimtyje, dalyvaujant abiem sūnum su savo žmonomis ir vaikais. Pagrindinė iškilmė buvo padėkos Mišios Šv. Dominiko koplyčioje ir specialus kunigo palaiminimas.

Šia proga pažymėtina, kad Zeferinas Juknevičius yra didžiai pasižymėjęs Argentinos lietuvių veikloje. Jon išitraukė jau nuo šešiolių amžiaus metų. Štai jo turėtos pareigos: Šv. Kazimiero bendruomenės sekretorius, savaitraščio "Švyturys" redaktorius ir administratorius, Jaunimo draugijos sekretorius ir pirmininkas, XXXII Tarptautinio eucharistinio kongreso lietuvių sekcijos sekretorius, Šv. Cecilijos mišras choro valdybos narys, Vaidintojų būrelio narys ir režisierius, Lietuvių bendrabiams šelpiti komiteto narys, Argentinos lietuvių namų admi-

nistratorius, Lietuvai išlaisvinti centro Argentinoje narys ir pirmininkas, Lietuvių DP įvaziavimo Argentinai komisijos narys, "Lietuvos aidai" radijo valandėlės įsteigėjas ir vedėjas, Pavergtųjų Europos tautų sąjungos Buenos Aires skyriaus sekretorius ir pirmininkas, Argentinos baltiečių sąjungos sekretorius ir pirmininkas, "Revista Baltica" straipsnių vertėjas ir redaktorius, rašytojo Kazimiero Čihiro straipsnių vertėjas ispanų kalbon (parašė šešetą knygų ir keletą šimtų straipsnių Lietuvos laisvinimo klausimais), "LKB kronikos" penkių tomų vertėjas ispanų kalbon, P. Amerikos lietuvių kongresų pradininkas ir I kongreso pirmininkas, dviem atvejais Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos atstovas PLB seimuose. Z. Juknevičiaus žmona Teresė jam talkino visuose jo darbuose.

(Pabaiga)

Nuo Žagarės iki "Metropolitan" operos

Sol. Vaclovo Daunoro 40 m. kūrybinės veiklos sukaktį minint

EGIDIJUS MAŽINTAS

Po Čaikovskio operos "Eugenijus Oneginas" trečiojo veiksmo žiūrovų plojimai ilgai nenutilo. Niujorkiečius sužavėjo lietuvis solistas Vaclovas Daunoras ir įžymioji Maskvos Didžiojo teatro solistė Irina Archipova, daugelio tarptautinių konkursų vertinimo komisijos pirmininkė, palanki Lietuvai, nuoširdžiai globojusi mūsų dainininkus. Šia proga Niujorke ji prisiminė pirmuosius V. Daunoro žingsnius Vilniaus operos ir baleto teatre, kur M. Glinkos konkurse lietuvių dainininkas užėmė III vietą ir pelnė laureato diplomą. Po to 1966 m. tarptautiniame P.I. Čaikovskio konkurse Maskvoje V. Daunoras vėl laureatas. Keista, jog jo iškilimas prasidėjo kaip tik tuo metu, kai kiti bandė įrodinėti, kad jis neturįs balso.

Kelias į aukštumas

Jei kas tėvams būtų pasakęs, kad jų Vaciuks taps vienu žymiausių Europos solistų, tikrai būtų nepatikėję. Anuomet pačiam Daunoriui Žagarėje sutilpdavo visas pasaulis, bet visada vaikystėje iš jo norėdavęs išsiveržti. Gal dėl to dabar ji taip traukia namai. Tačiau po karo kiekviena atskilusi burna šeimai buvo palengvinimas.

Būdamas keturiolikis metų Vaciuks išvyksta į sostinę. Ten mokosi geležinkelio transporto technikumė, piešia, lanko dramų būrelį. Triskart nesėkmingai stoja į konservatoriją.

Pagaliam viskas pasikeitė – baigė prof. Z. Paulausko dainavimo klasę. Laimėjęs dainavimo konkursus, prisivėrė galimybę mokytis užsienyje. Išvykęs Italiją, mokėsi pas garsų "La Scala" operos solistą G. Barą, pats buvo pakviestas teo operoje dainuoti, susipažino ten su daugeliu pasaulinio garso dainininkų. G. Verdi operoje "Rigoletto" dainavo drauge su garsioju, tada dar jaunu, tenoru L. Pavarotti, kuris V. Daunorui pranašavo gerą ateitį. Ir iš tikrųjų – po 30 metų abu susitiko Niujorko "Metropolitan" teatre.

Brolio pabėgimas

Mene ir sporte Sovietų Sąjungoje buvo daug politikos. V.

Daunorui kelią į kitų šalių operų scenas pastoj tikras jo brolis Ričardas, taip pat solistas, vienos koncertinės kelionės į Vakarų metų paprašęs politinio prieglobsčio ir atsiskęs grįžti į okupuotą Lietuvą. Nuo tada V. Daunoras buvo šalinamas iš Lietuvos operos ir baleto teatro, statomos jam įvairios kliūtys. Net ir būti doc. V. Daunoro mokiniu tada buvo pavojinga. Jo klasę baigęs galėjai likti be darbo. Tačiau Vakarų žiniasklaidos spaudimas būklę kiek sušvelnino, ir solistui buvo jau leidžiama koncertuoti kitose šalyse be teisės pasirašinėti sutartis su kitais operos teatrais. Gastrolių metu įkaltai būvę du jo sūnūs – Tomas ir Vaciuksas. Įtakingasis pasaulio dienraštis "New York Times" 1979 m. rašė, kad V. Daunoro balsas temperamentu ir tembru primena F. Šaliapiną.

Ką sako solistas?

"Mokyti dainuoti lengva, gerai mokyti dainuoti – labai sunku" – aiškina V. Daunoras. Ir jis prisimena, kaip būdamas trečiame konservatorijos kurse praradęs balsą, kai mokėsis Kipro Petrausko klasėje. Jį išgelbėjo sol. Antanas Sodeika ir prof. Zenonas Paulauskas. Dažnai manoma, kad balsas – gamtos dovana, bet dainuoti reikia mokytis ir mokytis. Lietuvoje jaunuolių, turinčių stiprius gerus balsus, vis mažėja, pedagogai turi gerų norų, bet stokoja žinių, ne padeda jiems, o daro žalą.

Niujorko "Metropolitan" operos teatre dainuoti labai sunku, sako V. Daunoras. Esanti neišpasakytai didelė konkurencija; labai svarbu, kas tavo agentas, kiek jis įtakingas, kiek turi pinigų. Esą labai spartūs pastatymo tempai, dažnai neviršijantys nė dvylikos dienų. Pagyvenę amerikiečiai dainininkai beveik visi gyvena skolon. "Mes, išaugę kitoje sistemoje, niekada nepirprasime taip gyventi (...) Domiuosi Lietuvos gyvenimu, taip pat ir muzikiniu, džiugu, kai atsidaro nauji teatrai ir skaudu kada užsidaro", tačiau spektakliai turėtų būti konkursų būdu atrenkami, nereikėtų švaistyti pinigų nevykusiems darbams.

Kanadoje ilgai gyvenusio solisto a. a. Vaclovo Verikaitio kapas ir paminklas Antakalnio kapinėse Vilniuje

Meilės ir ilgesio eilės

(Atkelta iš 6-to psl.)

nei. Jau pirmajame rinkinio skyrelyje, dėkodamas už laišką, taria:

*Kad parašei Tu jautriai sielai
Su meile. Ir gana.
Ir dėkui tavo rankai mielai,
Nes meilė mano – Lietuva* (p.32).

Tai Lietuvos meilei, nuoširdžiai, tyrai, skirtas visas antrasis rinkinio skyrelis. Čia autoriui būdingas senųjų lietuviškų pročių prisiminimas, jau ir anksčiau paminėtas, pvz. eilėraštyje "Duona", kur močiutė duoną dalijo visiems "paženklintą kryžiaus ženklų".

Nemažai šių eilėraščių parašyta Kaune tuoj po nepriklausomybės atgavimo, kai poetas ten lankėsi, dalyvaudamas ir "Poezijos pavasario" šventėje su savo kūryba. Keliaujant per Lietuvą, jam pagal trispalvės įvaizdį atsiskleidžia "geltona saulė, žali miškai, o kraujas raudonas pulsuoja" (p.41). Kaunas tampa "Meka ir Medina":

*O Kaune, tu mano mieste,
Ar manęs nepažinai?
Ar visai mane užmiršai?*

*Tik aš tavęs užmiršti negalėjau
Per tūkstančius mylių,
Per dešimt tūkstančių dienelių
Ir dvidešimt tūkstančių naktų...* (p.52).

Taip A. Franckaitis eilės vietom priartėja prie liaudies dainos stiliaus. Jos daugiausia parašytos tradiciniu ketureiliu, bet pasireiškia ir kitokiomis eilėdaros formom, kuriom būdingas įvairiopoš strofos taisyklingumas.

Priimk mane

*Priimk mane,
mano širdis maldavo,
Priimk mane
ne svetimą, bet savą –
Priimk mane.
Tu priėmė mane
be priekaištų, be žodžių,
tu priėmė mane,
Tau savo sielą rodžiau –
Nes ji namuos.
Esi namuos,
Tau ačiū, kad Tu myli.
Esi namuos.
Tegul vargeliai tyli.
Tu – priėmė! – mane...*

Alfredas Franckaitis,
1988.1.5, Kaunas

Klaipėdos teatras ir Simono Dach-Dako paminklas su įrašu 1405 - 1659. S. Dach – Mažosios Lietuvos vokiečių poetas, kilęs iš lietuviškos šeimos

Lietuvių kalba Italijoje

Ji dėstoma kai kuriuose universitetuose

BIRUTĖ ŽINDŽIŪTĖ- MICHELINI, Parma

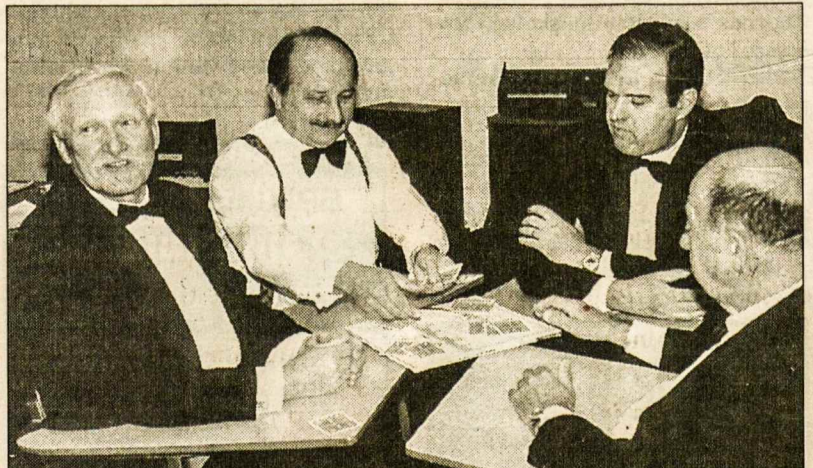
Kad lietuvių kalba, kaip seniausia iš gyvųjų indoeuropiečių kalbų, studijuojama ir dėstoma daugelyje pasaulio universitetų, seniai žinomas dalykas. Žinoma, bet vis dėlto nuostabą keliantis: rodos, kam ta mūsų kalba norvegij, italui ar net kažkokiam japonui. Pastaruoju atveju gal išties būtų sunkiau paaiškinti apsisprendimą nulėmusias priežastis, bet štai su italais situacija kur kas paprastesnė: gyvename tame pačiame kontinente, išpažįstame tą patį tikėjimą, kalbame iš bendrų protėvių išsivysčiusiomis kalbų atšakomis. Juk ir romantiškių lietuvių kilmės iš romėnų legenda pirmausia buvo grindžiama tokiu svariu argumentu, kaip lietuvių ir lotynų kalbų giminingumas, pastebėtas gerokai anksčiau, nei gimė kalbotyros mokslas ir susiformavo lyginamasis – istorinis metodas. Vienas iš pirmųjų, rimčiau bandžiusių lyginti šias dvi kalbas, buvo Mykolas Lietuvis, kuris dar XVI a. viduryje parašytame veikale "De moribus Tartarorum, Moschorum et Lituanorum" ("Apie totorių, lietuvių ir maskėvų pročius") pateikia 74 lotyniškus žodžius, savo reikšmės artimus lietuviškiems: *vir – vyras, ignis – ugnis, dentes – dantys, ovis – avis, tu – tu, axis – ašis ir kt.*; daugelis tų žodžių, kaip žinia, perėję į šiandieninę italų leksiką.

Be kalbos ir tikėjimo, mus jungia senasis gintaro kelias, bendri papročiai ir tradicijos, kultūriniai ryšiai, ypač suklestėję Renesanso laikais, kai po Žygimanto Senojo vedybų (1518) su italų didike Bona Sforca ir po jėzuitų įsteigto (1579) Vilniaus universiteto Lietuvoje ėmė plisti italų mokslo ir meno idėjos: užtenka prisiminti, pavyzdžiui, barokinių Vilniaus bažnyčių panoramą, kad įsitikintume italų architektūros poveikiu. O kur dar gausybė italų skulptorių, muzikų, dailininkų, palikusių savo pėdsakus Lietuvoje.

Tų protėvių pėdsakų, kultūrinių sąsajų ieškojimais ir galėtų būti motyvuojamas italų domėjimasis lietuvių kalba ir kultūra. Neatsitiktinai todėl šių metų pradžioje Vilniuje atidarytas Italų kultūros institutas, ėmęs gražios, Italijai ir Lietuvai naudingos veiklos: be įvairių parodų, koncertų rengimo čia vyksta italų kalbos paskaitos, į kurias jau užsirašė per tris šimtus vilniečių. Italų kalba dar dėstoma Vilniaus, Kauno Vytauto Didžiojo, Klaipėdos universitetuose.

Italijoje lietuvių kalba visų pirma domimasi moksliniais tikslais, įtraukiant ją į platesnį – baltistikos – kontekstą. Taigi nors ji nėra tokia populiari, kaip italų kalba Lietuvoje, vis dėlto galime pasidžiaugti, kad bent dviejuose Italijos universitetuose – Florencijos ir Pizos – įvesta baltistikos specialybė, fakultatyvinis baltų filologijos kursas skaitomas Parmos universitete, lietuvių kalbos paskaitos skaitomos Milano katalikiškajame universitete.

Baltistinės tradicijos Italijoje ėmė formuotis Lietuvos nepriklausomybės laikais: 1931 m. čia pradėtas leisti žurnalas "Studi Baltici", kuriame įvairiais lietuvių kalbos klausimais rašė tokie žymūs italų kalbininkai, kaip G. Devoto, G. Bonfante, V. Pisani ir kt. Vėliau dėl visiems žinomų priežasčių moksliniai kontaktai ir dėmesys baltų kalbos apsilpo. Pagyvėjimas jaučiamas tik nuo aštuntojo dešimtmečio, kai vėl atsiranda išskirtinų dėmesį šioms kalboms rodančių žmonių. Tarp jų pirmaisiai reikėtų paminėti G. Michelini ir P. Dini, kurie, puičiai išmokę lietuvių kalbą, užsima ne tik moksliniais senųjų mūsų raštų tyrimais, bet ir kultūrine veikla, grožinės literatūros vertimais (Michelini ir italų kalbą yra išvertęs A. Baranauskas "Anykščių šilėi", D. Poškos "Mužikų Žemaičių ir Lietuvos", Sibiro tremtinių poezijos, Dini – J. Apučio, S.T. Kondroto apsakymų, poetų "žeminių") –

Toronto lietuvių choro "Volungės" choristai prieš koncertą "nuramina nervus". Iš kairės: Leonas Baziliauskas, Romas Puteris, Jonas Vaškas, Mikas Šlapšys

Atsiųsta paminėti

I VILNIŲ, I VILNIŲ! 1939. X.27-28 60 metų – 1999.X.27-28. Leidinys, skirtas Vilniaus grįžimo Lietuvai 60-čiui. Sudarė Antanas Martinionis, išleido leidykla "Protėvių kargas".

LITHUANIAN PAPERS. Volume 13 – 1999. Annual Journal of the Lithuanian Studies Society at the university of Tasmania Editor – Algimantas P. Taškūnas, OAM, M. Ed. Admin (N.E.) Address: Post Office Box 777, Sandy Bay, Tas 7006, Australia. Tai anglų kalba leidžiamas metraštis lietuviškomis temomis.

PENSININKAS, 1/00, XVI metai. Redaktorius – Karolis Mikovaitis. Leidėjas – JAV LB Socialinių reikalų tarnyba (2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA). Išeina 8 kartus per metus. Prenumerata JAV – \$15, Kanadoje ir kitur 25 JAV dol.

KRIKŠČIONYBĖ LIETUVOS MENE. Kristaus gimimo jubiliejui ir Lietuvos karaliaus Mindaugo krikšto (1251) bei karūnavimo (1253) 750 metų sukaktį. Taikomosios dailės muziejus Vilniuje 1999 m. gruodžio 28 d. – 2003 m. spalio 30 d.

V. Mačernio, A. Nyka-Niliūno, H. Nagio, K. Bradūno, J. Kėkšto, T. Venclovos, J. Marcinkevičiaus poezijos).

Minėtos lietuvių kalbos paskaitos Milano katalikiškajame universitete gyvuoja jau trečias dešimtmetis. Jų iniciatorius – kun. Tasius Ereminas, savo entuziazmu ir atkakliomis pastangomis sugebėjęs įtikinti universiteto vadovybę tokios disciplinos reikalingumu. Iš laisvo fakultatyvo vėliau – tarpininkaujant buvusiam Italijos lietuvių bendruomenės pirmininkui a.a. prelatui Vincui Mincevičiui – ji tapo sudedamąja lyginamosios kalbotyros kurso dalimi studentams, studijuojantiems klasikinės (lotynų, graikų) kalbas. Tokiu būdu jiems suteikiama galimybė šalia senųjų, bet jau mirusių indoeuropiečių kalbų pažinti gyvą lietuvių kalbą. Iš pradžių, kaip sakytą, ją dėstė kun. Ereminas, nuo 1986 m. iki dabar – šių eilučių autorė.

Lietuvių kalbai čia skiriama tik 15-os valandų ciklas per semestrą, taigi savaime suprantama, kad ne tik išmokyti, bet ir pramokti kalbos per tokį trumpą laiką beveik neįmanoma. Vos spėjama susipažinti su elementariaisaisiais gramatikos pagrindais, atkreipiant dėmesį į archajiškas formas bei jų istoriją ir ieškant bendrumų su kitomis studentams pažįstamomis indoeuropiečių kalbomis; bandoma skaityti nesudėtingus, dažniausiai iš lietuvių tautosakos rinkinių parinktus tekstus. Stokojant laiko, ypač naudingos patarėlės, galinčios kelias žodžiais išreikšti užbaigtą mintį. Kasmet susirenka maždaug dešimties žmonių būrelis, kuriame paprastai "išskyla" vienas du giliau besidomintys ir savarankiškai studijas tęsti ketinantys studentai – tik tokie ir gali pasiekti rimtesnių rezultatų. Tarp kitko, vienas iš tokių lietuvių kalbos kursų Milano universitete lankytojų – Enrico Quinto gana gerai išmoko lietuviškai ir dabar dėsto italų kalbą Klaipėdos universiteto studentams.

"Moki žodį – žinai kelią" – byloja viena lietuvių patarlė, tarsi norėdama priminti, kad kalbos mokėjimas kiekvienam atveria plačias perspektyvas.

Tu mūsų gimtinė

*Gražiausias žiedelis
pasaulio gėlyne.
Skaidriausias lašelis
didžiam vandenyne.*

*Tu virpanti smilga
griauštinio kely.
Tu skausmas ir džiaugsmas
lietuvių širdy.*

*Tu gintaro lašas
audringoj bangoj.
Skambanti ašara
lietuvių dainoj.*

*Mažiausia smiltelė
pasaulio lobyne.
Liekniausia pušelė,
šalis ažuolynų.*

*Tu mūsų lopšinė
ir meilė gyva.
Saulėle gimtinė,
brangi Lietuva.*

V. Vosylienė,
Lietuvos kaimo rašytojų
sąjungos narė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Algirdą Petrulį 85-tojo gimtadienio proga pasveikino Lietuvos ministeris pirmininkas Andrius Kubilius. Kaip rašo "Lietuvos aidas" (2000.II.13), pastarasis sukurtovininkui linkėjo ir toliau rengti kūrybos parodas, kurios yra galimybė "matyti naujausius Jūsų darbus". Sukaktuvininkas gimė 1915 m. sausio 16 d. Natūškių kaime, Vabalninko valsč. Baigęs Kauno meno mokyklą 1939 m., pradėjo stipriai reikštis peizažo ir natūrmorto srityse. Kūryba pasižymi originalia kompozicija. Jo peizažais visuomenė labai domėjosi 1957 m. surengtoje parodoje Vilniuje. Minėtini kūrinių "Nemunas ties Druskininkais", "Gardino piliakalnis" ir kt.

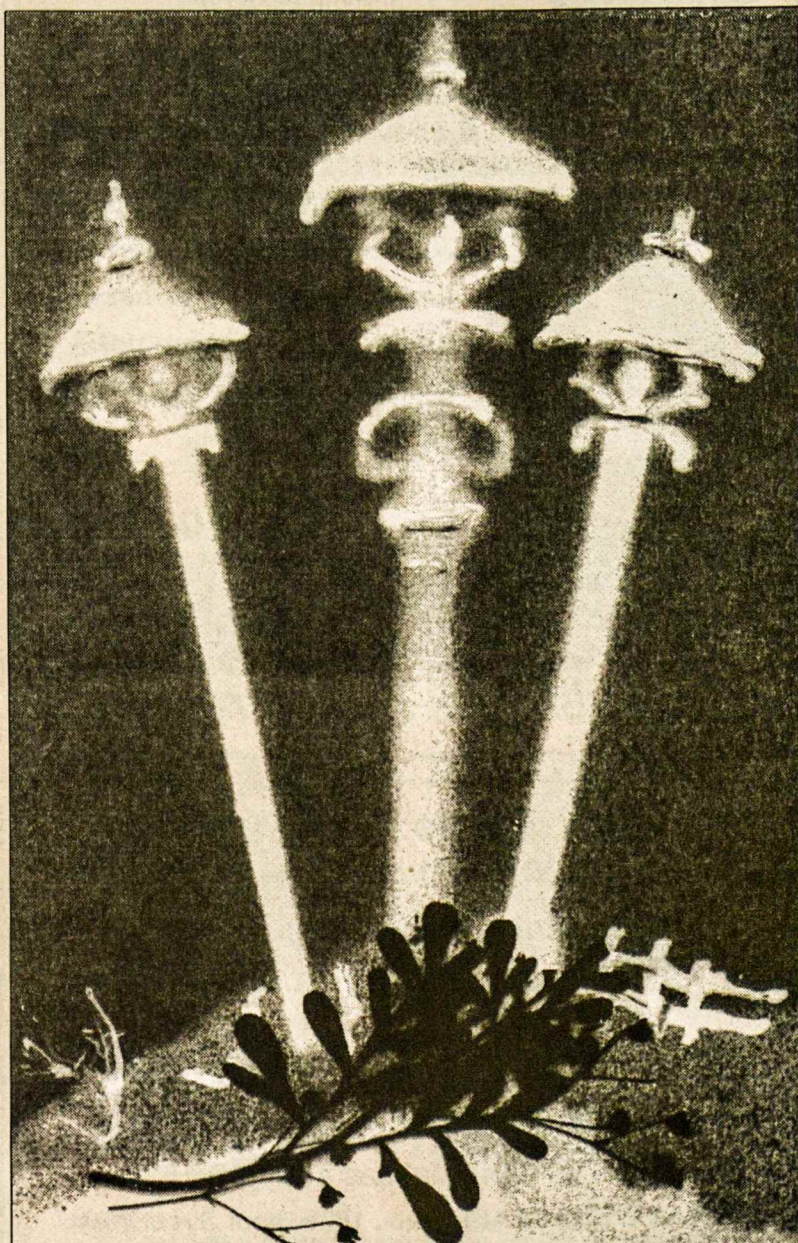
Antrasis tarptautinis fortepijoninių ansamblių konkursas vyko š.m. vasario pradžioje Kaune. ELTOS pranešimu, moksleivių iki 15 m. grupėje pirmą vietą laimėjo Marija Griekvičiūtė ir Andrius Racevičius, abu Panevėžio konservatorijos moksleiviai. Taipgi panevėžiečiai – Rasa Kutaitytė ir Žygmantas Šauklys – laimėjo dvi trečiąsias vietas už fortepijoninius duetus. Pasidžiaugta, kad dabar su M.K. Čiurlionio menų gimnazija rimtai lenktyniauja vaikai iš provincijos. Be muzikantų iš Vilniaus, diplomais buvo apdovanoti konkurso dalyviai iš Šiaulių, Klaipėdos ir Panevėžio.

A. a. Matas J. Slančiauskas (1850-1924), aušrininkas, tautosakos rinkėjas, draudžiamųjų lietuviškų knygų platintojas, kaimo mokyklėlių mokytojas (daraktorius) šiemet itin prisimenamas, nes vasario 21 d. suėjo 150 metų nuo jo gimimo. Į pasaulį atėjo iš vargingos bežemių šeimos Trumaičių kaime, Šiaulių apskr. Išmoko siuvėjo amato ir jau nuo 16 metų amžiaus pradėjo užrašinėti ką įdomesnio nigurdės iš senų žmonių. Kaip keldijantis siuvėjas, eidamas iš sodybos į sodybą, ne tik siūdavo, bet rinkdavo tautosaką bei pamokėdavo kaimo vaikus. Susidomėjęs tautosakos rinkimu, tam darbu išliko ištikimas visą savo gyvenimą. Nors buvo savamokslis, bendradarbiavo spaudoje, rašė eilėraščius, reikėsi ir visuomeninėje veikloje su kitais išteigęs jaunimo draugiją "Atgaja". Teko nukentėti nuo caro priepaudos – buvo kalintas Šiauliuose, tremtas į Rygą. Savo darbais atkreipė dėmesį ir žymiausių to meto lietuvių kultūros bei mokslo veikėjų – J. Jablonskio, dr. J. Basanavičiaus, dr. J. Šliupo, P. Vižinskio, Vydūno ir kt. Skaičiuojama, kad M. Slančiauskas yra užrašęs daugiau kaip 4500 tautosakos vienetų – dainų, sakmių, pasakų, patarlių, priežodžių. Mirė gimtajame kaime 1924 m. kovo 11 d. Joniškio veikėjas šiuos metus paskelbė M. Slančiausko atminimo metais.

Dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai, nors anksčiau jau du kartu buvę Izraelio ir Jordane, š.m. kovo vidury vėl iškeliauo ten su dukra Jūrate, žentu, sūnumi Mykolu su žmona specialiais tikslais. Jie ten kviečiami Kryžiaus kelių atnaujinimui komiteto, nes yra stambūs to svarbaus projekto rėmėjai, aukotojai. Privačiame laiške jie rašo, kad jiems ypač bus įdomu aplankyti dar nematytą "City of Petra, carved into the mountains", kur jie bus nuvežti su privačia ekskursija į apšviestą "Via Dolorosa" – Kryžiaus kelią. Dr. J. Kazicko, žinomo labdario, šeima bus palikusi pėdsakus savo stambiomis aukomis ne tik išievoj, Lietuvoje, bet ir Šventojoje žemėje, kaip Kryžiaus kelių atnaujinimo mecenatai. A.

Vida Bėkštienė, Lietuvos kultūros ministerio žmona, vadovauja vėjui, kurio metu užsimota suheldyti daugiau knygų kaimo bibliotekoms ir jas paremti finansiskai. Š.m. vasario 12 d. Švenčionių, Zarasų ir Ukmergės rajonų viešųjų bibliotekų kaimo skyriams buvo įteikti naujų knygų ir surengtas skaitytojų susitikimas su poete Alma Karosaite. Nustatyta, kad kaimo bibliotekoms ypač trūksta knygų vaikams bei enciklopedinio pobūdžio leidinių. Į vėjų, kurio sumanytoja yra laikoma Lietuvos ministerio pirmininko žmona Rasa Kubilienė, įsijungia ir kitų vyriausybės narių žmonos, kurios šalia knygų platintoja ir kitus labdaros darbus, rengdamos koncertus ligoniams, rinkdamos pinigų gydymo reikmenims pirkti.

Įvairiomis meno parodomis Vilniuje ir Kaune buvo pradėti šie metai. Apie kai kurias jų rašo "Lietuvos aidas" (2000.II.3). "Vartų" galerijoje, Vilniuje tris savaites veikė panevėžiečio fotomenininko Algimanto Aleksandravičiaus portretų paroda. Joje lankytojai matė apie 90 darbų, kuriuose parodomi iškilūs šio šimtmečio fotografai. A. Aleksandravičius, fotografo pradęs prieš maždaug 15 metų, jau yra surengęs apie 20 savo kūrybos parodų, išleidęs tris fotografijų albumus, planuoja dar išleisti Lietuvos menininkų ir muzikų albumus. Iki š.m. kovo 19 d. Kaune veikė paroda "Sandoros skrynia", skirta šventiesiems metams. Šią parodą surengė Kauno menininkų grupė "Archyvas", vadovaujama J. Rimkaus. Parodos lankytojai galėjo pamatyti skulptoriaus Liudviko Ivaškevičiaus skrynią su Prakartėle, kuri paženklinta 1902 m. data. Tai jau ketvirtoji panašios tematikos šios menininkų grupės surengta paroda. Galerijoje "Kauno langas" iki š.m. vasario 14 d. buvo rodomi dailininkų Lidos Dubauskienės ir Birutės Zokaitytės grafikos darbai, artimi lyriškai romantizmo dvasiai. Snk.

Adelė Abromaitienė, Trys kryžiai Vilniuje, primenantys jubiliejinius krikščionybės metus

PRISIKĖLIMO
PARAPILOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.3.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.75%
180-364 d. term. ind.4.05%	
1 metų term. indėlius4.60%	Sutarties paskolas nuo 7.75%
2 metų term. indėlius5.25%	Neklin. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius5.50%	1 metų 7.35%
4 metų term. indėlius5.85%	2 metų 7.85%
5 metų term. indėlius5.85%	3 metų 8.05%
1 metų GIC-mėn. palūk.4.60%	4 metų 8.20%
1 metų GIC-met. palūk.4.85%	5 metų 8.30%
2 metų GIC-met. palūk.5.50%	
3 metų GIC-met. palūk.5.75%	Su keičiamu nuosimčiu
4 metų GIC-met. palūk.5.85%	1, 2, 3 metų 5.95%
5 metų GIC-met. palūk.6.10%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.4.85%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.5.50%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.5.75%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.5.85%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.6.10%	
Taupomąją sąskaitą iki2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000)). Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelioliki čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisija 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS

VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virykles
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJAMA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Toronto prityrusių skaučių draugovės narės, dalyvavusios Kaziuko mugėje su savo dirbiniais Prisikėlimo par. patalpose. Iš kairės I eilėje: V. Petrauskaitė, A. Batūraitė, L. Bražukaitė, V. Narušytė, V. Simanavičiūtė; II eilėje: V. Yčaitė, V. Pečiulytė, Kanados skaučių atstovė M. Carter, A. Radžiūnaitė, M. Thorn, L. Jonaitytė, J. Valiulytė, draugininkė I. Petrauskienė, A. Valaitytė

KANADOS IVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Anglijos planuojama gauti 4 nardlaivius, o už tai jiems leisti naudotis karinių pratimų vietomis Albertoje ir Labradore. JAV bando įtikinti Kanadą, kad raketų gynybos sistema yra veiksminga, bet Europos sąjungininkai dar nėra tuo tikri. Kanados užsienio reikalų ministras Lloyd Axworthy labiau vertina ginklavimosi apribojimų susitarimus.

Kanados mokslininkai nustatė, kad aktyse yra ląstelių, kurių pagalba ateityje bus galima pataisyti akių tinklainę. Tyrimai laboratorijose rodo, kad tinklainės ląstelės gamina akies nervų ląsteles. M. Redstar dirbant Toronto "Sinajaus kalno" ligoninėje, sako, kad paskutiniai tyrimai atskleidė, jog galima sukti vėžio auglius darant seilių ir šlapimo analizę. Toronto universitete tyrimais pasitvirtino, kad akių liga glaukoma, kuri sugadina akies nervus, taip pat paveikia smegenų ląsteles, nuo kurių priklauso spalvų atskyrimas ir judesiai.

Britų Kolumbijoje NDP partijos įtaka silpnėja, ją žada pakeisti Žaliųjų partija, kuri norėtų savo vadovu turėti žinomą aplinkos saugotoją D. Suzukį.

Federacinė valdžia paskyrė komisiją, kuri turi iširti alyvos kainų kilimą. Kanados automobilių rinkos sąjunga sako, kad ne komisijos reikia, bet mažinti valdžios mokesčius degalams.

Kanados doleris buvo nukritęs iki 67.89. Tokio kritimo nebuvo nuo 1999 m. gruodžio 24 d. Eksportas sausio m. padidėjo 1.1%. Galimas tolimų atstumų telefono monopolis, sako bendrovės Bell konkurentai.

V. Obrodinsky, 80 m. amžiaus, yra apkaltintas, kad artimai savo gimtame krašte, Lenkijoje, bendradarbiavo su vokiečių naciiais ir tai nusišė, Kanados imigracijos įstaigoje. Jis turėjo būti deportuotas, bet jo advokatas laimėjo pratešimą. Br.St.

Du kompiuterių inžinieriai – L. MacCullum, 39 metų, ir M. Barnstijn, 41 metų – neseniai išėję į pensiją, padovanojo Kitchener ir Waterloo bendruomenės fondui \$12 milijonų ir naujai steigiamam Waterloo rajoniniam vaikų muziejui \$1 milijoną. Per palygtinai trumpą laiką tapę turtingi šie du kanadiečiai nutarė pasidalinti savo laime ir pasisekimu su savo apylinkės bendruomene. Iš pradžių net nenorėjo, kad jų pavardės būtų viešai paskelbtos, bet vėliau buvo perkaltbėti – jų pavyzdys turėtų būti paskatinimu ir kitiems būti dosniais savo bendruomenėje.

Margaret Atwood, žinomos kanadiečių rašytojos novelė *The Handmaid's Tale* danų kompo-

zitorius panaudojo savo to paties vardo operai, kurios pasaulinė premjera Kopenhagoje įvyko šių metų kovo pradžioje. Dalyvavo pati rašytoja ir būrys kanadiečių operos entuziastų. Toronto COC operos vadovas R. Bradshaw po premjeros prisipažino, kad jis planuoja pastatyti šią operą Toronte 2003 metų sezono.

Isobord Enterprises bendrovė Elie (Manitoba) miestelyje, pasak gamtos saugos sąjūdžio žurnalo "Greenpeace Magazine", pradėjo gaminti naują produktą – iš šiaudų suspaustas lentas ("straw board"), kurios gali būti naudojamos baldų gamyboje bei namų statyboje vietose medžio lentų. Anksčiau tuos šiaudų likučius, paliktus laukuose kombainams nuėmus javus, degindavo tuo užteršiant orą, o paskui įdavo į dirvą. Dabar ši bendrovė superka 200,000 tonų šiaudų liekanų per metus ir iš jų pagamina 144 milijonus kvadratinį pėdų "šiaudinių lentų", kurios būna suspaudžiamos nenaudojant kenksmingų sveikatai klijų. G.K.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKL savaitgalio (03-25, 03-26) rezultatai: Alytaus "Alita" – Vilniaus "Lietuvos rytas" 83:100, Marijampolės "Kraitėnė" – Kauno "Atletas" 85:66, Vilniaus "Sakalai" – Klapėdos "Neptūnas" 87:71, Panevėžio "Sema" – Šiaulių "Šiauliai" 69:55, Alytaus "Alyta" – Kauno "Atletas" 81:77.

LMKL (moterų) reguliariojo sezono galutinė lentelė: 1. "Lietuvos telekomas" 27 taškai, 2. "Laisvė" 24, 3. "Arvi-Vernitas" 18, 4. "Žuvėdra" 15, 5. "LKKA-Viktorija" 11, 6. "Snaigė" 7, 7. "Panevėžys" 6, 8. "Svaja" 4.

NEBL rezultatai: Espo "Honka" (Suomija) – Kauno "Žalgiris" 84:80, Vilniaus "Lietuvos rytas" – Rygos "Broncei-LMT" 94:85, Boro "Magic M7" (Švedija) – Alytaus "Alita" 89:79, Kauno "Žalgiris" – Talino "Kalev" 96:61.

BOKSAS: Vilnietis Ivanas Staponičius (svorio grupė iki 48 kg) iškovojo antrąjį keliapį į Sidnio olimpinės žaidynes.

IMTYNĖS: Mindaugas Ezerskis užėmė pirmąją vietą graikų-romėnų imtynių atrankos ir olimpinės žaidynės varžybose ir iškovojo keliapį į olimpiadą.

DŽIUDO: Dar vienas olimpiecis – 20-metis Marius Paškevičius, Kauno sporto mokyklos "Gaja" ir džiu do klubo "Danas" auklėtinis, Varšuvoje įvykusiose A grupės varžybose tarp iki 100 kg svorio grupės sportininkų užėmė trečiąją vietą ir praktiškai užsitikrino keliapį į olimpinės žaidynes.

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

Asmenys ar organizacijos, paaukoję 5000 dol. ar daugiau Slaugos namų statybai, galės kaip mecenatai įsiamžinti lentelėje virš to kambario, kuriam skirta auka.

\$500 (\$5,040) – JADVGA RIMŠAITĖ

Nuoširdžiai dėkoja
Lietuvių slaugos namų vajeus komitetas

Sportas

Varžybinis kalendorius

ŠALFASS-gos centro valdyba (gen. sekr. Algirdas Bielskus) išsiuntinėjo pranešimus apie numatytą šių metų didesnę apimties sportinę veiklą: slidinėjimo pirmenybės – vasario 26 d. Kvebeke; vyrų krepšinio pirmenybės – kovo 26-26 d.d. Detroito, MI; jubiliejinės žaidynės – gegužės 5-6-7 d.d. Baltimorėje, MD; jaunučių krepšinio pirmenybės – birželio 3-4 d.d. Hamiltono, ON; lengvosios atletikos varžybos – birželio 17 d. Klyvlande (gali būti pakeitimu); II-sios pasaulio lietuvių sportinio šaudymo varžybos – liepos 21-23 d.d. Hamiltono, ON; softbolo varžybos – rugpjūčio 26-27 d.d. Wasaga Beach, ON; lauko teniso pirmenybės rugpjūčio 26-27 d.d. Columbus, OH; golfo pirmenybės – rugsėjo 2-3 d.d. Detroito, MI; baltiečių lengvosios atletikos varžybos – rugsėjo 9-10 d.d. Oakville, ON (gali būti pakeitimu); baltiečių sportinio šaudymo pirmenybės – rugsėjo 9, 16, 23 d.d. Hamiltono, ON; jubiliejinės lauko teniso varžybos – rugsėjo 22-24 d.d. Niujorke, NY; baltiečių plaukimo varžybos – spalio 28 d. Etobicoke, ON; tinkinio varžybos – lapkričio 4 d. Klyvlando OH (gali būti pakeitimu). Inf.

BĖGIMAS: Kringiškis 58 metų Petras Silkinas Australijoje Nanang mieste vykstančiame pasaulio 1609 km bėgimo čempionate po aštuonių varžybų dienų yra pirmas. Jis yra nubėgęs 1024 km. Antaras yra australas Graeme'o Watso, atsilikęs 88 kilometrais.

FUTBOLAS: Klaipėdos "Atlantas" – Gargždų "Banga" 2:0, Vilniaus "Žalgiris" – Vilniaus "Polonija" 3:0, Kauno "Kareda" – Kėdainių "Nevėžis" 1:1. Panevėžio "Ekranas" – Kauno "Atletas-Inkaras" 1:1, Kauno "Kaukas" – Alytaus "Dainava" 0:0. Gaila, bet 10 galbūt geriausių Lietuvos futbolininkų žaidžia Rusijos aukščiausioje futbolo lygoje.

JOJIMAS: Žiemos dvikovės (maniežinis ir konkūrinis) Lietuvos čempionate, joiant su suaugusiais žirgais, aukso ir bronzos medalius iškovojo Šalčininkų rajono "Mustango" sporto klubo savininkas G. Dzindzileta. Sidabras atiteko Vilniaus rajono "Prospero" jojimo centro raiteliui A. Žvirbliui. Joiant jaunuais žirgais G. Dzindzileta laimėjo aukso ir sidabro medalius, o bronzą pelnė Vilniaus rajono raitelis V. Civiškas. Šalies jaunių čempione tapo vilnietė L. Zabulionytė. V.P.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į
LIETUVĄ IR LENKIJĄ

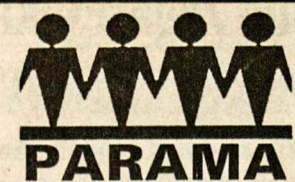
\$1.99 už kilogramą +
\$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 –
Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų
nemokamai. Perduodame pinigų.

Adresas: 23 Springer Ave.,
Hamilton, Ont. L8M 2W7

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.00% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
4.05% už 180-364 dienų term. indėlius
4.60% už 1 m. term. indėlius
5.10% už 2 m. term. indėlius
5.30% už 3 m. term. indėlius
5.40% už 4 m. term. indėlius
5.60% už 5 m. term. indėlius
4.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.30% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.60% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.80% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind.
(variable rate)

4.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.30% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.60% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.80% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
4.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.
(US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....7.35%
2 metų.....7.70%
3 metų.....7.90%
4 metų.....8.05%
5 metų.....8.10%

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgičius iki 95% (kainoto turto);
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir keliolės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama keliolės drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklalapis: www.parama.net

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiaulien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošime lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel **ALGIS MEDELIS**
International Ltd
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.

Bilietai kainos išskrendantiems iki balandžio pabaigos – nuo 829 dolerių
išskrendantiems iki 25 gegužės – nuo 939 dolerių
išskrendantiems iki 14 birželio – nuo 949 dolerių
vasaros kainos – pradedant nuo 1099 dolerių

SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIUI – UŽSISAKYKITE JAU DABAR!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietai pristatomi X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandų.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS AR STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atliekiamos Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBŲ DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Atsiliepiant i Povilo Žumbakio straipsni

Atsistokime prieš išeivijos veidrodį

VILIUS BRAŽENAS

Povilo Žumbakio (PŽ) "TŽ" vasario 22 d. straipsnyje "Kai galingieji mus kaltina" gausu minčių nebijantiems mas-tyti, informacijos kovai su mūsų tautos šmeižikais nebijantiems kovoti. PŽ turi teisę tą klausimą svarstyti kita forma, nes yra įro-dęs savo pilietinę drąsą ne vien žodžiais savųjų tarpe.

Prieš tuziną metų teko gir-dėti tą klausimą svarstant Flori-dos Atlanto pakraščio intelligen-tų tarpe. Pasigirdo standartinis pasiteisinimas – "nieko negali-ma padaryti..." Panaudojau irgi standartinį klausimą – "ar ban-dėte?" O, girdi, jei kas parašo į laikraštį, jam ima skambinti te-lefonu... Tai girdint, kyla min-tis: būtų buvę lengva Lietuvos rezistentams, jei NKVD-istai būtų tik telefonais skambinę...

PŽ nurodė šiuo reikalu ver-tinę faktą: buvo ištremtas ir di-delis nušimtis žydų "kapitalis-tų". Dr. Petras Vileišis minėda-vo, kad NKVD žydaitė trėmė savo tėvus ir net nuvyko į gele-žinkelio stotį patikrinti, ar jie tremiami... Tai primena vieną a.a. Edos Bražėnienės laišką "Naples Daily News". Jame ji iškėlė klausimą – kodėl net žy-dai yra "aukos", tik jeigu juos žudė naciai, o nėra "aukos", jei žudė komunistai. Taigi komu-nistai "nesą" karo nusikaltėliai...

Kaltinti visus žydus už šmeižtus ne daug padės. Reiktų apeliuoti i nuosaikiuosius. Ypač kai dabar JAV žydai siekia krikščionių talkos padėti Rusi-joje persekiojamiems žydams iš ten pabėgti. Ar nesame kalti ir mes, išeiviai, tylėjimu, kai reikė-jo iš pat pradžių atsiliepti fak-tais? Deja, pamatėme didžiąją spragą PŽ kartos mūsų inteli-gentų, profesionalų eilėse. Atsi-rado net įsirikiavusių i kaltinto-jų eiles. Pasigirdo iš pačių mūsų šiaip jau pagirtinos veiklos vir-šūnių balsai, įtaigoje laukti, kol ta (nusikaltėlių...) karta iš-mirs: "OSI klausimas tėra laiki-nas, kurį greitai slenkantys me-tai numarins..." Čikagoje, vie-name pokylėje, žymus profesio-nalas, išgirdęs, kad šalia sėdėju-si profesionalė aukojų Kazio

Palčiausko bylai ginti, pasitrau-kė nuo stalo su balsingu kaltinimu – "žydšaudžiai!... žydšaudžiai!"

Neabejoju, jog organizuo-tas, kelių "etninių" JAV grupių šauksmas už komunizmo aukas būtų sudaręs JAV, Kanadoje, Australijoje ne tik antinacinę, bet ir antikomunistinę atmo-sferą, kurioje prieš pavergtas tau-tas nusikaltusieji nebūtų net drįsę kelti "karo nusikaltėlių" klausimo. Klysta tie, kurie ma-no, kad "nacių medžioklė" ko-munizmo ir nacizmo aukų tarpe buvo vedama prieš asmenis. Pradžioje tai buvo aiški veikla, siekianti nukreipti pasaulio dė-mesį nuo Raudonojo holokausto. KGB čia atliko vadovaujamą vaidmenį. Vėliau, Sovietų Są-jungai žlugus, "kapitalistais" ta-pę KGB-istai ir partorgai nenorėjo būti pavadinti tikraisiais vardais. Komunizmo tironią gynę ir net aukštinę kai kurie Vakarų intelektualai ir šiaip "li-beralai", archyvams atsiveriant, nenorėjo būti apžinti Lenino "naudingais idiotais", tad tylėjo apie raudonąjį terorą. Be to, įsi-tvirtino tam tikra nacių medžio-tojų nomenklatūra, kuriai apsi-moka ką nors "medžioti".

Pagaliau naują "medžioji-mo" akstiną ("The Washington Times" savaitraštyje) nurodė konservatyvi žurnalistė žydė, Mona Charon. Pasak jos, savo žydiškumą per religiją praradę "modernieji" Vakarų žydai ban-do "žydais" būti įsikabindamai i "holokausta".

Yra aišku, kad baltiečiai prezidentai buvo išprievartauti sudaryti komisijas – dar kartą ieškoti jau pasmerktos ir nu-smertko nacinio nusikaltėlio. Atrodo, kažką nugąsdino lietu-vių komunizmo aukų nutarimas surengti Vilniuje kongresą ko-munizmo nusikaltimams tirti. Ko gero, "prezidentinės" komi-sijos buvo sudarytos birželio 12-14 d.d. Vilniuje vyksiančiam "Mininiurbergui II" nuo pasau-lio dėmesio atitraukti. Išeivija gali atsipirkti už savo palyginti garsią tylą, padėdama garsinti Vilniaus kongresą bei kitaip ji remdama.

Grįžtant prie Povilo Žum-bakio straipsnio norisi pasakyti, kad jis būtų vertas išleisti pamf-letu, jeigu autorius prie jo pridurtų ir nurodymų, kaip išeivija gali prisidėti prie jo iškeltų problemų sprendimo. Siūlau vieną iš aktualių būdų: organi-zuotai ir paskirai per atstovus JAV kongrese ir per žiniasklai-dą pasmerkti kongresmeno Tom Lanos elgseną Vilniuje. Kai Lietuva yra suvereni valsty-bė, pasauliui ta proga priminti gali ne vien JAV piliečiai.

SP **PRINTING**
PAU
STUVE
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos surengtame Vasario 16-tosios minėjime Anapilio salėje virėjai, vaišinę iškilmės dalyvius. Iš kairės: Paulius Marijošius, Gintaras Karasiejus, Audra Paulionytė, Darius Narušis, Indrė Ramanauskaitė, Lina Paulionytė, Rimas Pečiulis, Nuotr. G. Paulionienės

Apie kurortinį gydymą

Lietuvos kurortų paukštė

Dr. KONRADAS NASTOPKA,
Palanga

Taip norėčiau pavadinti 1999 m. pabaigoje Lietuvos knygynų prekybos pasiro-džiusią Vytauto Meškaus ir Al-girdo Juozulyno monografiją "Kurortinė medicina". Tai bene pirmą tokio pobūdžio knygą per visą lietuvišką knygų leidybos laikotarpį.

Lietuvos kurortai ilgus de-šimtmečius tarnavo vietos žmo-nių bei atvykusių iš kitur sveika-tai. Kurortinis gydymas buvo natūraliai įsikomponavęs i gy-ventojų sveikatos apsaugos sis-temą. Kurortuose taikomos gy-domosios procedūros dažnai veikdavo geriau nei įprastinis gydymas poliklinikoje ar ligoni-nėje.

Politinių permainų metas nepaliko nuosėlėje Lietuvos ku-rortų. Dalis sanatorių užsidarė, ženkliai sumažėjo gydymųjų procedūrų arsenalas, nustojo veikę kurortologijos mokslo ži-diniai. Matyt, sekant kitų šalių pavyzdžiu, sanatorinės gydymo įstaigos buvo pertvarkytos i re-a-bilitacijos centrus. Susikomp-li-kavus ligonių atrankai, sumažė-jo besigydančiųjų kurortuose li-gonių skaičius. Išliko nenumaty-tų problemų gerinant kurortų medikų kvalifikaciją.

"Kurortinės medicinos" pa-sirodymas – tai tarsi pavojaus varpas, skelbiantis kurortologi-jos tiesas kurortų nykimo pano-ramoje. Knyga išties įdomi. Joje vaizdžiai atkuriama tarpukario Lietuvos kurortų dvasia, patei-kiami istoriniai faktai, cituojami lietuvių mokslininkai medikai, mėginę tirti kurortinių faktorių poveikį besigydančiųjų sveikatai.

Toliau autoriai nuosekliai nagrinėja kurortinių veiksnų bei eilės kitų fizinių gydymo bū-dų veiksmingumą, pateikia jų taikymo rekomendacijas. Taip pat apžvelgiami ligonių, ku-riems taikytinas kurortinis gydy-mas bei reabilitacija, atrankos principai. Knygoje neatsiribota vien kurortine tematika. Tai ne-nuostabu, nes praktinėje medi-cinoje niekada nepavyksta įsi-terpti i konkrečią terminologiją apibrėžtus rėmus. Todėl daug dėmesio skiriama įvairiems neuroziniais bei elgesio sutri-kimams, psichosomatinėi pato-logijai, medicininei psichologi-jai bei psichoterapijai. Nors pa-teikiama konkrečių pavyzdžių, iliustruojančių minėtos temati-kos ryšį su kurortine medicina,

ši knygos dalis turbūt silpniau-sia. Gvildinama tema per daug plati, kad išsistektų vienam mo-nograijos skyriuje. Nors auto-riai kai kur remiasi Vakarų psi-chiatrijos atstovais, tačiau aiški-nant minėtų susirgimų mecha-nizmus bei svarstant jų gydymo klausimus, daugiausia vyrauja rusų nervizmo doktrinos dvasia. Beje, tebedirbantiems kuror-tuose vyresnio amžiaus medi-kams dar priimtinos Sečenovo, Pavlovo, Bechterevo bei kitų Rusijos nervizmo mokyklos at-stovų idėjos. Tačiau naujajai Lietuvos medikų kartai daugelis tų teiginijų skamba kaip ana-chronizmai.

Nors Lietuvos kurortai da-bar išgyvena sunkų metą, vis dėlto neverta ignoruoti kai ku-rių kurortinės medicinos naujų tendencijų. Turiu omenyje jau daugelį metų Palangoje sėkmingai gyvuojančią D. Kepenio sveikatingumo mokyklą. Šios mokyklos Credo: saikinga, su-balansuota mityba, maudynės jūroje ar kituose atvirose van-dens telkiniuose ištisus metus, fizinis aktyvumas, dvasinės as-menybės tobulėjimas. Palangos mokyklos pavyzdžiu kuriasi sveikuolių klubai įvairiose Lie-tuvos vietovėse, reguliariai vyksta sveikuolių šventės, organizuo-jamos konferencijos ir pan. Vi-sa tai liudija, kad ši sveikuoliška veikla save pateisina, ypač kaip sveikatos stiprinimo profilakti-nė priemonė.

Toronto lietuvių Prisišėlimo parapijos katalikės moterys per susirinki-mą mokosi kepti lietuvišką duoną. Iš kairės: D. Baziliauskienė, A. Pute-rienė, V. Siminkevičienė

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$104 - E. Spudis; \$69 - J. Kairiū-nas; \$52 - V. Kadis, P. Augaitis; \$50 - F. Barzdžius; \$30 - A. Seko-nis; \$29 - V. Krasauskas; \$25 - M. Bušinskas; \$22 - E. Bačinskas; \$20 - J. Rugelis, J. Staškevičius; \$17 - O. Adomaitis, S. Prekeris; \$15 - P. Gluoksnys, L. Krajauskas; \$14 - K. Gogelis; \$12 - A. Petokas; \$11 - V. Bikinas; \$10 - B. Urbanavičius, J. Kojelis, B. Ragauskienė; \$7 - P. Kareckas, A. Mučinskas, V. Mei-lus; \$5 - dr. V. Giriūnas; \$4 - R. Rožanskas, P. Bilda, M. Marcher-tas, M. Urbas, A. Žukauskas, V. Kriščiūnas, J. Gaizutis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$57 - B. Jurgutis, V. Abramavičius, B. Cvirka, A. Aleliūnas; \$55 - H. Zitikas; \$53 - A. Kanonas, J. A. Raulinaitis, J. Vieraitis, A. Liau-kus, A. Petraitytė, S. Pargauskas, E. Schachow, I. Bumelis, B. Sa-dauskas, B. Auginas, P. Bagdas, J. Bubnys, B. Prankevičius, T. Apana-vičius, V. Kasniūnas, V. Karnilavi-čius, J. Kulikauskas, H. Vaitaitis, A. Žiobakas, V. Baleiša, A. Čepė-nas, M. B. Kušlikis, M. Urbas, J. Valiulis, V. Danyla, O. Rukštelė, S. Dzikas, J. Kairiūnas, J. Morkūnas, R. Striūkas, R. Tirilis, F. Barzdžius; \$52 - J. Plačas.

Rėmėjo prenumeratą už dve-jus metus atsiuntė: A. Micūnas.

Knygoje labai mažai dėme-sio skirta netradicinei medicini-nai. Mano daugiamečiai patirtis akupunktūroje bei kurortologi-joje leidžia daryti išvadą, kad ši medicina daugeliu atvejų žymiai pagerina įvairiomis ligomis ser-gančių ligonių kurortinio gydy-mo poveikumą. Be to, yra eilė kitų poveiklų netradicinės me-dicinos gydymo būdų.

Mano pareikštos kritinės pastabos anaipol nusesmenkina monografijos svarbos ir aktua-lumo. Lengvas stilius, gausus panaudojimas grožinės literatū-ras personažų, įdomios antraš-tės kiekvienam knygos skyriui daro veikalą patrauklų įvairiam skaitytojų ratui. Todėl atleistini ir kai kurie kiti netikslumai, ko-rektūros klaidos. Nors tai daro įspūdį, kad knyga buvo ruošia-ma skubotai. Galbūt autoriai norėjo įamžinti šią knygą dvide-šimto amžiaus metraščiuose; ta-me amžiuje labiausiai suklestėjo Lietuvos kurortai. Kita vertus, suspėta knygą išleisti artėjant vieno iš autorių gerbiamo dak-taro Vytauto Meškaus jubiliejui, kurį švėsime šią vasarą. Nepa-ilstantis Lietuvos kurortologas mokslininkas ir praktikas dr. Vytautas Meška kartu su habili-tuotu dr. Algirdu Juozulynu mums padovanojo įdomią ir vertingą knygą, kurios dėka Lie-tuvos medikai galės sėkmingiau gydyti ligonius natūraliais gam-tos veiksniais, ne tik vaistais ar skalpeliais!

Tėviškės žiburiai • 2000.III.28 • Nr.13 (2612) • psl. 9

RE/MAX
JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Dau-giau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo paty-rimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų rei-kalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel
& Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones i Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas i namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Didelės nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
VISŲ SKRENDANČIŲ I LIETUVĄ ŠIA VASARĄ DĖMESIUI!
Iki balandžio mėn. pabaigos vyksta bilietų išpardavimas: kaina priklauso nuo išvykimo datos. Telraukitės! Taip pat galime pasiūlyti nebrangiai viešbutį Vilniuje.
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel: (416) 233-4601 Fax: (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ
Laivu **Lėktuvu**
MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!
Pristatymo kaina \$15 už siuntinį
Tel. (416) 233-4601

I Lietuvą...
Lengviau
Greičiau...
Patogiau...
"Finnair" tiesioginiai vasaros skrydžiai...
Vietų
išpardavimas!
2000 m. vasarą tris kartus per savaitę
iš Toronto į Vilnių per Helsinkį
\$1,245.00*
nuo
Skambinkite savo kelionių agentui arba ScandiTours tel. 416-482-3006
arba 1-800-432-4176. Tinklalapis: www.scanditours.com
ScandiTours **FINNAIR**
*Išpardavimas baigiasi 2000 m. kovo 31 d. Bilietas turi būti apmokėtas iki tos datos.
Mokesčiai nepakaitli. "Finnair" tiesioginiai skrydžiai iš Toronto – sekmdieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
nuo birželio 15 iki rugpjūčio 20 d.d. iš Toronto Pearson International oro uosto, Terminal 3.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Gavėnios susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus atnaujinti savaitgalį, kovo 30 - balandžio 2 d.d. Susikaupimą ves buvęs Vilniaus katedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas. Susikaupimo dienų tvarka: kovo 30, ketvirtadienį, – Mišios su pamokslu 11 val. ryto; kovo 31, penktadienį, – Mišios su pamokslu 11 val. ryto; balandžio 1, šeštadienį, – Mišios su pamokslu 11 val. ryto ir 6 val. vakaro; balandžio 2, sekmadienį, – pamokslai įprasta sekmadienio Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma kasdien prieš ir po Mišių.

– Autobusėlis Gavėnios susikaupimo metu vės maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilin ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį 10.30 v.r. ir atgal parvės po rekolekcijų pamaldų. Sekmadienį autobusėlis vės maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

– Gavėnios susikaupimas Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus balandžio 3, pirmadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves buvęs Vilniaus katedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas.

– Ateinanti sekmadienį, balandžio 2 Gavėnios rekolekcijų užbaigimo proga, šalia žiniaraščių bus padėti lankstinukai šventovės durų šventinio istorijos su šeimos namų durų pašventinimo malda ir šventųjų metų lipinukai. Namų duris dera šventinti šeimos tėvui ar motinai šventųjų metų Gavėnios rekolekcijų užbaigimo proga ir priliptinti šventųjų metų lipinuką.

– KLB Toronto apylinkės balandžio 2 ir 9 d.d. Anapilį rinks solidarumo mokestį po 9.30 v.r. ir 11 v.r. Mišių parapijos salėje.

– Šventųjų metų giesmių šventė – "Kristui gieda Lietuva" – vyks liepos 2 d. Vilniaus Kalnų parke. Šventės komiteto pirmininkas vysk. Juozas Preikšas prašo tai šventei aukų, kurias galima aukoti per mūsų parapiją.

– Mišios balandžio 2, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Mariją Karasielienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Juzę Jonaitienę; balandžio 3, pirmadienį 3 v.p.p. Petro Pakalkos sveikatos intencija; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, balandžio 1, šeštadienį: 3 v.p.p. už a.a. Antaną Steigvilą.

Išganytojo parapijos žinios
– Balandžio 2, sekmadienį 4 Gavėnios pamaldos 11.15 v.r. su Šv. Komunija. Pamaldų metu vyks sekmadienio mokykla.

– Ekleminės pamaldos: trečiadienį, balandžio 5, 7 v.v. Priskėlimo parapijos šventovėje ir sekmadienį, bal. 9, 11.15 v.r. Išganytojo šventovėje.

– Moterų draugijos susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 9 po pamaldų Lietuvių Namų patalpose.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisimintas a.a. Aleksas Mikas, gimęs 1911 m. liepos 10 d. Lietuvoje, Radviliškio rajone, Aukštelių kaime ir miręs 1969 m. sausio 1 d., palaidotas Vismantų kapinėse. Išleis ramybės.

Keltuvo vajui \$100 aukojo J. Staškevičius.

Išėjusių lietuvių klierikų studijų fondui \$100 aukojo S. Steigvilienė (a.a. Antano Steigvilo atminimui).

Tikinčiai lietuvai aukojo: \$100 – M. A. Empakeriai (a.a. Alfonso ir Michalinos Dausų atminimui); \$50 – N. Zakarienė.

A. a. Antanui Steigvilui mišrus, užjausdama visą jų seimą Stančikų šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.

A. a. Jono Baltakio 10 metų mirties, (balandžio 2) šviesiam prisiminimui žmona Irena ir sūnūs paauguko \$100 "Tėviškės žiburiams", tuo pačiu laikraštį sveikindami auksinio jubiliejaus proga.

"Canadian Scene", dvisavaitinis žiniaraštis, skirtas Kanados tautinių grupių informacijai, dėl lėšų stokos nuo šio pavasario nebebus daugiau leidžiamas. Leidinys buvo pradėtas spausdinti ir išsiuntinėti įvairiems laikraščiams 1951 m. balandžio 16 d. Leidybos pradininkais laikomi velionė Peggy Jennings, Barbara Greene Osler ir John Gellner. Pasikeitus būklei, vadovaujantis redaktorius Ben Viccari savanoriškai informacinį darbą tęs anglų ir prancūzų kalbomis internetu ir "E-mail" būdu. Keičiasi ir "Canadian Scene" adresas – jis dabar bus: P.O. Box 19047, 360 A Bloor St. W., Toronto, ON, M5S 1X0. "E-mail": canscene@istar.ca, internete: <http://home.istar.ca/canscene>.

Priskėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, kovo 26, per 10.15 v.r. Mišias grupė giesmininkų, palydima birbyne ir kanklėmis, giedojo liaudies giesmes.

– Gavėnios penktadienio šventovėje 7 v.v. yra einami Kryžiaus keliai ir aukojamos Mišios.

– "Atgaivink" programos ketvirtos savaitės tema yra "Mokinytės kaina".

– Parapijos metinės rekolekcijos, kurias ves mons. Kazimieras Vasiliauskas, vyks balandžio 6 - 9 d.d. Šiokiadieniais Mišios ir pamokslas bus 9.30 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. ir 4 v.p.p., o sekmadienį įprasta tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias.

– Toronto arkivyskupo kardinolo Ambrozič ganytojinis laiškas 2000 metų Gavėniai, kurį lietuvių kalba išvertė prel. J. Staškevičius, yra padėtas šventovės prieangyje.

– Lietuvių ekleminės pamaldos vyks mūsų šventovėje balandžio 5 d., 7 v.v. Pamokslą sakys liuteronų Išganytojo parapijos klebonas kun. A. Žilinskas; balandžio 9 d. pamokslą Išganytojo parapijos šventovėje sakys katalikų kunigas.

– Pakrikštyta Saulė-Vasara-Vasaga, Rasos (Slapšytės) ir Rimo Kalinauskų dukrelė.

– Metinis parapijos susirinkimas įvyks balandžio 16 d., 12.30 v.p.p. parapijos didžiojo salėje. Tarybos rinkimams kandidatų sąrašui paruošti komisią sudaro G. Petruskienė (232-0930), J. Statulevičienė (905 276-0555) ir L. Širvinskis (252-4659). Norintys kandidatuoti ir parapijos tarybą ar, gavus sutikimą, pasiūlyti kitus, yra prašomi skambinti bet kuriam tos komisijos nariui.

– Parapijos naujų pastatų darbų buvo šiek tiek sulėtėję dėl biurokratinių nesklandumų. Gavus leidimą pilti pamatus ir atlikti kitus pradinis įrengimus, darbas eina tolyn. Pakartotinai pristatys mieste visus duomenis, per porą savaičių tikimasi gauti visus reikalingus leidimus projektui užbaigti.

– KLB apylinkės valdyba rinks solidarumo mokestį balandžio 2 ir 9 d.d. parapijos salėje nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

– Mišios sekmadienį, balandžio 2: 8.15 v.r. už a.a. Magdalėną Sauserienę; 9.15 v.r. už a.a. Mariją ir Feliksą Skinkius; 10.15 v.r. už a.a. Magdalėną Krilavičienę - 1 metinės, už a.a. Joną ir Karoliną Prisėpionkas, už a.a. Joną Navaką; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, kovo 26 dalyvavo 222 svečiai.

– LN valdybos posėdis įvyks balandžio 6 d., 7 v.v.

– Slaugos namų statybai aukojo: B. O. Sergačiai – \$1,000, P. M. Petrylos \$310 (\$1,000), R. Žiogarys – \$100 (\$1,340), V. E. Balašos – \$100 (\$220), A. Simonavičius – \$100 (\$110), H. Sukauskas – \$60 (\$450), A. Grigonis – \$50, I. Meiklejohn \$100 (\$1,450), K. Mileris – \$100 (\$600). Slaugos namų vajuos komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyko praeitą sekmadienį, kovo 26 d., 1.30 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje. Jį pradėjo LN pirmininkas E. Steponas, pakviesdamas susirinkimui vadovauti Audrį Šileiką, sekretoriauti Ingridą Pivoriūtę ir Ingridą Grigaliūnienę. Buvo išklausti pirmininko, įždininko, Slaugos namų statybos, visuomeninės veiklos, švietimo, "Lokio" svetainės, bingo komitetų pranešimai. Po to įvyko gyvos diskusijos dėl pranešimų, kurios didžiausias dėmesys buvo skiriamas Slaugos namų statybai. Šiemet į valdybą buvo išrinkti 5 nariai, gavę balsų: T. Stanulis – 113, J. Slivinskis – 111, dr. R. Zabieliuskas – 102, R. Sonda – 100, L. Pocienė – 96, kandidatu liko H. Sukauskas. Revizijos komisijon akلامaciniu būdu išrinktas A. Alsbergas. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Valdyba pasiskirstys pareigomis balandžio 6 d.

– Balandžio 13 - 14 d.d. nuo 11 v.r. iki 9 v.v. LN moterų būrelis rengia drabužių, įvairių daiktų bei smulkių baldų išpardavimą – "bazarą". Daiktus prašome atnešti į Lietuvių Namus iki balandžio 10 d. Išpardavimas įvyks LN salėje "B". Gautas pelnas bus skiriamas Slaugos namų statybos fondui paremti. Daugiau informacijų teikia LN raštine, tel. 416 532-3311.

– Lietuvių Namai ir LN moterų būrelis rengia velykinius pietus balandžio 30 d., 1 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje. Bus įdomi programa, atvyks Velykų senelė su dovanėlėmis vaikučiams. Pelnas skiriamas Slaugos namų statybai.

MENINĘ PROGRAMĄ atliks Toronto chorai "ARAS" ir "ANGELIUKAI" (vad. L. Turūtaitė, N. Benotienė)

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsitės pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.

"Tėviškės žiburių" 50 metų sukaktuvinis SPAUDOS VAKARAS

2000 m. balandžio 29, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje
Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAISIŠINSITE skaniais J. Gurklies gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

VAKARO PRADŽIA – 6.00 v.v.,
50-mečio paminėjimo ir meninės programos – 6.30 v.v.

STALUS (po 8 asmenis) bei vietas užsisakykite iš anksto šio kiadieniais "TŽ" administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. BILieto KAINA – \$25 asmeniui (koncertas ir vakarienė su vynu).

Visus dalyvauti kviečia –

"Tėviškės žiburių" leidėjai

PRISKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

metinis narių susirinkimas

įvyks 2000 m. balandžio 9, sekmadienį, 3 v.p.p.,
Priskėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto, Ontario

Dalyvaujančių registracija prasidės 2 v.p.p.

Registracijai prašome atsinešti banko knygelę.

VALDYBA

Vasaros laikas prasideda sekmadienį, balandžio 2. Laikrodžių rodyklės galima pasukti viena valanda pirmyn šeštadienio vakare, balandžio 1.

Šį sekmadienį, balandžio 2, 3 v.p.p. Toronto universiteto MacMillan teatro salėje įvyks jungtinis trijų išeivijos lietuvių chorų koncertas, pavadintas "Genties giesmės". Šiame koncerte Toronto "Volungė", Čikagos "Dainava" ir Klyvlendo "Exultate" pirmą kartą Toronto atliks J. Tamulionio "Tėviškės giedojimus" bei J. Rutter "Gloria". Visi yra maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimas – \$20, \$25, \$30 asmeniui.

KLB Toronto apylinkės valdyba visose parapijose ir Lietuvių Namuose balandžio mėn. 2 ir 9 d.d. (sekmadieniais) rinks solidarumo mokestį. Visi tautiečiai kviečiami atlikti šią pilietinę pareigą.

"Romuva Inc." – metinis susirinkimas – balandžio mėn. 12, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namuose, III aukšte. Prašome visus narius dalyvauti. Valdyba

Vasagos moterų būrelis š.m. kovo 5 d. Vasagoje įvyksios "Užgavėnių blynų" popietės pelną – \$165 paskyrė "Tėviškės žiburiams". Savaitraščio leidėjai dėkingi už auką ir dėmesį lietuviškai spaudai.

Suvalkų krašto išeivijos sambūrio metinis susirinkimas įvyko kovo 12 d. Anapilyje. Išrinkta nauja valdyba: Kazimieras Pajajūis, Danutė Puzauskienė, Teresė Ramanauskienė, Teresė Spudulienė, Pranas Vilkelis.

A. a. Stepo Kairio mirties 30-metis buvo kukliai paminėtas Mišiomis Priskėlimo parapijos šventovėje praeitą šeštadienį, kovo 25, pamaldose dalyvaujant velionies šeimos nariams, giminėms bei artimiesiems. Velionis buvo ilgametis skautų ir Kanados lietuvių bendruomenės veikėjas. "Skautų aid'o" redaktorius (1951-1956), skautų brolijos vyriausias skautininkas.

Paskutiniuoju savo neilgo gyvenimo laikotarpiu vadovavo skautų-čių muzikiniams vienetai, daug laiko skyrė bemokydamas jaunimą griežti lietuvių liaudies instrumentais. Jo įsteigtas tautinei muzikai atstovavęs vienetas yra koncertavęs visuose didesniuose lietuvių telkiniuose Kanadoje ir JAV-bėse.

A. a. Edvardo Šileikio vie-nuoliktųjų mirties metinių prisiminimui žmona Julija "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. Nijolės Beniušytės-Murphy dveji metų mirties su-kakčiai paminėti tėvai Vytas ir Vladė Beniušiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. Emilijos ir Mato Šimkūnų 3 metų mirties prisiminimui sūnus Algirdas Siriušas ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

Maloniai kviečiame visus į neeilinę torontiško

Kazimiero Manglico

MENO KŪRINIŲ PARODA (batique)

ATIDARYMAS – š. m. balandžio 8, šeštadienį, 5 v.p.p. iki 7 v.v.

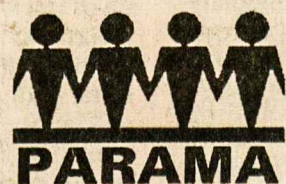
SEKMADIENĮ paroda veiks nuo 9 v.r. iki 6 v.v.

Priskėlimo parapijos parodų salėje

999 College Street, Toronto

Parodos pajamos skiriamos Lietuvos gatvės vaikų labdarai

Lietuvių kredito kooperatyvas

praneša, kad metinis

narių susirinkimas

įvyks š.m. balandžio 16, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.

Prašome atsinešti nario knygučes.

VALDYBA

VYDŪNO FONDAS, Vasario 16-osios proga skelbia studentams (18 - 25 m.) prel. ps. Juozo Prunskio vardo Rašinių konkursą. TEMOS: 1. Reikšmingas Lietuvos istorinis paminklas (aprašyti vieną iš trijų – bažnytinį, archeologinį ar architekūrinį) 2. ASS išeivijoje ir Lietuvoje – kas jungia, kas mus skiria 3. Ką išmokau iš tėvų apie Dievą. PREMIIOS: 1 - 150 dol., 2 - 125 dol., 3 - 100 dol., 4 - 75 dol., 5 - 50 dol., 6 - 25 dol.

Rašinius turi būti bent trijų mašinėlė rašytų puslapių, pasirašomas slapvardžiu. Įdedamas atskiras vokelis su vardu, pavarde, adresu, kur rašantis studijuoja, kurie studijų metai. Viską siųsti ne vėliau š.m. gegužės 15 d. adresu: Vida Brazaitytė, 12 St. Moritz Dr., Unit 201, Palos Park, IL 60404, U.S.A.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

RE/MAX
Professionals Inc., Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3
IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 270-8840 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai palarnausiu.
Nemokamas namų įvertinimas

IEŠKAU rusiškai kalbančios auklės vienam vaikučui 6 dienoms per savaitę Toronto centre. Turėtų gyventi su mumis. Skambinti vakarais tel. 416 482-2330.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Punia Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
• IRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
• STATOME: verandas, tvoras
• DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108

MONTREAL

Šv. Kazimiero parapijos komitetą sudaro pirm. Robertas Bohemier, Albinas Brilvicas, Albertas Dasys, Leonas Šimonėlis, Antanas Yaunišas ir Zenonas Valinskas.

Katalikų moterų susirinkimą kovo 19 d. seselių namuose malda pradėjo pirm. Genovaitė Kudžmienė. Ji vedė susirinkimą ir paminėdama Kovo 11-osios šventę, padėkdamo Bernardo Brazdžionio "Mano protėvių žemė". Žuvusieji pagerbti minutės susikaupimu. Paskaitą skaitė kun. Stanislovas Kazėnas, SJ, plačiau aptardamas maldą, šv. Rašto skaitymą, gavėnios pasninką, išpažintį bei Eucharistiją. Paskaitos pasiklausyti susirinko nemažas montrealiečių būrys. Baigiant susirinkimą buvo pareikšta užuojauta valdybos narėms Genei Zabieliuškienėi ir Julijai Adamonienei, paskutiniu laiku netekusioms artimųjų. Susirinkimas baigtas jausimais vaisėmis. Susirinkimui sekretoriavo Joana Blauzdžiūnienė.

mui sekretoriavo Joana Blauzdžiūnienė.

V.S. Romas Otto per iškilmingą sueigą Bostone vasario mėnesį buvo įvesdintas į Lietuvių skautų brolijos vyriausiojo skautininko pareigas.

Keliolika Aušros Vartų parapijiečių trimis automobiliais Juozinų išvakarėse buvo nuvažiavę pasveikinti kun. Juozą Aranauską, SJ. Jis yra ilgus metus dirbęs Aušros Vartų parapijoje. Pensijos sulaukęs, apsigyveno prancūzų jėzuitų namuose Laurinijos kalnuose, netoli Montrealio. Kun. Juozas buvo nusteintas netikėtų svečių apsilankymu ir pasakui mielai praleido ketelį valandų kartu.

Lietuvos kariuomenės vyr. ltn. Algis Baltaduonis, besimokantis prancūzų kalbos Kanados kariuomenės bazėje St. Jean, Que., šiomis dienomis gavo pranešimą, kad pakeltas į kapitonus. Sveikiname. B.S.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

DĖKOJAME už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS

Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių. KVIEČIAME VISUS KITUS APSIDRAUSTI. Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinę sutarsime.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. (514) 722-3545 Fax: (514) 722-3546

XI-oji LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

TORONTE

RENGINIAI – Regal Constellation Hotel, Toronto
KONCERTAS – Hershey Centre, Mississauga

2000 m. birželio 30, liepos 1 ir 2 d.d.

INFORMACIJA Tel. (905) 275-6505
www.canada.ca/ssvente

BILJETŲ UŽSAKYMO ANKETA

Nelaukite! Užsisakykite bilietus dabar!

(Iškirpkite ir atsiskykite mums)

JAUNIMO ŠOKIAI (penktadienį)		
Įėjimas _____ bilietai po \$10 (Kan.)		\$ _____
SUSIPAŽINIMO VAKARAS (šeštadienį)		
Įėjimas _____ bilietai po \$20 (Kan.)		\$ _____
ŠOKIŲ ŠVENTĖ-KONCERTAS (sekmadienį)		
Įėjimas _____ bilietai po \$25 (Kan.)		\$ _____
Vaikams (13 ir j.): _____ bilietai po \$15 (Kan.)		\$ _____
POKYLIŠ (sekmadienį)		
Įėjimas _____ bilietai po \$50 (Kan.)		\$ _____
☐ Vyresni	☐ Jaunimas	
(Gros skirtingi orkestrai)		
* 20% nuolaida mokant JAV dol.		
Vardas, pavardė _____		
Adresas _____	Kodas _____	
Telefonas _____		
Siunčiu už bilietus iš viso	BILJETAMS \$ _____	
Admin. mok.	\$ 2.00	
ŠOKIŲ ŠVENTEİ aukoji	AUKA \$ _____	
IŠ VISO	\$ _____	

Čekį rašyti XI LTŠŠ. Siųsti: LTŠŠ, 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3 CANADA. Neapmokėti bilietai nebus išsiunčiami.

UŽSISAKYTI TELEFONU –
416-233-8108 arba 905-824-4461